

Valgte filtre:

Styringsdokument: Hovedinstruks, Tildelingsbrev

Statsforvalter: Nordland

Hovedinstruks

1 Innledning

Instruks for statsforvalterne ([Statsforvalterinstruksen](#)) gitt ved kgl. res. 7. august 1981, endret ved kgl. res. 10. november 1988, 6. juli 1999 og 10. desember 2021 er overordnet denne instruks.

Hovedinstruksen er fastsatt av Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) 05.12.2019, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra 01.01.2022. Kopi av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Instruksens virkeområde er virksomhets- og økonomistyring av statsforvalteren. Formålet med statsforvalterens virksomhets- og økonomistyring er at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og at statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte.

Hovedinstruksen hos statsforvalteren skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv, med de tilføyelser og presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet gjelder således i sin helhet, også de punkt som ikke er omtalt i denne instruksen.

Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, da denne er bygget opp som et supplement til disse dokumentene.

2 Statsforvalterens myndighet og ansvar

Statsforvalterens formål, rolle, tilknytning til KDD og fagdepartementene, forutsetninger og krav til statsforvalterens ledelse, krav til organisering og krav til samordning og samhandling er regulert i Statsforvalterinstruksen.

Statsforvalteren er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter som statsforvalteren har ansvar for. En oversikt over disse framkommer i kapittel 5 i denne instruksen. Statsforvalteren er et ordinært statlig forvaltningsorgan.

Statsforvalterens myndighets- og ansvarsområder er:

Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

Statsforvalteren skal som sektormyndighet medvirke til iverksetting av nasjonal politikk. Dette gjøres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunene, innbyggerne og berørte virksomheter.

Samordningsmyndighet

Statsforvalteren skal bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomheten i fylket. Statsforvalteren skal ta samordningsinitiativ i fylket overfor andre statlige virksomheter og andre aktører der det er aktuelt, for sikre at nasjonale mål nås på tvers av nivå og sektorer, og for å sikre samordning av statens styring av kommunene.

Rettsikkerhetsmyndighet

Statsforvalteren er klagemyndighet for kommunale enkeltvedtak og vedtak gjort i spesialisthelsetjenesten, og tilsynsmyndighet etter særlovgivningen. I tillegg har statsforvalteren førstelinjeansvaret på flere områder. Statsforvalteren skal sikre likebehandling og rettsikkerhet for alle parter i sin forvaltning av lover og forskrifter.

Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

Statsforvalteren skal holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket. Statsforvalteren skal ta de initiativ som er påkrevd, og fremme forslag til løsninger i den utstrekning statsforvalteren finner det formålstjenlig. Statsforvalteren skal formidle informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organ om forhold som antas å berøre deres virksomhet.

Ansvarsfordeling og samarbeid med STAF

Statsforvalterens fellestjenester (STAF) skal levere gode administrative tjenester som understøtter statsforvalternes samfunnsoppdrag. STAF er delegert ansvar for styrings-, drifts- og utviklingsoppgaver innen dokumentforvaltning og IKT. Det innebærer at statsforvalterne skal følge de instruksjoner som gis av STAF på dette området.

STAF er delegert ansvar for alle tjenester innenfor områdene IKT og dokumentforvaltning. STAF har ansvar for veiledning, tilrettelegging og koordinering av arbeidet med informasjonssikkerhet. Informasjonssikkerhet skal ivaretas i alle tjenester fra FMFA. Statsforvalteren har allikevel et selvstendig ansvar for å følge opp informasjonssikkerhetsarbeidet i det løpende arbeidet hos statsforvalteren.

På anskaffelsesområdet har STAF ansvar for å gjennomføre anskaffelser som er felles for alle embetene og anskaffelser over terskelverdi

som dekker behovet til ett eller flere embeter. Videre skal STAF være kompetansesenter for embetene. STAF skal rådggi embetene om deltakelse i statlige fellesavtaler og samordne deltakelse i innkjøpsgrupper hos Statens innkjøpssetter. Embetene kan rådføre seg med STAF ved anskaffelser under terskelverdi, men det er det enkelte embete som skal gjennomføre anskaffelsen. Nærmere beskrivelse fremgår av tjenestebeskrivelsen for fagområdet.

STAF er en underlagt virksomhet av KDD. KDD har ansvaret for etatsstyringsmøter og formell styringsdialog med STAF. Statsforvalteren skal ha en hensiktsmessig og god dialog med STAF, herunder møter tilpasset behov og risiko.

3 Kommunal- og distriktsdepartementets styring av statsforvalteren

3.1 Departementets overordnede ansvar

KDD har det administrative etatsstyringsansvaret for statsforvalteren, i tillegg til å ha samordningsansvaret overfor de øvrige departementene som legger oppgaver til statsforvalteren. KDD har også rollen som fagdepartement på noen saksområder. Det enkelte fagdepartement har finansieringsansvaret for oppgaver innen eget saksområde. Likeledes har de direkte faglig instruksjonsmyndighet over statsforvalteren innen vedkommende departements saksområde. Den enkelte fagstatsråd er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget på sine fagområder hvor oppgaver er lagt til statsforvalteren, jf. Statsforvalterinstruksen.

I tråd med intensjonene i Reglementet skal departementets styringsansvar bygge på prinsippene om mål- og resultatstyring, og ta utgangspunkt i departementets overordnede kontrollansvar iht. Bestemmelsene pkt. 1.6.2.

Ansvars- og samarbeidsforhold mellom departementene knyttet til finansiering av statsforvalteren, fremkommer i *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, datert august 2009.

3.2 Styringsdialogen

I styringsdialogen med statsforvalteren skal statsforvalterens resultater og måloppnåelse vektlegges, samt at statsforvalteren kan identifisere og håndtere risikoer som kan hindre måloppnåelse.

Styringsdialogen skal være dokumentert. Tildelingsbrevet inneholder en styringskalender hvor de viktigste elementene i styringsdialogen det enkelte år fremgår.

3.2.1 Tildelingsbrev

Etatsstyringen skjer hovedsakelig gjennom tildelingsbrevet og oppfølgingen og rapporteringen på dette. I tildelingsbrevet formidles og presiseres de mål og resultater departementene forventer som følge av Stortingets vedtak og forutsetninger. Tildelingsbrevet inneholder bevilgninger som stilles til disposisjon, samt en oversikt over statsforvalterens fullmakter i budsjettåret.

Det utarbeides et foreløpig tildelingsbrev til statsforvalteren som sendes til statsforvalteren for tilbakemelding før endelig tildelingsbrev utarbeides. Tilbakemeldingen gir blant annet grunnlag for departementenes vurdering av forholdet mellom oppgaver og ressurser innen fagområdene.

Tildelingsbrevet til statsforvalteren utarbeides av KDD i samarbeid med oppdragsgivende departementer.

Supplerende tildelingsbrev etterfølger det ordinære tildelingsbrevet og gis av KDD eller andre departement, direktorat eller tilsyn som gir oppgaver og /eller midler til statsforvalteren. Belastningsfullmakt skal brukes når budsjettfullmakter ikke kan tildeles ved delegering.

Ved behov for å instruere eller gi styringssignaler til statsforvalterne utover tildelingsbrev, skal dette alltid nedfelles skriftlig og gis i egne brev.

3.2.2 Etatsstyringsmøte, sektorvise styringsmøter og fagmøter

Felles etatsstyringsmøte

KDD avholder i utgangspunktet to årlige felles etatsstyringsmøter. Tidspunktene vil framgå av tildelingsbrevet. De felles etatsstyringsmøtene er felles for alle departement som gir oppgaver til statsforvalteren og ledelsen hos alle statsforvalterne. Ved behov vil fagdepartementet invitere berørte direktorat/tilsyn til å delta i felles etatsstyringsmøte. Før møtet på våren vil statsforvalteren motta en samlet skriftlig tilbakemelding på sin årsrapport. Dette møtet tar utgangspunkt i kravene som er stilt i tildelingsbrevet og som rapporteres i årsrapporten. Måloppnåelse og rapporterte resultater gjennomgås, og det gis tilbakemelding til statsforvalterne på resultatene. På høsten er hovedtemaet for møtet styringsdokumentene for neste år. Det skrives referat fra etatsstyringsmøtene med kopi til Riksrevisjonen.

Sektorvise styringsmøter

Fagdepartementene, eventuelt direktorat/tilsyn med delegert myndighet, avholder sektorvise styringsmøter ved behov for utdyping og presisering av styringssignaler i tildelingsbrev og denne instruksen. Ledelsen hos statsforvalter skal alltid være representert i de sektorvise styringsmøtene. Møtefrekvens og øvrig deltakelse i møtene avgjøres av fagdepartementet, og møtene skal som hovedregel være varslet i tildelingsbrevet. Det skal skrives referat fra de sektorvise styringsmøtene, som sendes i kopi til KDD og Riksrevisjonen.

Fagmøter

Fagmøter skal dekke behovet for faglige avklaringer, og omfatte tolkning av regelverk, opplæring, saksbehandlingsrutiner, fagkonferanser og lignende. Det stilles ikke krav om at ledelsen hos statsforvalter eller ledelsen i departementene, direktorat eller tilsyn deltar. Det skal ikke

gis nye styringssignaler i fagmøtene. Styringssignaler som er gitt i tildelingsbrev eller etatsstyringsmøtet/styringsmøter, kan utdypes eller forklares. Det skal ikke forekomme ressursdiskusjoner i fagdialogen.

3.2.3 Lederkontrakt og kontraktsamtale

KDD utnevner statsforvalteren på åremål og utarbeider årlig lederkontrakt. Det inngås ny lederkontrakt etter at kontraktsamtalen er gjennomført.

Departementet innkaller statsforvalteren til kontraktsamtale en gang i året. Samtalene gjennomføres som regel i vårhalvåret. I kontraktsamtalen gjennomgås lederkontrakten og oppnådde resultater i tillegg til punkter som skal inn i lederkontrakten for kommende år. DFU-departementene har anledning til å spille inn til kontraktsamtalene.

3.2.4 Rapportering gjennom året

Statsforvalteren skal ha samlet oversikt over bevilgninger de forvalter. Statsforvalteren skal pr. 31. august rapportere på regnskapstall og prognose for resten av året på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel, og belastningsfullmakter. Rapporteringen innbefatter også rapportering på resultatområder i samsvar med rutinene for ressursrapportering. Vesentlige avvik fra budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

Statsforvalteren skal etterleve de rapporteringskrav som følger av rundskriv for rapportering knyttet til statsbudsjettet og statsregnskapet, herunder eventuelle bestillinger fra departementet. Statsforvalteren skal i løpet av året redegjøre for risikovurderinger og eventuelle risikoreduserende tiltak knyttet til vesentlige risikoer.

Krav til øvrig rapportering og kontroll vurderes av departementet, og vil bli tilpasset de styringsbehov departementene til enhver tid har, og skal framgå av tildelingsbrevet.

3.2.5 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

KDD skal ha kopi av all korrespondanse mellom statsforvalteren og Riksrevisjonen. Statsforvalteren skal rapportere i årsrapporten, eventuelt også i lederlønnsamtalen, hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp, herunder hvilke tiltak som er iverksatt og effekten av disse.

3.2.6 Årsrapport

Årsrapporten fra statsforvalteren utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i tildelingsbrevet og i denne instruksen. Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av statsforvalterens resultater, og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. KDD sender nærmere presiseringer og beskrivelse av teknisk løsning for utarbeidelse av årsrapport i november det enkelte år.

Årsregnskapet skal være en del av årsrapporten og skal utarbeides i tråd med til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Årsrapporten skal ferdigstilles i den elektroniske løsningen for dette innen 1. mars det enkelte år.

Årsrapporten vil være utgangspunkt for det felles etatsstyringsmøtet som gjennomføres om våren.

Statsforvalteren skal offentliggjøre årsrapporten sammen med revisjonsberetningen på sine nettsider så snart etatsstyringsmøtet er avholdt, og senest 1. mai. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen denne frist, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Årsrapporten skal inneholde følgende deler i nevnte rekkefølge:

I Statsforvalterens beretning

- Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse
- Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året
- Sentrale forhold i internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater
- Sted, dato og statsforvalterens signatur

II Introduksjon til statsforvalteren og hovedtall

- Statsforvalteren og samfunnsoppdraget
- Organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall, herunder:
  - Tall for antall ansatte og avtalte årsverk (SSBs statistikk), samt utførte årsverk for de tre siste år (beregnet i henhold til personalmelding PM-2019-13: Definisjon av utførte årsverk)
  - Samlet tildeling på post 01-99
  - Driftsutgifter
  - Lønnsandel av driftsutgifter
  - Lønnsutgifter per årsverk

III Årets aktiviteter og resultater

- Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater. Herunder:
  - Gjennomførte evalueringer
  - Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet/og eller faste oppgaver i hovedinstruksen

- Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet
- Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk
- Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet

IV Styring og kontroll hos statsforvalter

- Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- Redegjørelse for vesentlige forhold ved statsforvalterens planlegging, gjennomføring og oppfølging. Herunder:
  - Statsforvalterens risikostyring
  - Statsforvalterens internkontroll, herunder dokumentasjon og iverksatte tiltak
  - Bemannings-, kapasitets- og kompetansesituasjonen hos statsforvalter
  - Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier), innkjøpsrutiner mv.
  - Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for arbeidet med informasjonssikkerhet
  - Oppfølging av evalueringer, tilsynsrapporter og pålegg fra tilsynsmyndigheter.
  - Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, bruk av lærlinger, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

V Vurdering av framtidsutsikter

- Forhold i og utenfor statsforvalteren som kan påvirke statsforvalterens evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt
- Konsekvenser for statsforvalterens evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

VI Årsregnskap

- Ledelseskomentarer med statsforvalterens signatur
- Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- Oppstilling av artskontorrapportering med noter

3.3 Kommunikasjon, ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mellom departementene og statsforvalteren

Dersom statsforvalteren vurderer at det er uklarheter i de rammer, målsetninger og føringer som formidles, har statsforvalteren et selvstendig ansvar for å ta opp saken med aktuelt departement.

Statsforvalteren har et selvstendig ansvar for snarlig å informere aktuelt departement dersom det oppstår vesentlige avvik med betydning for måloppnåelsen, herunder budsjett.

Dersom statsforvalteren ser at gjeldende regelverk og ordninger kan ha/har vesentlige utilsiktede konsekvenser, skal virksomheten snarlig informere aktuelt departement om dette. Statsforvalteren skal også uoppfordret gi aktuelt departement beskjed dersom virksomheten ser mulige forbedringstiltak som departementet kan iverksette (endringer i lov, forskrift, instruks) som kan bidra til å nå overordnede målsetninger. Departementene vil også kunne be om særskilte evalueringer i forbindelse med praksis- og regelverksendringer.

KDD skal holdes orientert om saker av vesentlighet som statsforvalteren tar opp med fagdepartementene.

Statsforvalteren skal orientere departementet i god tid før offentliggjøring av viktige utredninger, evalueringer eller rapporter som statsforvalteren har utført eller bestilt.

Statsforvalteren skal ha en aktiv holdning til kommunikasjon, både internt og eksternt. Det er viktig at statsforvalteren fanger opp signaler i samfunnet som angår statsforvalterne og bruker dette i kommunikasjonsarbeidet. Departementet forventer at statsforvalteren synliggjør sine resultater innenfor sitt politikkområde og at virksomheten har kontakt med departementet om saker som politisk ledelse kan være med å synliggjøre.

Statsforvalteren skal også følge opp klarspråkarbeidet og arbeide systematisk for at dokumenter, brev, nettsider og skjema er brukertilpasset og har klart språk.

3.4 Administrative fullmakter

Departementet gir statsforvalteren følgende administrative fullmakter:

3.4.1 Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

Fullmakten gjelder adgang til å ansette, opprette nye stillinger og fastsette lønn, i den grad ikke annet er bestemt ved lov eller framgår av unntakene nedenfor.

1. Departementet har ansvar for ansettelse av statsforvalter.
2. Departementet saksbehandler og avgjør også saker om statsforvalters arbeidsforhold, for eksempel:
  - alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon mv.)
  - alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)
  - sikkerhetsklarering og autorisering iht. sikkerhetsloven og klareringsforskriften

3.4.2 Erstatningskrav mot staten

Fullmakten gjelder behandling av saker om erstatningskrav mot staten, der utbetalingen ikke overstiger kr 200 000. Med statens erstatningsansvar menes her erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift. Saker skal behandles i tråd med retningslinjene i Justisdepartementets rundskriv G-01/2017, hvor det blant annet forutsettes at det foretas en juridisk vurdering av sakens erstatningsrettslige side før avgjørelsen treffes.

3.4.3 Administrative bestemmelser om flytting til/fra utlandet

Fullmakten gjelder beslutninger om dekning av utgifter som påløper i forbindelse med flytting fra utlandet i samsvar med retningslinjene i Statens personalhåndbok pkt. 10.6.4 del 2 om Flytting fra utlandet.

3.4.4 Utdanningspermisjon ved studiereiser til utlandet

Fullmakten gjelder innvilgelse av utdanningspermisjon med lønn i inntil ett år til studiereiser til utlandet, jf. Statens personalhåndbok pkt. 10.8.3.2.

3.4.5 Arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjons tjenester

Fullmakten gjelder beslutninger om hvem i virksomheten som tilstås arbeidsgiverfinansierte elektroniske kommunikasjons tjenester dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Tildeling av elektroniske kommunikasjons tjenester må gis i samsvar med retningslinjene i Statens personalhåndbok, pkt. 10.2 elektroniske kommunikasjons tjenester (telefon mv.).

4 Statsforvalterens interne styring

4.1 Statsforvalterens myndighet og ansvar

Statsforvalteren er øverste leder og leder virksomheten innenfor gjeldende lover, forskrifter, reglementer, retningslinjer, instruksjer og budsjetter.

Statsforvalteren skal fastsette instruksjer for virksomhetens interne virksomhets- og økonomistyring innenfor rammen av denne instruks.

Ledelsen hos statsforvalteren skal basere seg på Plattform for ledelse i staten (2009) og God ledelse i staten (lederplakaten, 2014).

Statsforvalteren kan innenfor gjeldende rammer for styring, samhandling og organisering, vurdere hvilken intern organisering av virksomheten som best understøtter egen måloppnåelse.

4.1.1 Godtgjørelser/andre utbetalinger til statsforvalteren

Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og andre oppgavepliktige tilleggsytelser til statsforvalteren.

4.2 Statsforvalterens interne styring

Statsforvalteren skal i sine interne styringsprosesser sørge for å utnytte tildelte ressurser effektivt og se på mulighet for å øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. Det vises til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskriv med krav og pålegg om digitalisering i offentlig sektor.

Statsforvalteren skal utarbeide strategi for virksomheten, samt interne styringsdokumenter i form av virksomhetsplan, årsplan eller tilsvarende. Det skal også utarbeides budsjett og prognoser for å sikre avviksrapportering og mulighet for oppfølging av regnskap, resultater og måloppnåelse. Risikostyring skal brukes som verktøy i planarbeidet, jf. punkt 4.2.1 Risikostyring.

Strategier og interne styringsdokumenter skal ha både ettårig og flerårig perspektiv.

Statsforvalteren må sikre at planer og strategier er i tråd med departementenes mål og prioriteringer. Likeledes at finansieringsordningens krav til ressursdisponering ivaretas.

Statsforvalteren skal ha systemer og rutiner som sikrer etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser. Statsforvalteren må gjennom en strategi for innkjøp og oppfølging av denne sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det er også viktig at innkjøpsarbeidet inngår i ledelsens internkontroll, slik at uheldig praksis kan korrigeres så snart som mulig.

Statsforvalteren skal med jevne mellomrom evaluere sin innkjøpspraksis.

Det vises til kap. 2 i denne instruks hvor ansvarsforholdene på anskaffelsesområdet er definert mellom STAF og statsforvalteren. Her fremgår det blant annet at statsforvalterne skal bruke STAF ved anskaffelser over terskelverdi.

Virksomheten skal følge etiske retningslinjer i staten og videreutvikle den etiske bevisstheten blant de ansatte.

4.2.1 Risikostyring

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Statsforvalteren skal aktivt bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjettammer som

er stilt til disposisjon. Risikovurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten og inngår således som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreduserende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko og om denne er akseptabel.

I tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev skal statsforvalteren gi en vurdering av situasjonen for gjeldende budsjettår. Eventuelle vurderinger av høy risiko for manglende måloppnåelse skal fremkomme i tilbakemeldingen.

Statsforvalteren skal i forbindelse med innspill til det årlige etatsstyringsmøtet sende inn en oversikt over de vesentligste risikomomentene som kan hindre måloppnåelse. Fristen fastsettes i den årlige bestillingen av innspill til etatsstyringsmøtet.

4.2.2 Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk.

Statsforvalteren skal bruke evalueringer systematisk som del av virksomhetsstyringen. Statsforvalteren skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av statsforvalterens ansvarsområde og aktiviteter. Frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra risiko og vesentlighet, samt kvalitet og omfang av statsforvalterens øvrige rapportering. Departementet vil kunne be statsforvalteren om å gjennomføre evalueringer i forbindelse med praksis- og regelverksendringer. Organisering og innretning av de planlagte evalueringene skal inngå som en del av styringsdialogen. Se også punkt 3.3 i denne instruks.

Resultatinformasjonen fra gjennomførte evalueringer skal benyttes i virksomhetens planlegging for de påfølgende årene.

Evalueringer som er gjort tilgjengelig for allmenheten, skal registreres i Evalueringsportalen.

4.2.3 Arbeidsgiverrollen (HMS og likestilling)

Statsforvalteren skal følge opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementere føringer og følge opp rapporteringer på personalområdet.

Statsforvalteren skal ha et system for å kartlegge og følge opp risiko- og problemområder innen helse, miljø og sikkerhet, jf. Lov av 17. juni 2005 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

Videre skal statsforvalteren arbeide målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Dette fremgår av § 26 i likestillings- og diskrimineringsloven. Virksomheten har en aktivitets- og redegjøringsplikt og arbeidet skal skje fortløpende og i samarbeid med de ansattes representanter.

Statsforvalteren skal avgi en likestillingsredegjørelse for foregående år. Rapporteringen skal følge Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets (Bufdir) gjeldende veiledning på området.

Statsforvalteren skal knytte til seg minst én lærling i sin virksomhet og hvert år vurdere om det er mulig å øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag.

For å styrke en felles innsats for å rekruttere lærlinger og bidra til et yrkesfaglig løft, skal virksomheten knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

Det skal rapporteres om bruk av lærlinger i årsrapportens del IV.

4.2.4 Regnskapsprinsipp og regnskapsføring

Statsforvalteren skal utarbeide et virksomhetsregnskap i samsvar med kontantprinsippet, bruttoprinsippet, ettårsprinsippet og fullstendighetsprinsippet, jf. Bestemmelsene punkt 3.4.2 og i tråd med årlige og varige rundskriv fra Finansdepartementet.

Statsforvalteren avgjør i samråd med departementet eventuelle endringer i regnskapsprinsipp for virksomhetsregnskapet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.3.2.

Statsforvalteren skal bruke standard kontoplan som føringskontoplan og skal rapportere til statsregnskapet etter statens kontoplan.

4.2.5 Tilskudds- og stønadsforvaltning

Statsforvalteren skal påse at alle tilskudds- og stønadsordninger som statsforvalteren forvalter skal følges opp i samsvar med kapittel 6.3, 6.4 og 6.5/7.3 og 7.4 i Bestemmelsene og de presiseringer og føringer fra departementene som formidles i årlige tildelingsbrev og regelverk for ordningene. Forvaltningen av tilskudds-/stønadsordninger må baseres på statsforvalterens vurdering av risiko og vesentlighet.

4.3 Krav til statsforvalterens internkontroll

Statsforvalteren har et selvstendig ansvar for å innrette systemer og rutiner for internkontroll og påse at nødvendige kontrolloppgaver blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal ligge til grunn. Statsforvalteren skal rapportere umiddelbart til ansvarlig departement dersom det avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler i kritiske prosesser eller i aktiviteter i virksomheten.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, se kap. 4.2.1.

Virksomheten skal jevnlig og minst hvert fjerde år vurdere å innføre internrevisjon. Ved vesentlige endringer i risikobildet eller i virksomheten for øvrig, skal en ny vurdering gjøres, jf. rundskriv R-117.

4.4 Statsforvalterens arbeid med sikkerhet

4.4.1 Generelt

Det legges til grunn at arbeidet med sikkerhet er systematisk, risikobasert og lederforankret, og inngår som en integrert del av statsforvalterens virksomhet. Departementet vil minne om kravene til risikostyring og internkontroll jf. 4.2.1 og 4.3, og at vurdering av sikkerhetskapasitet og -kompetanse skal inngå i den øvrige bemannings-, kapasitets- og kompetansevurderingen, jf. 3.2.6 IV.

4.4.2 Nasjonal sikkerhet

Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) med tilhørende forskrifter gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermingsverdig informasjon og/eller objekt. Statsforvalteren skal sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden til departementet, i tråd med mal og bestilling fra NSM. Statsforvalteren må vurdere nivå på sikkerhetsgradering av rapporten.

Statsforvalteren skal vurdere behov for å sikkerhetsklare personell, jf. sikkerhetsloven med tilhørende forskrifter.

4.4.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap skal inngå som en integrert del av statsforvalterens virksomhet, og statsforvalteren skal ha en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Statsforvalterens ansvar for regional samordning av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, og statsforvalterens ansvar for egenberedskap er fastsatt i Instruks for statsforvalteren og Sysselmasteren på Svalbard sitt arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering, kgl.res. 19. juni 2015.

4.4.4 Informasjonssikkerhet

Statsforvalteren skal ha beskrevet mål og strategi for arbeidet med informasjonssikkerhet i virksomheten (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Disse skal danne grunnlaget for statsforvalterens internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet. Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks. Statsforvalteren skal ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet (f.eks. ISO27001/27002).

Internkontrollen bør være en integrert del av statsforvalterens helhetlige styringssystem. IKT-systemer og informasjonsaktiva skal klassifiseres og risikovurderes for å sikre hensynet til informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Klassifiseringen og risikovurdering er særlig viktig i forbindelse med anskaffelser av IKT-utstyr og -systemer.

Omfang og innretning på internkontrollen skal være tilpasset risiko. Hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal rapporteres. Informasjonssikkerhet vil være et tema i styringsdialogen. En overordnet statusrapport for arbeidet skal fremkomme av årsrapporten.

5 Oversikt over statsforvalterens faste oppgaver

Kapittel 2 i denne instruksjonen gir en kort beskrivelse av statsforvalterens myndighets- og ansvarsområder knyttet til statsforvalterens roller. Statsforvalteren er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter. En oversikt over disse framkommer i dette kapitlet.

5.1 Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

5.1.1 Folk og samfunn

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KUD   Folk og samfunn
5.1.1.1
Oppgaver knyttet til universell utforming
<ul style="list-style-type: none"> • Gi råd og veiledning til kommunene om hvordan universell utforming kan implementeres i planarbeid og tjenester. • Videreutvikle samarbeidet med fylkeskommunene for å fremme universell utforming innenfor regionen. • Spre kunnskap om virkemidler og finansieringsordninger som er knyttet til Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019. • Sørge for at universell utforming er kjent i egen virksomhet og blir praktisert innen egen forvaltning og at statsforvalterens kompetanse på universell utforming videreutvikles.

Alle statsforvaltere   KUD   Folk og samfunn
<p>5.1.1.2</p> <p>Fremme likestilling og motvirke diskriminering</p> <p>Statsforvalteren skal fremme likestilling knyttet til kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person på de områder statsforvalteren har lovpålagt ansvar for.</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> være en pådriver for at kommunene arbeider aktivt for å fremme likestilling gjennom å bidra til å gjøre aktivitets- og redegjørelsesplikten og arbeidsmetoden som følger av plikten i Likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24 og 26 kjent. sørge for at problemstillinger, metoder og mål for likestilling er kjent i egen virksomhet og blir praktisert innen egen forvaltning og at statsforvalterens kompetanse på likestilling videreføres. spre kunnskap om: <ul style="list-style-type: none"> metoden som ligger i aktivitetsplikten for arbeidsgiver og offentlig myndigheter og tjenesteutøvere. veiledning om aktivt likestillingsarbeid på Bufdir.no (https://bufdir.no/inkludering/arp/) relevante tilskuddsordninger på likestillingsfeltet (se Bufdir.no). statistikk som synliggjør status og utvikling knyttet til likestilling og levekår (se. Bufdir.no).
Alle statsforvaltere   AID   Folk og samfunn
<p>5.1.1.3</p> <p>Statsborgerseremonier</p> <p>Organisere statsborgerseremonier.</p>
Alle statsforvaltere   KDD   Folk og samfunn
<p>5.1.1.4</p> <p>Bruk av samisk språk</p> <p>Ha et bevisst forhold til bruk av samiske språk.</p>
Alle statsforvaltere   KDD   Folk og samfunn
<p>5.1.1.5</p> <p>Konsultere Sametinget</p> <p>Konsultere Sametinget eller andre berørte samiske interesser med målsetning om å oppnå enighet.</p>
Alle statsforvaltere   UD   Folk og samfunn
<p>5.1.1.6</p> <p>Apostiller</p> <p>Behandle saker om apostille og påføre dokumenter apostillestempel. Statsforvalteren skal føre et register eller protokoll med oppgave over foretatte attestasjoner hvor bl.a. nummeret på apostillen skal framgå, dato, navn på underskriver og stilling.</p>
Alle statsforvaltere   UD   Folk og samfunn
<p>5.1.1.7</p> <p>Honorære konsuler</p> <p>Honorær konsul skal ha eksekvatur fra myndighetene i mottakerstaten for å utøve sitt virke. Statsforvalteren skal undersøke om det er noe til hinder for at aktuell kandidat godkjennes som et annet lands honorære konsul i Norge.</p>

5.1.2 Barnehage og grunnopplæring

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
<p>5.1.2.1</p> <p>Informasjon og veiledning</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> informere og veilede lokal barnehagemyndighet, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale politikken på barnehage- og grunnopplæringsområdet informere, veilede og legge til rette for deltakelse i nettverk, statlige strategier og kompetanseutviklingstiltak på barnehage- og grunnopplæringsområdet

<p>Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.1.2.2</p> <p>Prøver og eksamen</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veilede skoler og skoleeiere i arbeidet med prøver og eksamen • se til at prøver og eksamen blir gjennomført i henhold til formål og retningslinjer, og legge til rette for og veilede skoler og kommuner i resultatoppfølging • se til at den sentrale sensuren og klagebehandling av eksamen blir gjennomført i henhold til regelverk og retningslinjer • melde endringer i ansvarsfordelingen mellom statsforvalterne på eksamensområde innen 1. februar hvert år til Utdanningsdirektoratet, post@udir.no, for registrering i Prøvetjenesten eller i Eksamenstjenesten • rettkjenne vitnemål fra videregående skoler i Norge når vitnemålet skal brukes som dokument i utlandet. Vitnemålet skal rettkjennes med apostillestempel
<p>Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.1.2.3</p> <p>Oppfølgingsordningen</p> <p>Statsforvalter skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • støtte og følge opp kommuner i oppfølgingsordningen gjennom hele innsatsperioden. • sikre at kommuner i forfasen får tilgang til veiledere, fortrinnsvis fra universitets/høgskole. • lyse ut midler, motta og vurdere søknader og tildele midler for kvalitetsutviklingstiltak i kommunene.
<p>SFNO   KD   Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>5.1.2.6</p> <p>Fjernundervisning i sørsamisk og lulesamisk</p> <p>Statsforvalteren i Nordland skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ivareta koordineringsansvar for fjernundervisning i sørsamisk og lulesamisk, og samarbeide om gjennomføring av tiltak i rammeverket for samisk fjernundervisning

5.1.3 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

<p>Oppgaver</p>
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.3.1</p> <p>Fagrolle på folkehelseområdet</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • vareta en fagrolle på folkehelseområdet som innebærer å være pådriver for et kunnskapsbasert folkehelsearbeid på lokalt og regionalt nivå • Formidle råd og veiledning om nasjonale normer og standarder for et kunnskapsbasert og langsiktig folkehelsearbeid • Formidle effektive strategier og tiltak i folkehelsearbeidet
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.3.2</p> <p>Bidra til implementering</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidra til å gjøre nasjonale strategier, retningslinjer, veiledere, kunnskapsbaserte arbeidsmåter og metoder, pakkeforløp, rundskriv og handlings- og tiltaksplaner på folkehelseområdet og innen helse- og omsorgsfeltet, inkludert tannhelsefeltet, kjent og implementert. • Følge med på og vurdere hvordan tiltak og virkemidler treffer kommunene.

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.3

Likeverdige helse- og omsorgstjenester

Statsforvalteren skal:

- Være pådriver for likeverdige helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen, inkludert urbefolkning, innvandrerbefolkningen og andre sårbare grupper som innsatte i fengsel og personer med rus- og/eller psykiske helseutfordringer.
- Følge med på at helse- og omsorgstjenestene har bevissthet om og tilrettelegger for varierende helsekompetanse, språkkompetanse og digital kompetanse.
- Påse at helse- og omsorgstjenestene benytter tolketjenester av god kvalitet og at aktuelle grupper involveres i planlegging av tjenestene, blant annet gjennom systematisk involvering av bruker- og pårørendeorganisasjoner, ulike innvandrersorganisasjoner og ulike tros- og livssynssamfunn.
- Følge med på og bidra til at kommunene tilbyr likeverdige helsetjenester også til flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente, og at kommunene tilbyr helseundersøkelse tre måneder etter ankomst, i tråd med nasjonal veileder på området.
- Bidra til at alle deler av befolkningen har tilstrekkelig informasjon om rettigheter og tjenester.

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.4

Rekrutterings- og kompetanseplanlegging

Statsforvalteren skal:

- Informere, gi råd og veilede helse- og omsorgstjenesten i kommunene om rekrutterings- og kompetanseplanlegging.
- Følge med på utviklingen på rekrutterings- og kompetanseområdet

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.5

Ny spesialistutdanning for leger og turnusordningen for fysioterapeuter

Statsforvalteren skal:

- Opprette, godkjenne og kvalitetssikre et tilstrekkelig antall LIS1-stillinger for leger og turnusplasser for fysioterapeuter
- Gjennomføre fastsatte opplærings- og veiledningstiltak for begge grupper. Kurset i akuttmedisin for leger må som et minimum oppfylle kravene fra Helsedirektoratet.
- Legge til rette for ny vurdering når en lege i spesialisering (LIS3) ved registrert utdanningsvirksomhet klager på manglende godkjenning av læringsmål

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.8

Smittevern

Statsforvalteren skal:

- Bistå i arbeidet med implementering av generelle smitteverntiltak, og følge opp arbeidet med riktig bruk av antibiotika i kommunehelsetjenesten, for å motvirke utvikling av antibiotikaresistens
- Bidra aktivt for å øke andelen som vaksineres mot sesonginfluensa, spesielt for ansatte i helsetjenesten
- Bidra til oppfølging av hepatittstrategien og arrangere årlige smittevernkonferanser for kommunale ledere og annet personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.9

Tannhelsetjenester

Statsforvalteren skal:

- Være pådriver for å nå målet om god tannhelse for alle, inkludert urbefolkning, innvandrerbefolkningen og andre sårbare grupper som innsatte i fengsel og personer med rus- og/eller psykiske helseutfordringer
- Bidra til at retten til offentlige tannhelsetjenester gjøres kjent
- Bidra til at tjenestemottakere får nødvendig tann- og munnstell fra kommunens helse- og omsorgstjeneste
- Bidra til at den offentlige tannhelsetjenesten yter nødvendig opplæring av helse- og omsorgspersonell

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.10

Investeringsstilskudd heldøgns omsorgsplasser

Statsforvalteren skal:

- ha oversikt over og følge utbyggingen av heldøgns omsorgsplasser i kommunene
- bistå og gi faglig veiledning til Husbanken i saksbehandling av søknader om investeringsstilskudd, slik at helsefaglige hensyn i tilstrekkelig grad hensyntas

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.11

Psykisk helse, rus og vold

Statsforvalteren skal bidra til forbedret og samordnet innsats på psykisk helse, rus- og voldsfeltet:

- Samarbeide med de regionale kompetansesentrene og NAPHA:
  - Bidra til tverrfaglige og tverrsektorielle kompetanse- og kvalitetsutviklingstiltak innen psykisk helse, avhengighetsproblematikk, vold- og selvmordsforebygging
  - Legge til rette for lokale og regionale fora og nettverk
  - Bidra til bruker- og pårørendemedvirkning på tjeneste- og systemnivå ved å involvere bruker- og pårørendeorganisasjoner
  - Benytte samarbeidsrutinen for oppgavefordeling når det er avdekket særlig behov for faglig støtte i kommunene
- Bistå kommunene med:
  - veiledning for å styrke det kommunale arbeidet med psykisk helse, rus og vold, inkludert implementering av anbefalinger og tiltak i nasjonale planer, veiledere og retningslinjer.
  - å integrere forebygging og ivaretagelse av fagfeltet i kommunenes planarbeid
  - å nyttiggjøre seg av data som er rapportert i IS-24/8
  - implementering av kvalitetssikrede metoder som ACT/FACT-team, IPS, JMO og RPH
  - implementering av pakkeforløp psykisk helse og rus

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.12

Bruker- og pårørendemedvirkning

Statsforvalteren skal:

- påse at bruker- og pårørendemedvirkning ivaretas for alle befolkningsgrupper i lokal tjenesteutvikling.
- stimulere tjenestene til å jobbe systematisk med bruker- og pårørendemedvirkning på både individ, tjeneste og systemnivå, og at det brukes eksisterende veiledere, anbefalinger og verktøy for bruker- og pårørendemedvirkning og innhenting av brukererfaringer

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.13

Kommunale frisklvs-, lærings- og mestringstilbud

Statsforvalteren skal:

- ta det samme ansvaret for kommunale frisklvs-, lærings- og mestringstilbud som for øvrige helse- og omsorgstjenester og se på disse tjenestene som del av helhetlige forløp
- samarbeide med fylkeskommunen om etablering og utvikling av kommunale frisklvs- sentraler, lærings- og mestringstilbud som del av helsefremmende og forebyggende helsetjenester, inkludert tilbud om oppfølging etter covid-19
- veilede kommuner i etablering og utvikling av frisklvsentraler og andre lærings- og mestringstilbud
- bistå med å arrangere fagdager og kompetansegivende kurs for helsepersonell om arbeid med endring av levevaner og mestring av helseutfordringer i samarbeid med aktuelle kompetansemiljøer, helsetjenester og fylkeskommunen
- tilrettelegge for at faggrupper som i liten grad deltar, inkluderes i kompetansehevende tiltak.
- ha oversikt over status for helsefremmende og forebyggende helsetjenester og rehabiliteringstilbudet i kommunene, herunder frisklvs-, lærings- og mestringstilbud

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.14

Habilitering og rehabilitering

Statsforvalteren skal følge opp og understøtte fortsatt styrking av habilitering og rehabilitering:

- bidra til at det utvikles differensierte tilbud som ivaretar hele bredden av målgrupper, inkludert rehabilitering etter covid-19
- ha særlig oppmerksomhet på styrking av tilbudet i kommunene slik at de blir bedre i stand til å yte gode tjenester "der livet leves"
- bidra til at spesialisthelsetjenesten videreutvikler sine tilbud inn i helhetlige forløp
- være pådriver for etterlevelse av krav i lov og forskrift knyttet til koordinering på individnivå (IP, koordinator, koordinerende enhet)

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

5.1.3.15

Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester

Statsforvalteren skal samarbeide med utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester:

- i deres oppdrag med å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene i kommunene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer
- Bidra til å heve kompetansen i tjenesten på behandling av personopplysninger ved bruk av velferdsteknologi, jf. Velferdsteknologiens ABC, for å sikre innføring av velferdsteknologi

<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.3.16</p> <p>Pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring</p> <p>Statsforvalteren skal bistå og understøtte kommunene med systematisk pasientsikkerhets- og kvalitetsforbedringsarbeid, jf. Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring (2019-2023), i helse- og omsorgstjenesten ved å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • være en pådriver for at kommuner og helseforetak følger opp kravene i forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. • gjennom råd, veiledning, samarbeid og tilsyn være en pådriver for at ledere i kommunen får økt kompetanse om pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring • bruke tilgjengelige data i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) til planlegging og styring, og samarbeide med Helsedirektoratet om å arrangere temadager med fokus på styringsdata fra (IPLOS/KPR) for kommunene annet hvert år • ta i bruk ny teknologi, ny kunnskap og nye faglige metoder, herunder blant annet velferdsteknologi
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.3.17</p> <p>Velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging</p> <p>Statsforvalteren skal bistå Nasjonalt velferdsteknologiprogram i arbeidet med å gjøre velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging kjent og implementert i kommunenes tjenestemodeller</p>
<p>Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.1.3.18</p> <p>Særlig oppfølging av kommuner på barnevernsområdet</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • følge opp kommuner med risiko for svikt i tjenestetilbudet til barn, unge og familier med tilsyn, råd, veiledning og samordning • gjennom tilsyn, råd, veiledning og samordning være en pådriver overfor kommunene i deres innsats for god kvalitet i akuttarbeidet • bistå i gjennomføringen av nasjonale kompetansehevende tiltak rettet mot barnevernstjenesten og gjøre fortløpende vurderinger av kvalitet og risiko knyttet til barneverntjenestenes oppfølging av barn og unge.
<p>Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.1.3.19</p> <p>Kommunenes halvårsrapportering på barnevernsområdet</p> <p>Statsforvalteren skal følge opp og kontrollere kommunenes halvårsrapporteringer på barnevernsområdet, samt indikatorene for satsing på kommunalt barnevern, jf. rundskriv Q 31/2014.</p>
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.1.3.20</p> <p>Livshendelsen "Alvorlig sykt barn"</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bistå Helsedirektoratet i arbeidet med livshendelsen "Alvorlig sykt barn". Arbeidet ledes av Helsedirektoratet i samarbeid med Direktoratet for e-helse, Utdanningsdirektoratet, Statped, NAV, KS og Flekkefjord kommune. Målgruppen for prosjektet er barn og familier med barn med behov for sammensatte tjenester

5.1.4 Miljø og klima

Innledning på klima og miljøområdet

En betydelig del av arbeidet hos statsforvalterne er faste, løpende driftsoppgaver. Tildelingsbrev og hovedinstruks er like viktige i etatsstyringen. Statsforvalternes roller er beskrevet i andre deler av styringsdokumentene. Vi viser til delegering av myndighet til statsforvalterne i lov, forskrift eller som egne brev på klima og miljøområdet. F.eks. oppdatert rundskriv T-3/12 om delegering av myndighet til statsforvalterne etter forurensningsloven, oreigningsloven og produktkontrollloven. Delegering etter naturmangfoldloven ble sist gjort i forskrift datert 15. januar 2021. Denne delegeringsoversikten er ikke uttømmende. Arbeid med veiledning og informasjon overfor kommuner og andre ligger implisitt i rollene og er ikke spesielt omtalt i kap. 5.

Oppgaver

Alle statsforvaltere | **KLD** | JD | LMD | Miljø og klima

5.1.4.1

Vassdrag- og vannkraftkonsesjoner

Statsforvalteren skal:

- Gi uttalelser vedrørende naturforvaltningstema i revisjonssaker, til konsesjonssøknader og søknader om opprusting- og utvidelsesprosjekter som ikke berører anadrom fisk.
- Avgi uttalelse i alle saker for aktuelle tema som ikke er å anse som naturforvaltningstema, samt i alle småkraftsaker (jf. brev fra Miljødirektoratet av 18.1.2021).
- Bruke fagkunnskap for å få fram viktige moment tidlig i en revisjonssak.
- Følge opp naturforvaltningsvilkår gjennom pålegg om undersøkelser og tiltak i tråd med veileder M-721/2017. I dette arbeidet skal vassdrag med storrett og vassdrag med andre forekomster/interesser av nasjonal eller regional verdi ha særskilt oppmerksomhet.

Alle statsforvaltere | **KLD** | LMD | Landbruk og mat | Miljø og klima

5.1.4.2

Vannforvaltning

Statsforvalteren skal:

- Følge opp de regionale vannforvaltningsplanene gjennom en miljøfaglig samordningsrolle i prosesser knyttet til kunnskapsgrunnlaget, og sikre at karakterisering og klassifisering av vannforekomstene er oppdatert, oppdatere påvirkninger, videreføre og igangsette delprogram under regionale overvåkingsprogram.
- Iverksette tiltak på eget myndighetsområde i tråd med plan og tiltaksprogram, der nasjonale føringer er hensyntatt.
- Følge opp at miljømålene skal legges til grunn for kommunene og sektormyndighetenes arealplanlegging og virksomhet. Dette skal følges opp for eksempel gjennom uttalelse til kommuners arealplaner, bruk av innsigelser og vurdering av vannforskriften § 12.
- Gjennomføre myndighetspålagt overvåking i tråd med vannforskriften (avløp, akvakultur, delegert industri, vannkraft med videre).
- Vareta landbrukets sektoransvar ved gjennomføringen av vannforskriften, herunder følge opp nasjonale føringer om vannforvaltning.
- Bidra i arbeidet i grenseoverskridende vannområder og internasjonale vannregioner.

Alle statsforvaltere | **KLD** | Miljø og klima

5.1.4.4

Forvaltning av verneområder

Statsforvalteren skal:

- Være forvaltningsmyndighet for verneområder hvor myndigheten er delegert til statsforvalteren, lage forvaltningsplaner, sørge for gjennomføring av skjøtsel, besøksforvaltning og andre tiltak, og oppdatere kunnskapsgrunnlag og bevaringsmål.
- For Ramsarområder, varsle Miljødirektoratet umiddelbart dersom det kommer frem opplysninger som tilsier at det er en negativ endring i den økologiske tilstanden eller fare for slik endring.
- Bistå og veilede aktører i verneområdeforvaltningen.

Alle statsforvaltere | **KLD** | LMD | Landbruk og mat | Miljø og klima

5.1.4.5

Nytt vern

Statsforvalteren skal:

- Bidra i arbeidet med nytt vern, inkludert å gjennomføre verneplanprosesser og nødvendig kartlegging for skogvern, marint vern og bevaring av verdifull natur (supplerende vern og nasjonalparker). Tilrådinger sendes til Miljødirektoratet innen avtalte frister.
- Bidra i arbeidet med forskriftsendringer for eksisterende verneområder.
- Involvere både miljøfaglig og skogfaglig kompetanse i skogvernarbeidet.

SFIN | SFVL | SFMR | SFTL | SFNO | **KLD** | LMD | Landbruk og mat | Miljø og klima

5.1.4.6

Verdensarv

Statsforvalteren skal bidra til å ivareta norske verdensarvområder med store naturverdier, blant annet gjennom faglig oppfølging og god oversikt over arbeidet med verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap.

<p>Alle statsforvaltere   KLD   LMD   Landbruk og mat   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.7</p> <p>Kulturlandskap</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Bidra i faglig oppfølging for god oversikt over arbeidet med Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL). Støtte kommunene i deres forvaltning av områdene, bidra i arbeidet med å følge opp plan for 2020-2025, og bidra til å sikre natur- og kulturmiljøverdiene i UKL-områdene og at områdene blir brukt som grunnlag for landbruksbasert næringsutvikling. Arbeidet skal skje i samarbeid med regional kulturmiljøforvaltning.
• Bidra til å ivareta miljøverdier i kulturlandskapet, herunder sikre god samordning mellom miljøvern og landbruk i prioriteringen av fordelingen av tilskudd som gjelder biologisk mangfold i kulturlandskap. Dette inkluderer tilskudd til trua arter og naturtyper, prioriterte kulturlandskap og utvalgte kulturlandskap, ville pollinerende insekter og regionale miljøtilskudd (RMP).
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.8</p> <p>Naturtypekartlegging</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Foreslå arealer for naturtypekartlegging med vekt på områder med stor aktivitet og stort utbyggingspress, og der man forventer å finne naturtyper etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks.
• Bistå i kvalitetssikring av naturtypedata kartlagt etter Miljødirektoratets instruks.
• Varsle aktuelle grunneiere om det endelige utvalget av arealer for naturtypekartlegging og følge opp grunneiere ved behov.
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.9</p> <p>Restaurering av myr og annen våtmark</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Prioritere, planlegge og sørge for å gjennomføre restaurering av myr og annen våtmark iht. bevilgning, med bistand fra SNO .
• Følge opp konkrete henvendelser om restaurering på privat og kommunal grunn.
<p>Alle statsforvaltere   KLD   LMD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.10</p> <p>Rovvilt</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Bidra til at skader på husdyr og tamrein forårsaket av rovvilt blir lavest mulig.
• Sørge for god kommunikasjon og dialog med berørte aktører.
• Sørge for en balansert forvaltning og god samordning av landbruks-, dyrevelferds- og miljøvirkemidler.
• Være miljø- og landbruksfaglig veileder og eventuelt sekretariat for regional rovviltneemnd.
• Forvalte betingete fellingstillatelser på rovvilt så effektivt som mulig i forbindelse med skadesituasjoner og i henhold til gjeldende frister for saksbehandling. Før vedtak om skadefelling av ulv skal statsforvalteren gjøre en vurdering av innsats for å avdekke genetisk status så langt det er mulig.
• Administrere kvotejakt på gaupe og lisensfelling på bjørn, ulv og jerv.
• Uten opphold varsle SNO ved felling, eller forsøk på felling, av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn.
• Ved lisensfelling av jerv kan tilsyn med kamera kombinert med elektronisk overvåking erstatte fysisk tilsyn. Nærmere vilkår for tilsyn med kamera kombinert med elektronisk overvåking av fangstbåns følger av utøvelsesforskriften § 34, andre ledd.
• Følge opp varslingsplikt mellom fylker ved observasjon av ulv utenfor ulvesonen.
• Registrere alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, i Miljøvedtaksregisteret og stille krav om rapportering for det enkelte fellingsforsøk ved tillatelse. Rovviltarbeidet skal skje i tråd med føringer fra rovviltneemnda og den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.
<p>Alle statsforvaltere   KLD   LMD   Landbruk og mat   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.11</p> <p>Viltforvaltning</p> <p>Statsforvalteren skal utøve myndighet herunder som klageinstans for kommunene, og ivareta oppgaver knyttet til viltforvaltningen, primært arter som ikke er høstbare.</p>

<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.14</p> <p>Trua arter og naturtyper</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Sikre at nødvendige tiltak for trua arter og naturtyper blir gjennomført. Utvalgte naturtyper og prioriterte arter, og arter og naturtyper som inngår i prioritert oppfølgingsplan for trua natur skal gis særlig prioritet. I tillegg skal øvrige arter og naturtyper som har handlingsplaner følges opp. Beste tilgjengelig kunnskapsgrunnlag skal legges til grunn for arbeidet.
• Følge opp tiltaksplan for ville pollinerende insekter og koordinere arbeidet på tvers av sektorene.
• Oppdatere fortløpende kunnskap i relevante fagdatabaser og bidra til å utarbeide kunnskapsgrunnlag og beslutningsgrunnlag.
• Veilede brukere i henhold til retningslinjene for sensitive artsdata, herunder administrere brukertilgang i Sensitive artsdatabasen.
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.15</p> <p>Fremmede organismer</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Koordinere og gjennomføre bekjempelse, kartlegging og overvåking av fremmede skadelige organismer i og utenfor verneområder.
• Behandle søknader om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.16</p> <p>Naturoppsyn</p> <p>Statsforvalteren skal ha dialog med SNO om naturoppsyn og tiltak knyttet til blant annet verneområder hvor statsforvalteren er forvaltningsmyndighet, motorferdsel i utmark, laks, handlingsplaner for truede arter mv. Holde SNO lokalt løpende orientert om alle forhold eller hendelser som kan gi grunnlag for anmeldelse eller annen oppfølging.</p>
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.17</p> <p>Friluftsliv</p> <p>Statsforvalteren skal ved behov bistå fylkeskommunen med oppgavene innenfor forvaltning av statlig sikrede friluftslivsområder og Skjærgårdstjenesten.</p>
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.18</p> <p>Motorferdsel</p> <p>Statsforvalteren skal ivareta oppgaver på eget myndighetsområde.</p>
<p>SFNO   KLD   JD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.21</p> <p>Miljømyndighet på Jan Mayen</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Være forvaltningsmyndighet for Jan Mayen naturreservat.
• Ivareta øvrige miljøbestemmelser på Jan Mayen.
• Arrangere årlige møter i samarbeidsutvalget for Jan Mayen (SUM).
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <hr/> <p>5.1.4.22</p> <p>Fiskeforvaltning</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Utføre oppgaver og saksbehandling for å ivareta bestandene av anadrom laksefisk.
• Ivareta allmenhetens adgang til fiske i friskmeldte gyrovassdrag og kalkede vassdrag.
• Samarbeide med fylkeskommunen om innlandsfiskeforvaltningen.
• Bidra med gjennomføring og oppfølging av strategi om fisketrapper.
• Bidra i oppfølgingen av tiltaksplan mot fremmede fiskearter.
• Aktuelle statsforvaltere skal lede arbeidet med bekjempelse av G. salaris, innbefattet bevaring og reetablering av fiskebestander.

Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.23 Grunnforurensning Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• Følge opp arbeidet med forurenset grunn i bransjer og enkeltsaker som er delegert.
• Ha dialog med og informere Miljødirektoratet i grunnforurensningssaker av prinsipiell karakter.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.24 Sedimentområdet Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• Følge opp arbeidet med forurenset sjøbunn i aktuelle tiltaksplanområder.
• Følge opp arbeidet ved prioriterte verft.
• Sikre at relevante analysedata som fremskaffes gjennom sedimenttiltak der statsforvalteren er myndighet blir lagt inn i databasen vannmiljø.
• Ha dialog med og informere Miljødirektoratet i sedimentsaker av prinsipiell karakter.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.25 Delegerte virksomheter (herunder forskriftsregulerte industribransjer, avløps-, avfallsbehandlings- og gjenvinningsanlegg): Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• Behandle søknader om ny eller endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven med annet tilhørende regelverk.
• Behandle virksomhetenes egenkontrollrapporter.
• På eget initiativ ta opp tillatelser til ny vurdering, jf. forurensningsforskriften § 36-19, herunder følge opp BAT- (Best Available Techniques) konklusjoner som vedtas, innenfor fristen på fire år.
• På eget initiativ ta opp tillatelser til ny vurdering, jf. forurensningsloven § 18, 3. ledd (10-årsregelen).
• Bidra med sin kunnskap i oppdrag Miljødirektoratet har fått tildelt eller arbeider med, knyttet til bransjer som er delegert til statsforvalteren.
• Ved behov bistå Miljødirektoratet med å utarbeide veiledningsmaterieell på områder som er delegert til dem.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.26 Kommunal myndighet i avløps- og avfallssaker Statsforvalteren skal følge opp kommunal myndighet i avløpsaker, og bistå kommuner, avfallsselskaper og andre aktører i oppfølging av avløps- og nasjonal avfallspolitikk.
SFOV   SFVT   SFAG   SFRO   SFVL   SFMR   SFTL   SFNO   SFTF   KLD   Miljø og klima
5.1.4.27 Avfallsplaner i havner Statsforvalteren skal sørge for at avfallsplaner i havner er godkjent og re-godkjennes hvert femte år i tråd med gjeldende regelverk.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.28 Marin forsøpling Statsforvalteren skal med bistand fra og i samarbeid med Senter mot marin forsøpling tilrettelegge for og bidra til at oppryddingsarbeidet i regionen er effektiv og godt samordnet.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.29 Plastholdig løst fyllmateriale på idrettsbaner Statsforvalteren skal sikre at kravene i forurensningsforskriften kapittel 23a overholdes gjennom veiledning, tilsyn og ved å følge opp brudd på forskriften. Statsforvalteren kan også gi unntak fra forskriften.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.1.4.31 Saksbehandling avfallsdisponering regionalt Statsforvalteren skal behandle saker innen avfallsdisponering som er delegert fra Miljødirektoratet.

Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
<p>5.1.4.32</p> <p>Utviklingsarbeid og saksbehandling på klima- og miljøområdet</p> <p>Der det er nødvendig skal statsforvalterne lede, koordinere og bidra i ulikt arbeid (arbeidsgrupper, utviklingsarbeid, kunnskapsinnhenting) på alle fagområder i forbindelse med utviklingsarbeid og saksbehandling på klima- og miljøområdet. Eksempler kan være samordning av tilsyn, vannforvaltning, arbeidet med villrein, ulike artsprosjekter, BREF-arbeidet m.v.</p>
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
<p>5.1.4.33</p> <p>Databaser og datasett med miljøfaglig innhold</p> <p>Statsforvalteren skal oppdatere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnforurensning; vedlikeholde egne lokaliteter, inkludert prioriterte skipsverftlokaliteter • Forurensning; løpende oppdatering og vedlikehold, bruke fagsystemet aktivt i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn, egenkontrollrapporter og arbeidet med tillatelser etter forurensningsloven • Rovbase; ansvar for å registrere data for dødt rowilt i forbindelse med kvotejakt- og lisensfelling • Naturbase: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Naturvernområder og foreslåtte naturvernområder; oppdatere ved vernevedtak og melding om oppstart av planarbeid, samt forvaltningsplanstatus og -behov. ◦ Ramsarområder (beskrivelse) og restriksjonsområder (ferdsel og luftfart) ved eventuelle feil og mangler. ◦ Naturtyper etter DNS håndbøker (13 og 19); oppdatere ved behov, særlig ved feil eller unøyaktighet i data. ◦ Verdifulle kulturlandskap og Utvalgte kulturlandskap i jordbruket; oppdatere ved behov, særlig ved feil eller unøyaktighet i data. ◦ Snøscooterløyper; bistå kommunene i å legge inn data om snøscooterløyper.   • Arter funksjonsområder (viltdatasettet); ved behov oppdatere økologiske funksjonsområder for prioriterte arter, sørge for at øvrige data som mottas blir levert til Naturbase • NatStat; legge inn bevaringsmål for tiltak i verneområder. • Vannmiljøsystemet; oppdatere ved behov, registrere overvåkingsdata. • Vann-Nett; oppdatere data for vannforekomster, også med status for egne tiltak. • Kalkingsbasen; registrere kalkingsdata. • FAGER; sende inn oppdatert informasjon om kultiveringsanlegg og kultivering av anadrom fisk til Miljødirektoratet (unntatt FMIN). • Artskart (Artsdatabanken); stille krav om innlegging av artsdata når statsforvalteren setter ut oppdrag, hvis ikke data skal leveres til annen database. • Bidra med relevant informasjon innen sine myndighetsområder til Rydde og Rent Hav.

5.1.5 Landbruk og mat

Oppgaver
Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat
<p>5.1.5.1</p> <p>Kompetansesenter for kommunene på landbruks- og matområdet</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • formidle nasjonal landbruks- og matpolitikk • gjennomføre kompetansehevede tiltak knyttet til tilskuddsforvaltning og kontroll og juridiske virkemidler • bevisstgjøre kommunene om landbrukets rolle og bidrag som del av kommunenes samlede arbeid innen nærings- og samfunnsutvikling
Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat
<p>5.1.5.2</p> <p>Verdiskaping i skogbruket</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • innrette bruken av virkemidlene i skogbruket slik at de styrker langsiktige investeringer i oppbygging og skjøtsel av ny skog med hensyn til skogproduksjon og fremtidig verdiskaping • bruke hovedplan og handlingsplan for skogbruksplanlegging som verktøy for økt aktivitet og sikre planmessig oppfølging av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i dialog med kommunene • bidra til videreutvikling av skogsveinettet og etablering av hovedplaner for skogsveier gjennom veiledning av kommunene • informere om og administrere skogfundsordningen. Kopi av revisjonsberetning sendes Landbruksdirektoratet innen 1.6. • anvende vernskogbestemmelsen for å sikre at skogbruket tar tilstrekkelig hensyn til kjente naturfarer • påse at kommunene overvåker skogen med hensyn til skogskader, og ved behov iverksetter tiltak og bistår grunneiere i håndteringen av skader, samt melder skader videre til Statsforvalteren og på skogskader.no. • påse at kommunene gjennomfører resultatkartlegging av skogbruk og miljø og følger opp kontroll av foryngelse etter hogst

Alle statsforvaltere | **LMD** | AID | HOD | JD | KLD | KDD | KD | Areal, by og samfunn | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet | Landbruk og mat | Miljø og klima

5.1.5.3

Verdiskaping i jordbruket og landbruksbaserte næringer

Statsforvalteren skal

- bidra med faglig spisskompetanse i det landbruksbaserte næringsutviklingsarbeidet i samarbeid med regionale aktører
- samarbeide med regionale aktører for å bidra til å oppnå målsettingene om nok og trygg mat, økt matmangfold og interesse for utvikling av Matnasjonen Norge
- gjennomføre og følge opp tiltak under prosjektet Gylne måltidsøyeblikk, herunder arbeid med Matgledekorps
- videreutvikle økologisk jordbruk som en del av landbruket i fylket, og som bidrag til å følge opp nasjonal strategi for økologisk jordbruk
- bidra med faglig bistand i arbeidet med urbant landbruk
- synliggjøre Inn på tunet som aktuelt tiltak innenfor arbeidet på helse-, omsorgs-, utdannings-, arbeids- og sosialområdet, og bidra til gjennomføringen av de utvalgte pilotprosjektene i Inn på tunet-løftet 2
- samarbeide med regionale aktører og gi faglig bistand innenfor landbruks- og reindriftsbasert reiseliv

SFTL | SFNO | SFTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.5.4

Førstelinetjeneste for reindrift

Statsforvalteren skal

- veilede og gi råd til distriktsstyrene og siidaandelsledere, om tiltak og bruk av virkemidler som kan bidra til å nå reindriftspolitiske mål
- bidra til en effektiv og kunnskapsbasert forvaltning av reindriften, samt bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre iht. reindriftsloven, blant annet gjennom videreutvikling av bruksreglene
- legge til rette for dialog mellom reindrift og andre interesser, og gjennomføre et årlig møte med reindriften, for å bygge opp kompetanse hos næring og offentlige myndigheter, der Landbruksdirektoratet og LMD inviteres
- veilede reinbeitedistriktene i arbeidet med distriktsplaner
- veilede reinbeitedistriktene i ajourhold av reindriften arealbrukskart og løpende kvalitetssikre distriktenes endringer i kartet
- ha et reindriftsfaglig kontaktpunkt, som er kjent for næring og offentlige myndigheter
- publisere oppdatert kontaktinformasjon til reinbeitedistriktene i fylket på statsforvalterens nettside

SFTL | SFNO | SFTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.5.6

Grensegjerder og grenseoverskridende reindrift

Statsforvalteren skal

- holde løpende oversikt over tilstanden for norsk/russisk grensegjerde og hvert år sette opp en plan for eventuelle behov for vedlikehold og hvordan vedlikeholdet skal gjennomføres
- gjennomføre oppgaver knyttet til norsk/finsk reingjerdekonvensjon
- iverksette tiltak og følge opp forpliktelser etter internasjonale konvensjoner og lover knyttet til den grenseoverskridende reindriften, herunder holde Landbruksdirektoratet fortløpende orientert om grensekryssende rein i strid med inngåtte konvensjoner og ev. erstatningskrav som følge av dette

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat

5.1.5.7

Samarbeid med Mattilsynet

Statsforvalteren skal ivareta god samhandling med Mattilsynet, særlig innenfor følgende områder:

- Samarbeidsavtalen mellom Landbruksdirektoratet og Mattilsynet.
- Erstatningsordninger plante- og dyrehelse samt rovviltstatning.
- Beitesituasjonen og dyrevelferdsmessige forhold i landbruks- og reindriftsnæringen særlig knyttet til rovvilt, inkludert tiltak knyttet til CWD.
- Regelverk der oppgaver er fordelt mellom SF og Mattilsynet (bl.a. autorisasjonsordningene for plantevernmidler og gnagermidler).
- Gjennomføre årlig møte mellom SF og Mattilsynet.

SFTL | SFNO | SFTF | LMD | Landbruk og mat

5.1.5.8

Oppfølging av reindriftsavtalen

Statsforvalteren skal

- bidra i saker for Landbruksdirektoratet som sekretariat for Reindriften Utviklingsfond
- utarbeide risikovurdering og plan for gjennomføring av reinpramming. Plan og risikovurdering sendes Landbruksdirektoratet senest 1.4. for vårpramming og 1.9. for høstpramming
- i Troms og Finnmark administrere "Ut på vidda – lærings- og omsorgstjenester i reindriften"

SFTL | SFNO | SFTF | **LMD** | KDD | Folk og samfunn | Landbruk og mat

5.1.5.9

Reindrift som urfolksnæring

Statsforvalteren skal

- bidra til bevisstgjøring om reindriften som urfolksnæring og det ansvar offentlige myndigheter har etter folkerettens regler om urfolk og minoriteter
- videreutvikle dialog og gjennomføre møter i samarbeidsforumet med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund

5.1.6 Kommunal styring

Oppgaver

Alle statsforvaltere | KDD | Kommunal styring

5.1.6.1

Økonomiforvaltning

Statsforvalteren skal:

- Veilede/informere kommuner om økonomibestemmelsene i kommuneloven og tilhørende forskrifter.
- Informere kommuner om veiledere på økonomiområdet og tilby kommunene veiledning/opplæring.
- Veilede/informere kommuner om KOSTRA (herunder veilede om å redusere antall feil), kommuneproposisjonen, statsbudsjettet, inntektssystemet, nye/oppdaterte lov- og forskriftsendringer og annen relevant styringsinformasjon.
- Sende melding til departementet om å melde kommuner inn eller ut av ROBEK.
- Fordele skjønnsmidler etter retningslinjene for skjønnsfordelingen. Skjønnsmidler skal fordeles etter en helhetlig vurdering av behovet i hver enkelt kommune.
- Ved behov foreta saksbehandling som gjelder naturskade/uforutsette hendelser.

Alle statsforvaltere | KDD | Kommunal styring

5.1.6.2

Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven

Statsforvalteren skal:

- Godkjenne kommunenes vedtak om garantier. Garantier for små beløp er unntatt fra kravet om godkjenning.
- Godkjenne låneopptak og lovlighetskontrollere budsjettvedtak for ROBEK-kommuner.
- Lovlighetskontrollere vedtak om årsregnskap hvor det er avgitt en revisjonsberetning med negativ konklusjon.
- Godkjenne låneopptak for interkommunale selskaper hvor minst en av deltakerkommunene er oppført i ROBEK.

Alle statsforvaltere | KDD | Kommunal styring

5.1.6.3

Modernisering i kommunene

Statsforvalteren skal:

Stimulere til lokal omstilling og modernisering i kommunesektoren ved å gi en del av skjønnsrammen som støtte til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene, slik at de kan prøve ut nye løsninger på sine utfordringer. Det skal ikke gis prosjektskjønnsmidler til ordinær drift.

Prosjekter som mottar skjønnsmidler, skal evalueres og formidles.

Alle statsforvaltere | KDD | Kommunal styring

5.1.6.4

Kommuneinndeling

- Sørge for god og oppdatert kompetanse om inndelingsloven.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter inndelingsloven og prosessene ved grenseendring og grensefastsettelse, og tolke loven i aktuelle saker.
- Forberede og, der statsforvalteren har myndighet, avgjøre saker om endring og/eller fastsettelse av kommune- eller fylkesgrenser.
- Ved behov bistå kommuner med hjelp til å forhandle fram en avtale om det økonomiske oppgjøret ved grensejustering eller deling.
- Sende melding til departementet om å melde kommuner inn i ROBEK.
- Motta uttalelser fra fellesnemnda om årsbudsjetter og økonomiplaner for kommunene.
- Lovlighetskontroll med budsjettvedtak etter at utredning om sammenslåing eller deling er satt i gang.

5.1.7 Arealforvaltning, by og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle statsforvaltere | **KDD** | BFD | HOD | JD | KLD | LMD | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet | Miljø og klima | Samfunnsikkerhet og beredskap

5.1.7.1

Helhetlig og overordnet planlegging

Statsforvalteren skal

- legge regjeringens føringer til grunn, og samarbeide med fylkeskommunen, i sitt arbeid med å
  - tidlig formidle nasjonal politikk og prioriteringer i den regionale og kommunale planleggingen
  - veilede om riktig forståelse og praktisering av plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter
- følge opp arbeidet med konsekvensutredninger for planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder at samfunnsikkerhet og klimatilpasning ivaretas der det er behov for dette, og bidra til beslutningsrelevante plan- og utredningsprogram
- ivareta oppgaver i henhold til rundskriv H-2/14 om bruk av innsigelser
- medvirke til at regionale og kommunale kystsoneplaner legger til rette for en balansert bruk og vern av kystsonen, samt at arealbruken på sjø og land ses i sammenheng
- bidra til at regionale og kommunale planer i fjell og utmark avklarer langsiktige utbyggingsgrenser og sikrer balanse mellom utbygging og vern
- følge opp statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, og bidra til at disse legges til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer
- følge opp statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, og bidra til at disse legges til grunn i alle relevante regionale og kommunale planer

Alle statsforvaltere | **KLD** | JD | KDD | LMD | Areal, by og samfunn | Landbruk og mat | Miljø og klima | Samfunnsikkerhet og beredskap

5.1.7.2

Reduksjon av klimagassutslipp

Statsforvalteren skal:

- Følge opp statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, og bidra til reduserte klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene.
- Følge opp kommunene slik at vurdering av effekt på klimagassutslipp, samt mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk, finnes igjen i relevante planer og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og annet regelverk.
- Rettleder kommunene i hvordan arealplanlegging bukes for å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren og fra endret arealbruk (avskoging, nedbygging av myr mv.)
- Vurdere om planforslag er i tråd med vedtatte nasjonale eller regionale mål, rammer og retningslinjer, rundskriv (osv.) på klimaområdet eller om det skal vurderes innsigelse.

Alle statsforvaltere | **KLD** | LMD | Areal, by og samfunn | Landbruk og mat | Miljø og klima

5.1.7.3

Utbygging fornybar energi og kraftlinjer

Statsforvalteren skal bidra til at nasjonale og regionale føringer har blitt lagt til grunn i hele konsesjonsprosessen ved utbygging av fornybar energi og kraftlinjer.

Alle statsforvaltere | **KDD** | LMD | Areal, by og samfunn | Landbruk og mat

5.1.7.4

Klage på enkeltvedtak

Statsforvalteren kan klage på enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven der nasjonale eller vesentlig regionale interesser blir berørt.

Alle statsforvaltere   KLD   KDD   LMD   Areal, by og samfunn   Landbruk og mat   Miljø og klima
5.1.7.5 Massehåndtering Statsforvalteren skal i planprosesser veilede kommuner i å stille krav om forsvarlig massehåndtering og påse at gjenvinning av rene stein- og jordmasser er vurdert.
Alle statsforvaltere   KLD   KDD   Areal, by og samfunn   Miljø og klima
5.1.7.6 Bevaring naturmangfold Statsforvalteren skal fremme betydningen av å bevare naturmangfold i oppfølging av planprosesser.
Alle statsforvaltere   KLD   KDD   Areal, by og samfunn   Miljø og klima
5.1.7.7 Lokal luftforurensning Statsforvalteren skal ha god kjennskap til luftforurensningssituasjonen i sin region, også med kommunenes arbeid med tiltaksutredninger for lokal luftforurensning, og bidra til et godt regionalt samarbeid.
Alle statsforvaltere   LMD   KDD   Areal, by og samfunn   Landbruk og mat
5.1.7.8 Jordvern, kulturlandskap og reindriftens arealbehov Statsforvalteren skal <ul style="list-style-type: none"> • videreutvikle kunnskapen om reindriftens arealbehov og styrke reindriftens medvirkning i arealprosesser, gjennom dialog med kommuner og fylkeskommuner • sikre at kommuner og fylkeskommuner har informasjon om reindriftens distriktsplaner som et viktig grunnlag for kommunale og fylkeskommunale planprosesser, og gjøre veileder for reindrift og plan- og bygningsloven kjent • formidle nasjonal politikk for jordvern og kulturlandskap • påse at jordvern og kulturlandskap blir ivaretatt i kommunale og regionale planer, i tråd med stortingets jordvernstrategi og nasjonal politikk • gi innspill om jordvern, kulturlandskap og reindriftens arealbehov i statlige planprosesser • bidra til korrekt rapportering på KOSTRA landbruk gjennom informasjon og opplæring av kommunene og kvalitetssikre KOSTRA-rapporteringen • bidra i arbeidet med genetiske ressurser for mat og landbruk, ved kartlegging og bevaring av ville slektninger av planter og skogtrær for mat og landbruk, gjennom bl.a. skjøtselsplaner i aktuelle verneområder • i Trøndelag i samarbeid med konsesjonshaver overvåke hvordan tamreinhold påvirker kystlynglandskapet på Tarva

5.1.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver
Alle statsforvaltere   HOD   JD   Areal, by og samfunn   Helsedirektoratet   Samfunnssikkerhet og beredskap
5.1.8.1 Statsforvalterens oppgaver som veileder og pådriver. Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> • Informere og veilede kommunene om mål, innhold og metoder i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. • Understøtte arbeidet med ROS-analyser og beredskapsplaner på lokalt nivå, med særlig vekt på forbedre samhandling i krisehåndteringen mellom helseforetak - kommune, og kommunenes evne til å omlegge tjenester og kapasiteter til ekstraordinære behov. • Gjennomføre øvelser med kommunenes kriseorganisasjon og overordnet beredskapsplan.

<p>Alle statsforvaltere   HOD   JD   Helsedirektoratet   Helsetilsynet   Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>5.1.8.2</p> <p>Tilsyn med kommunal beredskap</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i kommunene • Avgjøre om det skal gjennomføres tilsyn med helseberedskap basert på kunnskap om risiko og sårbarhet. Disse tilsynene skal gjennomføres som felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt. <p>Kommuner for tilsyn med kommunal beredskapsplikt velges ut fra følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sannsynlighet for lovbrudd/awik • Mulige mangler i plan for kriseledelse og evne til krisehåndtering <p>Når kommuner er valgt ut, velger statsforvalteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilsyn for kommunal beredskapsplikt, ev. med mulig avgrensning av tema, eller • Fellestilsyn om beredskapsplanlegging i kommunen • Metode i tråd med Veiledning for Fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt og Veileder for felles tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap. <p>Ved behov kan tilsynsbesøk gjennomføres via elektroniske plattformer eller som dokumenttilsyn.</p>
<p>SFNO   SFTF   NFD   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>5.1.8.3</p> <p>Tilsyn med næringsdrivende etter næringsberedskapsloven</p> <p>Når statsforvalteren skal føre tilsyn med kommunene etter kommunal beredskapsplikt, skal tilsynet omfatte kommuner der det finnes næringsdrivende som er pålagt oppgaver etter næringsberedskapsloven (ref. brev fra NFD 18.01.18). Tilsynet skal vurdere hvordan kommunens bistandsplikt til næringslivet (§12 i næringsberedskapsloven), er ivarettatt.</p>

5.1.9 Tilskuddsforvaltning / forvaltning av økonomiske virkemidler

<p>Oppgaver</p> <p>Alle statsforvaltere   HOD   Helsedirektoratet   Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>5.1.9.1</p> <p>Tilskuddsforvaltning</p> <p>Statsforvalteren skal forvalte tilskudd på folkehelse og helse- og omsorgstjenesteområdet, inkludert informasjon og veiledning om ordningen</p>
<p>Alle statsforvaltere   AID   Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>5.1.9.2</p> <p>Forvalte tilskudd til utvikling av sosiale tjenester</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • forvalte tilskudd til lokale tiltak under tilskuddsordningen til utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret. Aktuelle tilskuddsmidler som statsforvalteren forvalter bør ses i sammenheng på tvers av fagområder. • informere om muligheten til å søke tilskudd til utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret, og bistå NAV-kontor i å søke om tilskudd. • veilede og følge opp kommuner som mottar tilskudd for å sikre forankring, framdrift og faglig kvalitet. <p>Forvaltningen av tilskudd skal sees i sammenheng med statsforvalterens øvrige oppgaver på sosialtjenesteområdet, og spesielt 5.3.4.12</p>

Alle statsforvaltere   KLD   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.3 Forvaltning av tilskudd og økonomiske virkemidler på miljøområdet Statsforvalteren skal behandle søknader om tilskudd til: <ul style="list-style-type: none">
• Vannmiljøtiltak, kalking (kap. 1420 post 70.1)
• Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt (kap. 1420 post 72)
• Rowilttiltak (kap. 1420 post 73)
• Verdiskaping basert på naturarven (kap. 1420 post 81)
• Truede arter og naturtyper (kap. 1420 post 82)
• Fisketiltak (kap. 1425 post 70)
• Vilttiltak (kap. 1140 post 71)
• Tilskot til tiltak i prioriterte kulturlandskapsområde (kap. 1420 post 81)
• Tilskot til tiltak for ville pollinerende insekt (kap. 1420 post 81) Søknadsbehandling skal fullføres i Elektronisk søknadssenter (ESS) til gitt frist.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.5 Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk grunnopplæringen, videregående opplæring Statsforvalteren skal foreta formalia- og rimelighetskontroll av søknader med elevlister og videresende disse til Utdanningsdirektoratet innen fastsatt frist. Statsforvalteren skal i tillegg rapportere til Utdanningsdirektoratet om resultat av kontrollen.
SFTL   SFNO   SFTF   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.6 Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, opplæring i grunnskolen innenfor samiske distrikt Statsforvalteren skal forvalte tilskuddet etter gjeldende retningslinjer og regelverk for ordningen, herunder informere, veilede, behandle søknader, utbetale, kontrollere og rapportere.
SFNO   SFTF   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.7 Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, opplæring i grunnskolen utenfor samiske distrikt Statsforvalteren skal forvalte tilskuddet etter gjeldende retningslinjer og regelverk for ordningen, herunder informere, veilede, behandle søknader, utbetale, kontrollere og rapportere.
SFTL   SFNO   SFTF   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.8 Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, studiepermisjon til videreutdanning i samisk Statsforvalteren skal forvalte tilskuddet etter gjeldende retningslinjer og regelverk for ordningen, herunder informere, veilede, behandle søknader, utbetale, kontrollere og rapportere.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.9 Kap. 225 post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge Statsforvalteren skal forvalte tilskuddet etter gjeldende retningslinjer og regelverk, herunder informere, veilede, behandle søknader, utbetale, kontrollere og rapportere.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.10 Kap. 225 post 67 Tilskudd til opplæring i kvensk eller finsk, opplæring i videregående Statsforvalteren skal foreta formalia- og rimelighetskontroll av søknader med elevlister og videresende disse til Utdanningsdirektoratet innen fastsatt frist. Statsforvalteren skal i tillegg rapportere til Utdanningsdirektoratet om resultat av kontrollen.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.18 Kap. 231 post 61 Investeringstilskudd til nye barnehageplasser Statsforvalteren har et ansvar for å føre kontroll med at vilkårene knyttet til tildelt investeringstilskudd blir overholdt. Investeringstilskudd er gitt med en bindingstid på ti år. Ved brudd på bindingstiden skal embetet vurdere om hele eller deler av investeringstilskuddet skal kreves tilbakebetalt.

Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.19 Kap. 231 post 63 Tilskudd til tiltak for å styrke den norskspråklige utviklingen for minoritetsspråklige barn i barnehage Statsforvalteren skal kontrollere at tilskudd blir benyttet etter retningslinjene for ordningen, og rapportere til Utdanningsdirektoratet.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.20 Kap. 231 post 70 Tilskudd til svømming i barnehage Statsforvalteren skal forvalte tilskuddet etter gjeldende retningslinjer og regelverk for ordningen, herunder informere, veilede, behandle søknader, utbetale, kontrollere og rapportere.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
5.1.9.21 Kap. 253 post 70 Tilskudd til folkehøyskoler Statsforvalteren skal kontrollere folkehøgskolenes regnskap og økonomi, og rapportere til Utdanningsdirektoratet.

5.2 Samordningsmyndighet

5.2.1 Folk og samfunn

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KDD   Areal, by og samfunn   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.2.1.1 Sosial boligpolitikk Statsforvalteren skal følge opp nasjonal strategi for sosial boligpolitikk, Alle trenger et trygt hjem (2021-2024). Barn og unge, bostedsløse, personer som står i fare for å bli bostedsløse og mennesker med nedsatt funksjonsevne er prioriterte målgrupper. Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> • Koordinere sektorovergrepene oppgaver og virkemidler, og bidra til at relevante statlige satsinger ses i sammenheng med Alle trenger et trygt hjem (2021 – 2024). • Koordinere regionale fora for å samordne regionale aktørers tiltak og virkemidler for kommunenes arbeid med boligsosiale problemstillinger. Statsforvalteren skal i samråd med Husbanken ta initiativ til å opprette slike fora der dette ikke allerede er etablert. • Legge til rette for at kommunene tar boligsosiale hensyn i helhetlig kommunal planlegging, i tråd med Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. • Medvirke til at muligheter i veiviseren.no, veileder for boligsosialt arbeid på nett, blir kjent i kommunene
SFRO   SFVL   SFNO   KDD   Areal, by og samfunn   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.2.1.2 Boligsosial veiledning Statsforvalterne i Nordland, Vestland og Rogaland skal veilede kommuner og samarbeide med Husbanken for å sikre helhetlige og koordinerte statlige råd og veiledning innen det boligsosiale området
Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helsedirektoratet
5.2.1.3 Samordningsrolle på folkehelseområdet Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> • Ha oversikt over utviklingen innen det systematiske folkehelsearbeidet inkludert psykisk helse i kommunene og fylkeskommunen. • Bidra til at psykisk helse inkluderes som en likeverdig del av folkehelsearbeidet • Delta i fylkeskommunenes samarbeidsorgan for Program for folkehelsearbeid i kommunene

5.2.2 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle statsforvaltere   BFD   AID   HOD   JD   KDD   KUD   KD   Barnehage og opplæring   Familier, barn og unge   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>5.2.2.1</p> <p>Koordinert innsats for utsatte barn og unge og deres familier</p> <p>Statsforvalteren skal gjennom sin kunnskap om situasjonen og behovene i fylket være en pådriver for tverrsektorielt samarbeid og samordning av tjenestene til utsatte barn og unge og deres familier, internt i kommunen, mellom kommuner og mellom kommune og regionalt nivå, slik at kommunene ivaretar sitt helhetlige ansvar for utsatte barn og unge.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Familier, barn og unge   Helsedirektoratet
<p>5.2.2.2</p> <p>Miljørettet folkehelsearbeid</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veilede kommunene om miljørettet helsevern som integrert del av det lokale folkehelsearbeidet • informere og veilede lokal barnehagemyndighet, barnehageeiere og skoleeiere om regelverk og veiledning til forskrift om miljø og helse i barnehager og skoler • være pådriver overfor kommunens arbeid med oppfølging og tilsyn med skoler og barnehage
Alle statsforvaltere   BFD   AID   HOD   JD   KDD   KUD   KD   Familier, barn og unge
<p>5.2.2.3</p> <p>Kunnskaps- og kompetanseutvikling i tjenester rettet mot utsatte barn og unge og deres familier</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <p>bidra til at ny kunnskap og erfaringer fra lokalt utviklingsarbeid tas i bruk i de kommunale barnverntjenestene og/eller andre i tjenester rettet mot utsatte barn og familier i kommunene</p> <p>bidra til at kunnskap-, kompetanse- og tjenesteutvikling foregår i samarbeid med kunnskapsmiljøer som RKBU/RBUP, øvrige kompetansesentre, universiteter, høyskoler, Bufetat, brukerorganisasjoner, med flere</p>
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
<p>5.2.2.4</p> <p>Barn og unge i lavinntektsfamilier</p> <p>Statsforvalteren skal følge med på at kommunene har oppmerksomhet og kunnskap om barn og unge som vokser opp i familier med vedvarende lavinntekt, og bidra til at god praksis og relevante verktøy og tiltak gjøres kjent for kommunene. Dette gjelder for eksempel Bufdirs veileder for tverrsektorielt arbeid mot fattigdom i barnefamilier og indikatorene på kommunenivå om barnefattigdom som Bufdir har utarbeidet.</p>

5.2.3 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Opgaver
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>5.2.3.1</p> <p>Samhandling</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremme god samhandling i dialog med primær- og spesialisthelsetjenesten, og med den fylkeskommunale tannhelsetjenesten • Fremme god samhandling og dialog med utdanningssektoren innenfor helse- og omsorgstjenester og tannhelsetjenesten • Bidra til rolleavklaring mellom tjenester og nivåer • Understøtte sammenhengende tjenesteforløp for den enkelte på tvers av fag, tjenester og sektorer.
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>5.2.3.2</p> <p>Bidra til kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten</p> <p>Statsforvalteren skal bistå og understøtte kommunene med systematisk pasientsikkerhets- og kvalitetsforbedringsarbeid, jf. Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring (2019-2023), i helse- og omsorgstjenesten ved å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • være en pådriver for at kommuner og helseforetak følger opp kravene i ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. • bidra i arbeidet med å få på plass varige strukturer, sikre lederforankring og bidra til å øke kompetansen • bruke tilgjengelige data i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) til planlegging og styring, og samarbeide med Helsedirektoratet om å arrangere temadager med fokus på styringsdata fra (IPLOS/KPR) for kommunene annet hvert år • ta i bruk ny teknologi, ny kunnskap og nye faglige metoder, herunder blant annet velferdsteknologi

5.2.4 Miljø og klima

<p>Oppgaver</p> <p>Alle statsforvaltere   KLD   LMD   Miljø og klima</p>
<p>5.2.4.1</p> <p>Klima-, miljø- og jordvern hensyn</p> <p>Statsforvalteren skal bidra til at klima-, miljø- og jordvern hensyn blir ivaretatt i utredninger og planprosesser etter plan- og bygningsloven, samt i konseptvalgutredninger, bypakker/bymiljø/byvekstavtaler, Nasjonal Transportplan, interkommunalt plansamarbeid, regionale planer og annen overordnet planlegging.</p>
<p>Alle statsforvaltere   KLD   HOD   JD   KDD   LMD   Areal, by og samfunn   Helsedirektoratet   Landbruk og mat   Miljø og klima   Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <p>5.2.4.2</p> <p>Klimaendringer og klimatilpasning</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koordinere arbeidet på klimatilpasning internt og mellom statsforvalterne, og sørge for at hensyn til klimaendringer blir integrert i relevante oppgaver. • Bidra til at kommunene tar i bruk naturbaserte løsninger som felles tiltak for klimatilpasning, karbonbinding og biologisk mangfold. • Ha dialog med alle kommuner, formidle relevant kunnskap og informasjon om klimaendringer og klimatilpasning, og følge opp kommunene for å iverksette nasjonale føringer for tilpasning til klimaendringer.
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat   Miljø og klima</p> <p>5.2.4.3</p> <p>Klimaarbeid på landbruks- og matområdet</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • styrke kunnskapen og gjennomføre informasjonstiltak som bidrar til økt opptak og lagring av karbon og reduserte klimagassutslipp fra jordbruksdrift og om hvordan jordbruket og reindriften kan tilpasses et klima i endring • synliggjøre skogbrukets miljøhensyn og hvordan skog og trevirke kan bidra positivt i klimasammenheng og til det grønne skiftet gjennom å erstatte fossile utslipp samt styrking av skogens karbonopptak, stimulere til økt oppslutning om stedstilpassede klimatiltak i skog, og innta en proaktiv rolle i sin region • ha oversikt over eksisterende vernskogforskrifter og melde behov for oppdatering av disse til Landbruksdirektoratet, bidra til Landbruksdirektoratets arbeid med å lage kriterier for linjeføring, og justere vernskoggrensen i tråd med veiledning fra Landbruksdirektoratet når denne foreligger. Der det er tilgjengelig offentlig informasjonen om skog som har funksjon mot skredfare, skal statsforvalteren vurdere om slik skog skal legges ut som vernskog • arbeide for økt produksjon og bruk av bioenergi i samarbeid med det regionale partnerskapet • medvirke til at kommunene ivaretar landbrukets interesser i sine klima- og energiplaner
<p>Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima</p> <p>5.2.4.4</p> <p>Akutt forurensning</p> <p>Statsforvalteren skal ved akutt forurensning gi de interkommunale utvalgene mot akuttforurensning (IUAene) i fylket miljøfaglig bistand etter behov. Inngå i Miljødirektoratets kriseorganisasjon under statlige aksjoner mot akutt forurensning.</p>

5.2.5 Kommunal styring

<p>Oppgaver</p> <p>Alle statsforvaltere   KDD   Kommunal styring</p>
<p>5.2.5.1</p> <p>Kommunerettet samordning</p> <ul style="list-style-type: none"> • ivareta et tverrsektorielt samordningsansvar i forholdet mellom regional statsforvaltning og kommunene. • Statsforvalteren skal gi råd og veiledning til kommunene for å bygge opp om målsettingen i enkelte av de bilaterale avtalene fra konsultasjonsordningen mellom staten og kommunesektoren. Dette gjelder avtaler der det ligger forventninger om samarbeid mellom KS regionalt og statsforvalteren.

Alle statsforvaltere | KDD | Tilsyn

5.2.5.2

Samordning av statlig tilsyn med kommunesektoren

- Statsforvalteren skal samordne det statlige tilsynet med kommuner og fylkeskommuner etter kommuneloven.
- Samordningen skal bidra til at statens tilsyn med den enkelte kommune og fylkeskommune er hensiktsmessig og samlet sett er oversiktlig, enhetlig og forutsigbart.
- Statsforvalteren skal arbeide for at det statlige tilsynet med kommuner og fylkeskommuner bidrar til læring og forbedring i kommunene og fylkeskommunene.
- Statsforvalteren skal benytte den nasjonale tilsynskalenderen som driftes av Statsforvalterens fellestjenester (STAF) som et verktøy i arbeidet med å samordne det statlige tilsynet med kommunesektoren etter kommuneloven §§ 30-6 og 30-7. Statsforvalterembetet som har lederfunksjonen for nettverket for samordnere vil, i tråd med nettverkets mandat, ha ansvaret for å innhente og koordinere innspill til STAF om utvikling av tilsynskalenderen.

5.2.6 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle statsforvaltere | KDD | BFD | HOD | JD | KLD | LMD | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet | Samfunnsikkerhet og beredskap

5.2.6.1

Overordnet og helhetlig planlegging

Statsforvalteren skal

- samordne statlige interesser og bidra til at fylkeskommunen og kommunene får et mest mulig helhetlig bilde av statens forventninger og krav i planleggingen.
- samordne statlige innsigelser til kommunale planer.
- føre en oversikt over antall
  - behandlede plansaker ved oppstart og offentlig ettersyn
  - antall dispensasjoner til uttalelse
  - behandlede klagesaker knyttet til plan- og bygningsloven
  - omfanget av innsigelser og meklinger, herunder hvilke nasjonale eller regionale mål, rammer og retningslinjer innsigelsene er begrunnet i; jf KOSTRA
  - klager fremmet av statsforvalteren (settestatsforvaltersaker).

Alle statsforvaltere | LMD | Areal, by og samfunn | Landbruk og mat

5.2.6.2

Arealforvaltning og landbruk

Statsforvalteren skal

- gjennom tidlig involvering bidra til at jordvern hensyn og reindriftens arealbehov blir ivaretatt i relevante overordnede utredninger og planprosesser
- belyse konsekvenser og ivareta landbrukets og reindriftens interesser i arealplansaker, saker etter naturmangfoldloven og energilovgivningen og ved større tiltak og prosesser
- legge til rette for samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer
- ivareta landbrukets interesser i kartsamarbeidet Geovekst og informere om nytten av Geovekst og Norge Digitalt
- følge opp ajourholdet av arealressurskartet (AR5) i samarbeid med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), og bidra til at kommunene holder AR5 oppdatert

Alle statsforvaltere | KDD | Areal, by og samfunn

5.2.6.3

Kart og geodata

Statsforvalteren skal, i samarbeid med regionale sektormyndigheter

- være en pådriver for økt bruk av kart og GIS i fylket
- bidra til at kommunene har kunnskap om tilgjengelig geografisk informasjon
- delta aktivt i Norge Digitalt samarbeidet, herunder utarbeiding av fylkesgeodataplanene

Alle statsforvaltere | **KDD** | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.4

Samarbeid med Kartverket

Statsforvalteren skal, i samarbeid med Kartverket

- bidra til at kommunene følger opp bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 2-1 om kart og stedfestet informasjon, der kunnskap om datasettene, hvordan de blir gjort tilgjengelig og riktig bruk, inngår.
- følge opp tiltakene i Nasjonal Geodatastrategi og tilhørende handlingsplan.

Alle statsforvaltere | **KDD** | Areal, by og samfunn

5.2.6.5

Fagutvalg for kart og GIS

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ansvar for å lede Fagutvalget for kart og GIS. Fagutvalget skal:

- arbeide for en felles GIS-infrastruktur for statsforvalterne og bidra til å støtte opp om bruken av Geonorge
- følge opp og representere statsforvalterne i den geografiske infrastrukturen

5.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle statsforvaltere | **JD** | FD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.1

Samordningsmyndighet – helhetlig og samordnet oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap i fylket

Samordne, holde oversikt over og informere om arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.

Statsforvalteren skal:

- Følge opp fylkesROS i samarbeid med regionale samfunnssikkerhetsaktører og se til at den er i tråd med utviklingen av risiko- og sårbarhetsbildet.
- FylkesROS skal være i tråd med Statsforvalterens samfunnssikkerhetsinstruks og veileder til fylkesROS.
- Aktivt bruke fylkesberedskapsrådet som en arena for samfunnssikkerhet og beredskap regionalt.
- Bidra til at hensynet til klimaendringer og naturfarer er en integrert del av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.
- Bistå i regionvis innføring av nye brukergrupper for å sikre størst mulig samfunnsmessig gevinst av landsdekkende Nødnett, med spesielt fokus på viktige samfunnssikkerhetsaktører i fylket.
- Bistå forsvarssektoren med avstemming og utpeking av ressurser og behovsoppgaver for rekvisisjon. Dette må være avstemt med sivil side.

Alle statsforvaltere | **JD** | AID | HOD | Helsedirektoratet | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.3

Håndtering ved uønskede hendelser

Samordning, videreformidling og øvelser.

Statsforvalteren skal:

- Samordne krisehåndteringen i regionen gjennom fylkesberedskapsrådet, med øvrige aktuelle aktører og berørte kommuner.
- Varsle DSB og sende situasjonsrapport iht. gjeldende varsling og rapportering på samordningskanal.
- Varsle Helsedirektoratet om større hendelser i fylket som berører helse- og sosialsektoren.
- Varsle Arbeids- og velferdsdirektoratet om større hendelser i fylket som medfører økt behov for sosiale tjenester etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Alle statsforvaltere | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.4

Statsforvalterens egenberedskap

Statsforvalteren skal:

- Ha en revidert beredskapsplan og plan for krisekommunikasjon basert på fylkesROS og utarbeidet i tråd med Statsforvalterens samfunnssikkerhetsinstruks.
- Ha systemer for på kort varsel kunne motta og eventuelt videreformidle varsel og meldinger iht. gjeldende rutiner og retningslinjer.
- Øve og evaluere egen kriseorganisasjon minimum en gang i året.
- Ta initiativ til og følge opp evalueringer etter regionale øvelser og uønskede hendelser for å sikre læring og utvikling.

Alle statsforvaltere   HOD   JD   Helsedirektoratet   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>5.2.7.5</p> <p>CBRNE-området</p> <p>Statsforvalteren skal legge til rette for styrket CBRNE-beredskap gjennom sitt samordningsansvar</p> <p>En representant for statsforvalterne skal delta som observatør i kriseutvalget for atomberedskap.</p>
Alle statsforvaltere   FD   HOD   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>5.2.7.7</p> <p>Totalforsvaret regionalt og lokalt</p> <p>Sørge for regionale sivile beskyttelsestiltak, etterkomme nasjonale beredskapstiltak og være i stand til å bistå sivile og militære samfunnssikkerhetsaktører.</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta initiativ og bidra til samordnet sivil beredskapsplanlegging og det sivil-militære samarbeidet i fylket, herunder sivil-militære øvelser, synliggjøre ressursutfordringer og sikre kompetansehevende tiltak. • Ha underliggende planverk knyttet til nasjonale beredskapstiltak. • Gjennomføre et årlig sivil-militært kontaktmøte for landsdelen. • På anmodning bistå i Forsvarets og/eller politiets arbeid med objektsikring, jfr. instruks om sikring og beskyttelse av objekter. • På anmodning bidra til revisjon og videreutvikling av Forsvarets planverk • I samråd med Forsvaret vurdere behov for utarbeidelse og revisjon av sivilt regionalt planverk for vertslandsstøtte.
Alle statsforvaltere   LMD   JD   Landbruk og mat   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>5.2.7.8</p> <p>Samfunnssikkerhet og beredskap på landbruks- og matområdet</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap innen jordbruk, skogbruk og reindrift • bidra til å forebygge og bekjempe utbrudd av epidemiske insektskader i skog, herunder følge opp faglig beredskapsplan mot stor granbarkbille • bidra med skogfaglig kompetanse i regional og lokal skogbrannberedskap, og samordning av skogbrannberedskapen og håndteringsevnen lokalt og regionalt. Herunder ved å gjennomføre samvirkekonferanser både før, under og etter skogbrannsesongen og ved rapportering under større skogbranner • bidra til samordning og håndteringsevne lokalt og regionalt ved opprydding av stormskadet skog • ha etablert beredskapsutvalg for reindrift i hvert reinbeiteområde • lede arbeidet i beredskapsutvalgene for reindrift og bidra til god dialog og samhandling med næring og forvaltning, og bidra til erfaringsutveksling og kompetanseheving i beredskapsutvalgene

5.2.8 Tilsyn

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KLD   Tilsyn
<p>5.2.8.1</p> <p>Samordnet tilsyn</p> <p>Statsforvalteren skal delta i det regionale/lokale samordningsarbeidet og samordne tilsynsaktiviteten med andre tilsynsetater, herunder HMS-etatene, i tråd med tilsynsmyndighetenes retningslinje for samordnet tilsyn og felles tilsynsprofil.</p>

5.3 Rettssikkerhetsmyndighet

5.3.1 Folk og samfunn

Oppgaver
Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helsedirektoratet
<p>5.3.1.1</p> <p>Førerkort</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gi råd og veiledning til politiet, vegmyndighetene, helsepersonell og publikum i spørsmål om helsekrav til førerkort. • Behandle søknader om dispensasjon fra førerkortforskriftens helsekrav • Ta imot meldinger om ikke oppfylte helsekrav, jf. helsepersonelloven § 34. • Vurdere anmodning om kjørevurdering fra lege • Vurdere disse meldingene og sende tilrådning til politiet om å tilbakekalle førerretten hvis helsekravet ikke er oppfylt. Førerkortsakene skal registreres i registreringssystemet Trafikk

Alle statsforvaltere   BFD   Folk og samfunn
5.3.1.3 Saksbehandling etter ekteskapsloven mv. forts. Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle saker som følger av ekteskapsloven og lov om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner
• behandle søknader om skiftefritak, jf. ekteskapsloven §
• rettlede personer i registrerte trossamfunn og livssynssamfunn som er tildelt vigselfrett
Alle statsforvaltere   JD   Folk og samfunn
5.3.1.4 Søknader om fri sakførsel og fritt rettsråd: Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle saker i første instans etter rettsbistandsloven med tilhørende forskrifter
• foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget til Statens sivilrettsforvaltning
Alle statsforvaltere   JD   Folk og samfunn
5.3.1.5 Forliksråd Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• følge opp at kommunene velger forliksrådsmedlemmer innen 15. oktober året etter kommune- og fylkestingsvalg.
• foreta oppnevninger av medlemmer og varamedlemmer til forliksrådene etter valg foretatt av kommunestyret og føre tilsyn med de administrative sidene ved forliksrådenes virksomhet, jf. domstoloven § 58, sammenholdt med domstoloven § 1.
• kontrollere om valget av forliksrådsmedlemmene er lovlig og utferdige oppnevningen av de som er valgt, jf. domstoloven § 58.
• påse at forliksrådsmedlemmene signerer forsikringen og at denne sendes til statsforvalteren, jf. domstoloven § 60. Forsikringene oppbevares av statsforvalteren.
• følge opp mangelfull virksomhet eller kritikkverdige forhold på et generelt grunnlag.
• følge opp henvendelser fra forliksrådene selv, kommuneadministrasjonen og eventuelt videreformidle henvendelser til Justis- og beredskapsdepartementet.
Alle statsforvaltere   JD   Folk og samfunn
5.3.1.6 Tomtefeste <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal avgjøre enkeltsaker vedrørende krav fra fester om innløsning av festetomter etter tomtefesteloven, herunder behandle søknader om oppreisning for fristoversittelse, og avgjøre hva som skal følge med ved innløsning ved punktfeste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan.
• Statsforvalteren skal foreta forberedende saksbehandling og innhente uttalelser for å kunne vurdere om det skal gis samtykke til innløsning av festetomt for visse eldre festesaker.
• Statsforvalteren skal forberede klagesaker til Statens sivilrettsforvaltning.
Alle statsforvaltere   JD   Folk og samfunn
5.3.1.7 Navneloven <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal behandle klager over vedtak fattet av skattekontorene i henhold til navneloven.
• Saker om førstegangs navnevalg for barn skal prioriteres fremfor navneendringer for voksne.

Alle statsforvaltere   BFD   Folk og samfunn
5.3.1.9 Gravplassloven og gravplassforskriften Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle søknader om tillatelse til å spre aske for vinden
• forvalte innsigelsesretten etter plan- og bygningsloven for å ivareta nasjonale hensyn i gravplassloven med forskrift og innhenter faglige råd fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark Statsforvalteren i Vestfold og Telemark skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle søknader om privat gravsted for gravlegging av askeurne, søknader om at ansvaret som lokal gravplassmyndighet skal ligge til kommunen, saker om godkjenning av lokale vedtekter og tiltak på gravplasser samt klager over enkeltvedtak som er truffet av kommunen og kirkelig organ i medhold av gravplassloven
• forvalte myndighet lagt til statsforvalteren i gravplassforskriften.
• bistå departementet i arbeidet med kunnskapsinnhenting, statistikk og regelverksutvikling for gravplasssektoren
• veilede lokale gravplassmyndigheter om gravplassloven og -forskriften, bl.a. gjennom å holde faglige innlegg på kurs og bidra i annen kompetanseoppbygging
Alle statsforvaltere   BFD   Folk og samfunn
5.3.1.10 Lov om helligdager og helligdagsfred Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle søknader om dispensasjon fra påbud om at utsalgssteder skal holde stengt mens helligdagsfreden varer
• behandle søknader om å få fastsatt forskrift om at et område skal regnes som typisk turiststed
Alle statsforvaltere   KDD   Folk og samfunn
5.3.1.11 Kommunenes matrikkelføring Statsforvalteren kan fatte vedtak om fullføring av oppmålingsforretning som kommunen ikke har fullført innen oppgitt frist jf. matrikkellova § 35 tredje ledd.
Alle statsforvaltere   KDD   Folk og samfunn
5.3.1.12 Kommunenes matrikkelføring Statsforvalteren kan pålegge kommunen å tildele vegadresser når det anses nødvendig, jf. matrikkelforskriften § 55.
Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet   Kommunal styring
5.3.1.13 Veiledning alkoholoven Statsforvalteren skal samarbeide med relevante kompetansemiljø og tilby kommunene veiledning i forståelsen av alkoholoven, med særlig vekt på bevilningssystemet

5.3.2 Barnehage og grunnopplæring

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.1 Informere og veilede i regelverket Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• informere, veilede og behandle klagesaker etter barnehageloven, opplæringsloven og friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter

Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.2 Klagesaksbehandling Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle klager knyttet til barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter, jf. forvaltningsloven.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.3 Tilsyn Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• gjennomføre tilsyn med barnehageloven og opplæringsloven med tilhørende forskrifter etter gjeldende Metodehåndbok
• bruke tilsyn som virkemiddel der veiledning ikke fører frem. Det er ikke en forutsetning at veiledning er prøvd ut først
• bruke tilsyn som virkemiddel på områder der det er høy sannsynlighet for brudd på regelverket og der det får store konsekvenser for barn, unge, voksne og læringer
• formidle funn fra tilsyn til barnehagemyndigheten og offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, berørte elever og foreldre, andre relevante målgrupper og befolkningen for øvrig
• varsle Utdanningsdirektoratet om risiko ved friskoler etter gjeldende retningslinjer
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.4 Håndhevingsordningen Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle meldte saker om elevenes skolemiljø etter opplæringsloven §9A-6 og friskoleloven §2-4
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.5 Samisk språkopplæring Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• bidra til at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnsopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.6 Nasjonale minoriteter Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• sørge for at barn i barnehager og elever, læringer og voksne i grunnsopplæringen, som tilhører en nasjonal minoritet, får oppfylt rettighetene i samsvar med gjeldende lover og forskrifter
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.3.2.7 Fritak for taushetsplikt Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barnehager og skoler

5.3.3 Familier, barn og unge

Oppgaver
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
5.3.3.1 Veiledning og informasjon innen familierettens område Statsforvalteren skal veilede og rettlede kommuner og publikum om lover på familierettens område, herunder om meklings.

Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
<p>5.3.3.2</p> <p>Informasjon om biologisk opphav</p> <p>Statsforvalteren skal gi ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor statsforvalteren har gitt adopsjonsbevilling, jf. forskrift 22. juni 2018 nr. 960 punkt punkt IV om delegering av myndighet til statsforvalterne etter adopsjonsloven.</p>
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
<p>5.3.3.3</p> <p>Saksbehandling etter barneloven</p> <p>Statsforvalteren skal behandle følgende saker etter barneloven med tilhørende rundskriv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stadfeste avtaler om foreldreansvar, hvor barnet skal bo fast og samvær slik at de får tvangskraft, når begge foreldrene ber om det, jf. barneloven § 55 første ledd. • Behandle saker om reisekostnader ved samvær, jf. barneloven § 44 andre ledd. • Behandle klager over avslag på opplysninger om barnet, samt krav om tap av opplysningsretten, jf. barneloven § 47 andre og tredje ledd.
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
<p>5.3.3.4</p> <p>Implementering av Barnekonvensjonen</p> <p>Statsforvalteren skal bistå kommunene med å implementere Barnekonvensjonen for å sikre gode helhetsløsninger for barn og unge.</p>
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
<p>5.3.3.5</p> <p>Fritidserklæringen</p> <p>Statsforvalteren skal bidra til å gjøre fritidserklæringen kjent i kommunene, og bidra til at kommunene legger forholdene til rette for et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger.</p>

5.3.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>5.3.4.1</p> <p>Veiledning og opplæring i anvendelse av lover</p> <p>Statsforvalteren skal veilede og gi opplæring til kommuner, fylkeskommuner og helseforetak i anvendelse av lover på folkehelseområdet, på helse- og omsorgstjenesteområdet og på tannhelseområdet</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>5.3.4.2</p> <p>Langtidsopphold i institusjon</p> <p>Statsforvalteren skal følge opp kommuner som har personer mellom 18 og 49 år på langtidsopphold i institusjon</p>
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>5.3.4.4</p> <p>Vergemål</p> <p>Statsforvalteren skal ivareta rollen som lokal vergemålsmyndighet og behandle saker i første instans etter vergemålsloven med tilhørende forskrifter, samt utlendingsloven kapittel 11 A med tilhørende forskrifter.</p>
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>5.3.4.5</p> <p>Rekruttering og opplæring av verger</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sikre tilstrekkelig tilgang på verger og representanter som kan tiltre på kort varsel • gi verger nødvendig opplæring, veiledning og bistand om blant annet økonomiforvaltning og hvordan vergen kan gi støtte slik at personens vilje og preferanser blir ivarettatt

Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.7 Tilsyn med verger Statsforvalteren skal føre tilsyn med vergene og representantene i sitt område. Tilsynet skal både omfatte den økonomiske forvaltningen og utførelsen av oppdraget for øvrig. Tilsynsplikten omfatter blant annet å følge opp at verger med regnskapsplikt leverer komplett vergeregnskap og gjennomføre tilsyn ut fra risikovurderinger, herunder: <ul style="list-style-type: none">
• kontrollere vergeregnskap utover sentrale føringer
• følge opp bekymringsmeldinger
• gjennomføre tilsyn i tråd med føringer fra SRF
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.8 Selvbestemmelse og individtilpasning Før vergemål opprettes, skal statsforvalteren gjennomføre samtale med personen det er begjært vergemål for så langt det er mulig. Det skal framgå av vedtaket om samtale er gjennomført og eventuell begrunnelse dersom dette ikke er gjort. Frivillige vergemål som vergehaver ikke lenger ønsker, skal oppheves uten ugrunnet opphold.
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.9 Forvaltning av vergehaveres midler Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• følge opp at vergene overfører midler som skal forvaltes av statsforvalteren
• løpende avstemme bokførte beløp på kapitalkonto mot bankens saldo slik at avvik eventuelt blir korrigert
• ha oppdaterte disposisjonsfullmakter og sikre at disse etterleves
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.10 Utvikle vergemålsordningen Statsforvalteren skal være med å utvikle vergemålsordningen videre, blant annet ved å bidra til felles prosjekter og tiltak som SRF initierer.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.11 Sosialtjenesteloven Statsforvalteren skal holde opplæring i loven og forskrifter for ansatte i NAV-kontoret, og eventuelt andre ansatte i kommunen. Opplæringen skal koordineres med NAV Fylke. Statsforvalterens opplæringstiltak skal omhandle sosialtjenestelovens formål, lovens generelle oppgaver og de fem obligatoriske sosiale tjenestene som ligger i NAV-kontoret.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.12 Sosialtjenesteloven Statsforvalteren skal gi NAV-kontorene tilbud om faglig veiledning og spre erfaringer og resultater fra tilsyn og prosjekter i fylket finansiert ved tilskudd til utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret.
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.13 Fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt Statsforvalteren skal behandle søknad om fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt etter tvisteloven § 22-3 og straffeprosessloven § 118.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.14 Delegert myndighet fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet Statsforvalteren skal forvalte myndighet i henhold til vedtak 4. juni 2018 nr. 810 om delegering av myndighet fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til statsforvalteren, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.15 Abort og sterilisering Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• Oppnevne medlemmer og varamedlemmer til abortnemndene og dekke deres utgifter knyttet til nemndsarbeidet.
• Ivareta oppgaver knyttet til oppnevning, drift og administrasjon av de fylkesvise steriliseringsnemndene, samt godkjenning av private sykehus mv. som utfører sterilisering.
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.16 Kosmetisk kirurgi Statsforvalteren skal behandle søknader om dispensasjoner fra forskrift om tillatelse til å utføre kosmetisk kirurgiske inngrep.
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.17 Organdonasjon og uttak fornybart vev Statsforvalteren skal godkjenne inngrep i forbindelse med donasjon av organer eller uttak av fornybart vev fra personer under 18 år, fra personer som mangler samtykkekompetanse og personer som er uten rettslig handleevne.
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.18 Hjemsendelse/hjemhenting ved alvorlige psykiske lidelser Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• Bistå med hjemsendelse av utenlandske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i Norge
• Bistå med hjemhenting av norske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i utlandet
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
5.3.4.19 Kontrollkomisjonene Statsforvalteren skal ivareta oppgaver knyttet til oppnevning og drift av kontrollkomisjonene i det psykiske helsevernet.
Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.3.4.20 Fritak for taushetsplikt Statsforvalteren skal behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barneverntjenesten.

5.3.5 Miljø og klima

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
5.3.5.1 Motorferdsel Innenfor forskrift om motorferdsel utføre kontroll av kommunenes vedtak.

5.3.6 Kommunal styring

Oppgaver

Alle statsforvaltere   KDD   Kommunal styring
5.3.6.1 Kommunalrett <ul style="list-style-type: none">
• Sørge for god og oppdatert kompetanse i kommunalrett.
• Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter kommuneloven, og tolke kommuneloven i aktuelle saker. Statsforvalteren skal vise varsomhet og ikke tilrå konkrete løsninger i enkeltsaker, men heller peke på hvilke muligheter som ligger innenfor lovens rammer, siden kommunene har selvstendig ansvar for sin lovanvendelse.
• Behandle lovlighetsklager fra medlemmer av kommunestyret og eventuelt foreta lovlighetskontroll av eget tiltak etter kommuneloven kapittel 27.
• Sørge for god og oppdatert kompetanse knyttet til regelverket om modeller for interkommunalt samarbeid. Statsforvalteren skal veilede om muligheter og begrensninger reglene for interkommunalt samarbeid i kommuneloven og IKS-loven gir.
Alle statsforvaltere   KDD   Kommunal styring
5.3.6.2 Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kommunesektoren <ul style="list-style-type: none">
• Veilede kommuner og private om forvaltningsrettslige spørsmål og spørsmål knyttet til offentleglova.
• Behandle klager etter offentleglova § 32 og klager etter forvaltningsloven § 28 annet ledd (klager på enkeltvedtak truffet av kommunestyret)

5.3.7 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KDD   Areal, by og samfunn
5.3.7.1 Juridiske vurderinger knyttet til planer Statsforvalteren skal <ul style="list-style-type: none">
• etter behov vurdere den juridiske holdbarheten av kommuneplaner og reguleringsplaner
• behandle krav om sakskostnader etter forvaltningsloven i plan- og byggesaker, jf. forvaltningsloven § 36.
• bistå Regjeringsadvokaten i rettsaker der Staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet er saksøkt. Statsforvalteren skal utarbeide utkast til tilsvar og møte som partsrepresentant i slike saker.
Alle statsforvaltere   KDD   LMD   Areal, by og samfunn   Landbruk og mat
5.3.7.2 Ekspropriasjon på plan- og bygningsrettens område Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• avgjøre ekspropriasjonssøknader som førsteinstans etter oreigningsloven § 2 nr.12 og 31.
• vurdere å gi samtykke til ekspropriasjon der dette kreves etter plan- og bygningsloven kap. 16.
• behandle klagesaker der kommunen har ekspropriasjonshjemmel etter plan- og bygningsloven kap. 16.
• avgjøre søknader om forhåndstiltredelse etter oreigningsloven § 25 på bygningsrettens område.

5.3.8 Tilsyn

Oppgaver
Alle statsforvaltere   BFD   Tilsyn
5.3.8.1 Tilsyn med krisesentertilbudet Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
• føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene pålagt etter lov om kommunale krisesentertilbud, jf. loven § 9 og gi veiledning i arbeidet til kommunene i samarbeid med RVTS
• oversende kopi av tilsynsrapporter til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Alle statsforvaltere | BFD | Tilsyn

5.3.8.2

Tilsyn med familievernkontor

- Statsforvalteren skal kontrollere om virksomheten er i tråd med lover og forskrifter gjennom tilsyn.
- Risikovurderinger av hele familievernkontorets virksomhet skal ligge til grunn for valg av tema for tilsynet. Tilsynet skal rettes mot sentrale og prioriterte områder med høy risiko for mangler.
- Det anbefales at statsforvalterens tilsyn gjennomføres som system- rettet tilsyn. I dette ligger anbefaling om at familievernkontorets arbeid med internkontroll gjennomgås.
- Tilsyn skal gjennomføres minimum hvert tredje år eller oftere dersom det vurderes som nødvendig. jf. gjeldende retningslinjer.
- Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Alle statsforvaltere | **HOD** | AID | BFD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet | Tilsyn

5.3.8.3

Forebyggende planlagt tilsyn i helse- og omsorgstjenesten, barnevern og sosiale tjenester

Statsforvalteren skal føre tilsyn med

- barneverninstitusjoner og sentre for foreldre og barn, og med omsorgssentre for mindreårige
- lovligheten av andre statlige tjenester og tiltak etter barnevernloven
- kommunal barneverntjeneste
- sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen
- kommunale helse- og omsorgstjenester
- spesialisthelsetjenesten
- kommuners og fylkeskommuners folkehelsearbeid

Planlegging av tilsyn skal bygge på en risiko- og sårbarhetsvurdering med utgangspunkt i kunnskap fra tilsyn, klagebehandling og kartlegginger.

Statsforvalteren skal som hovedregel innhente og bruke erfaring fra barn og voksne som brukere, pasienter og pårørende i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn.

Statsforvalteren skal gjennomføre landsomfattende tilsyn med tema bestemt av Statens helsetilsyn.

Alle statsforvaltere | **HOD** | AID | BFD | Helsetilsynet | Tilsyn

5.3.8.7

Tilsyn etter hendelser eller bekymring om uforsvarlig virksomhet i helse- og omsorgstjenesten, barnevern og sosiale tjenester

- Statsforvalteren skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig.
- Statsforvalteren skal behandle tilsynssaker, jf. Veiledning for statsforvalterens behandling av tilsynssaker (helse- og omsorgstjenesten)
- Henvendelser som omfatter fare for liv, alvorlig helseskade og overgrep skal alltid følges opp.

Alle statsforvaltere | **HOD** | Helsetilsynet | Tilsyn

5.3.8.8

Tilsyn etter varsler om alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten

- Statsforvalterens skal tilse at varslingsplikten i helselovgivningen etterleves.
- Statsforvalteren skal på forespørsel delta i arbeidet med varselhåndtering ut fra sin lokalkunnskap og kompetanse, og kan delta på stedlig tilsyn som Statens helsetilsyn utfører.
- Statsforvalteren skal foreta en vurdering av eventuell videre tilsynsmessig oppfølging i de varselsaker som blir oversendt fra Statens helsetilsyn.
- Statsforvalteren skal alltid involvere og vurdere samtale med pasient, bruker eller pårørende i saker som oversendes fra Statens helsetilsyn etter varsel om alvorlig hendelse.
- Statsforvalteren skal oversende kopi av alle avgjørelser i varselsaker til Statens helsetilsyn.

Alle statsforvaltere | **HOD** | AID | BFD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet | Helsetilsynet | Klagesaksbehandling

5.3.8.9

Klagesaksbehandling i helse- og omsorgstjenesten, barnevern og sosiale tjenester

- Statsforvalteren skal behandle klager etter barnevernloven, pasient- og brukerrettighetsloven, tannhelsetjenesteloven, folkehelseovens kapittel 3 og sosialtjenesteloven.
- Statsforvalteren skal behandle klager på meldte beslutninger om skadeavgjørende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven.
- Statsforvalteren skal forberede eventuelle klager på overprøvde vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helsetilsynet   Tilsyn</p> <hr/> <p>5.3.8.10</p> <p>Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen</p> <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal vurdere om vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A er i samsvar med gjeldende rundskriv fra Helsedirektoratet. Statsforvalteren skal i sin vurdering følge retningslinjer fra Statens helsetilsyn.
• Statsforvalteren skal på eget initiativ gjennomgå og overprøve vedtak som har vart mer enn 3 måneder.
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helsetilsynet   Tilsyn</p> <hr/> <p>5.3.8.11</p> <p>Rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning</p> <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal gjennomgå meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven.
• Statsforvalteren skal overprøve vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven om planlagte skadeavvergende tiltak og tiltak for å dekke grunnleggende behov for personer med psykisk utviklingshemning, og behandle søknader om dispensasjon fra utdanningskrav. Overprøving av vedtak og behandling av søknader om dispensasjon skal skje fortløpende, jf. resultatmål i tildelingsbrevet.
• Der statsforvalteren har overprøvd og godkjent vedtak om bruk av tvang overfor personer med psykisk utviklingshemning, skal statsforvalteren gjennomføre tilsyn etter veileder for tilsyn med tvang overfor personer med psykisk utviklingshemning (Internserien 6/2019). I tillegg skal statsforvalteren føre tilsyn etter en risikovurdering, og prioritere tilsyn der det er vedtak om inngripende tvangstiltak.
• Statsforvalteren skal sende kopi av rapporter etter tilsyn med tvang til Statens helsetilsyn.
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helsetilsynet   Tilsyn</p> <hr/> <p>5.3.8.12</p> <p>Tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige – tilbakeholdelse</p> <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal følge opp at helseinstitusjoner utfører plikten etter splh § 3-13 om å varsle tilsynsmyndigheten om innleggelse i helseinstitusjon med hjemmel i hol. kapittel 10 om tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige.
• Statsforvalteren avgjør selv etter en risiko- og sårbarhetsvurdering, om opplysninger i varslene, sett i sammenheng med annen informasjon, gir grunnlag for å opprette tilsynssak eller iverksette annen tilsynsaktivitet.
<p>Alle statsforvaltere   BFD   Helsetilsynet   Tilsyn</p> <hr/> <p>5.3.8.13</p> <p>Tvang og begrensninger i barneverninstitusjoner og omsorgssentre for mindreårige</p> <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal føre kontroll med avgjørelser om tvangsbruk og begrensninger i barneverninstitusjoner og ved omsorgssentre for mindreårige.
• Statsforvalteren skal behandle klager etter rettighetsforskriften § 27.
<p>Alle statsforvaltere   BFD   Helsetilsynet   Tilsyn</p> <hr/> <p>5.3.8.14</p> <p>Kontroll med overholdelse av fristene i barnevernloven</p> <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal kontrollere barneverntjenestenes fristskjema og følge opp med relevante tilsynsaktiviteter.
• Ved vedvarende fristoversittelser skal statsforvalteren vurdere å ilegge mulkt. Det skal sendes kopi av vedtak om ileggelse av mulkt til Statens helsetilsyn.
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helsetilsynet   Tilsyn</p> <hr/> <p>5.3.8.15</p> <p>Bistand til politi og påtalemyndighet</p> <ul style="list-style-type: none">
• Statsforvalteren skal bistå politi- og påtalemyndighet i vurdering av alvorlige hendelser, og mulige overtredelser etter helsepersonelloven og eventuelle brudd på alternativ behandlingsloven.
• Statsforvalteren skal vurdere om etterforskning bør settes i gang.
• Statsforvalteren skal sende saker som er ferdig etterforsket til Statens helsetilsyn for vurdering om det skal begjæres påtale etter helsepersonelloven § 67 eller alternativ behandlingsloven § 9 femte ledd.

Alle statsforvaltere | **HOD** | AID | BFD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet | Klagesaksbehandling | Tilsyn

5.3.8.16

Prioriteringsrekkefølge for oppgaver fra Helsetilsynet

Statsforvalteren skal styre den samlede tilsynsaktiviteten slik at planlagte tilsyn blir gjennomført i henhold til resultatmål i tildelingsbrevet. Dersom det oppstår en prioriteringskonflikt gjelder rekkefølgen nedenfor.

Barnevern:

1. Klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige.
  1. Klager som gjelder tvang på barneverninstitusjoner skal ha prioritet foran klager etter barnevernloven § 6-5.
2. Kontroll med bruk av tvang i barneverninstitusjoner og ved omsorgssentre for mindreårige, og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift.
3. Landsomfattende tilsyn
4. Annet planlagt tilsyn.

Sosiale tjenester:

1. Klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige.
2. Landsomfattende tilsyn
3. Annet planlagt tilsyn

Helse- og omsorgstjenester:

1. Klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter og personell hvor det er viktig å gripe inn raskt. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlig for pasientsikkerheten.
2. Kontroll med bruk av tvang innen helse- og omsorgssektoren og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift og tilsyn etter alvorlige hendelser som er varslet.
3. Landsomfattende tilsyn
4. Annet planlagt tilsyn

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima | Tilsyn

5.3.8.17

Tilsyn på klima- og miljøområdet

Statsforvalteren skal:

- Gjennomføre et risikobasert tilsyn av delegerte virksomheter samt følge gjeldende tilsynsplan for Miljødirektoratet og statsforvalteren.
- Gjennomføre tilsyn med kommunal myndighetsutøvelse etter plan fra Miljødirektoratet.

5.3.9 Klagesaksbehandling

Oppgaver

Alle statsforvaltere | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.1

Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven/integreringsloven)

Statsforvalteren skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven/integreringsloven med tilhørende forskrifter.

Alle statsforvaltere | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.2

Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven/integreringsloven)

Statsforvalteren skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven/integreringsloven med tilhørende forskrifter og organisere etterutdanning for lærere som underviser voksne innvandrere i norsk og samfunnskunnskap.

Alle statsforvaltere | HOD | Helsedirektoratet | Klagesaksbehandling

5.3.9.3

Alkoholloven

Statsforvalteren skal behandle klager på enkeltvedtak etter alkohollovens § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7

Alle statsforvaltere   SD   Klagesaksbehandling
5.3.9.4 Klageinstans i avkjørselssaker Statsforvalteren er klageinstans i avkjørselssaker for riksveger, jf. vegloven § 11. Statsforvalteren vil dermed være klageinstans for vedtak som Statens vegvesen fatter i henhold til vegloven §§ 40, 41, 42 og 43 for riksveger.
Alle statsforvaltere   KLD   Klagesaksbehandling   Miljø og klima
5.3.9.5 Klagesaksbehandling på miljøområdet Statsforvalteren skal behandle klagesaker etter relevante miljølover med tilhørende forskrifter hvor statsforvalteren er tillagt myndighet som klageinstans.
Alle statsforvaltere   KDD   Areal, by og samfunn   Klagesaksbehandling
5.3.9.6 Klager på kommunale vedtak etter matrikellova Statsforvalteren skal behandle klager på kommunale vedtak etter matrikellova jf. matrikellova § 46. Tvist om gjennomføring av oppmålingsarbeid avgjøres av statsforvalteren, jf. matrikellova § 47.
Alle statsforvaltere   KDD   Areal, by og samfunn   Klagesaksbehandling
5.3.9.7 Klager på kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven Statsforvalteren skal behandle klager over kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven, herunder begjæringer om utsatt iverksettelse av vedtak etter forvaltningsloven § 42. Klager over kommunens vedtak i byggesaker skal avgjøres av statsforvalteren innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften. Statsforvalteren skal prioritere saker der en klage er gitt utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42. For disse sakene gjelder en tidsfrist for behandlingen på 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften.
Alle statsforvaltere   HOD   Helsedirektoratet   Klagesaksbehandling
5.3.9.8 Tvungen legeundersøkelse og behandling uten eget samtykke Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none">
Behandle klager på vedtak om tvungen legeundersøkelse og vedtak om behandling uten eget samtykke etter psykisk helsevernloven.
Avgjøre om de formelle og materielle vilkårene er tilstede og fatte vedtak om opphør eller stadfestelse av vedtakene eller oppheve vedtakene og sende tilbake til institusjonen for ny behandling. Helsedirektoratet har utarbeidet maler for statsforvalterens klagevedtak
Alle statsforvaltere   HOD   Helsedirektoratet   Klagesaksbehandling
5.3.9.9 Tobakksskadeloven Statsforvalteren skal behandle klager på kommunale enkeltvedtak etter tobakksskadeloven etter §§ 36 og 36b
Alle statsforvaltere   KDD   Klagesaksbehandling
5.3.9.10 Klager over kommunens vedtak i seksjoneringssaker Statsforvalteren skal behandle klager over kommunens vedtak i seksjoneringssaker, jf. eierseksjonsloven § 16. Kompetansen til å behandle klager er delegert til statsforvalteren.
Alle statsforvaltere   KDD   Klagesaksbehandling
5.3.9.11 Klager på kommunestyrets vedtak i saker etter lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder Statsforvalteren skal behandle klager på kommunestyrets vedtak om å benytte seg av forkjøpsrett etter lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder.
Alle statsforvaltere   NFD   Klagesaksbehandling
5.3.9.12 Serveringsloven Statsforvalteren skal behandle klager på kommunale enkeltvedtak jf. serveringsloven § 27

5.3.10 Landbruk og mat

<p>Oppgaver</p> <p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>5.3.10.1</p> <p>Eiendomslovgivningen</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • behandle klager etter konsesjonsloven, jordloven, skogbruksloven og odelsloven • fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om saker etter jord- og konsesjonslovgivningen som har vært til behandling hos Sivilombudet • vurdere å pålegge kommuner å sende inn saker etter jord- og konsesjonsloven med hjemmel i jordloven § 3 fjerde punktum • gjennomføre en temabasert kartlegging og utredning innen eiendomslovgivningen hvert annet år. Det skal ta utgangspunkt i tema etter jord- og konsesjonsloven hvor det er størst utfordringer i eget fylke. Arbeidet skal bidra til bedre kunnskap om hvordan regelverket forvaltes i kommunene, om regelverket følges, og hvordan det kan gjøres forbedringer m.v.
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>5.3.10.2</p> <p>Husdyrkonsesjonsregelverket</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • forvalte regelverket for regulering av svine- og fjørfeproduksjonen • kontrollere at produsentene overholder konsesjonsgrensene og reglene for driftsfellesskap
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>5.3.10.3</p> <p>Forvaltning av økonomiske virkemidler</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • forvalte tilskudds-, kompensasjons- og erstatningsordninger på landbruks- og reindriftsområdet i samsvar med regelverket • ivareta kontroll med at kommunene forvalter de økonomiske virkemidlene på en forsvarlig måte og har etablert intern kontroll • veilede og være kompetansesenter for kommunene knyttet til tilskuddsforvaltning og kontroll • legge årlige risikovurderinger til grunn for kontroll med egen tilskuddsforvaltning og kommunenes tilskuddsforvaltning • gjennomføre minst en temabasert kartlegging og utredning innen produksjonstilskudd hvert annet år. Det skal tas utgangspunkt i tema hvor det er størst risiko i eget fylke • sende Landbruksdirektoratet bekreftelse på at risikovurderinger er gjort og tiltak er planlagt innen 1.4. Landbruksdirektoratets veileder om kontroll med tilskuddsforvaltningen gir nærmere veiledning • fordele økonomiske rammer for enkelte tilskuddsordninger som forvaltes av kommunene • informere kommunene om rammer og forutsetninger som gjelder for forvaltningen av de statlige tilskuddsmidlene • administrere og føre kontroll med tilganger til Landbruksdirektoratets fagsystemer for brukere hos statsforvalteren og kommunene • rapportere sikkerhetshendelser knyttet til Landbruksdirektoratets fagsystemer til adressen sikkerhet@ldir.no • bistå direktoratet ved behov knyttet til §16 i Forskrift om tilskudd til frøavl m.m. i gras, engbelgvekster, rotvekster og grønnsaker
<p>SFTL   SFNO   SFTF   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>5.3.10.4</p> <p>Reindriftsloven</p> <p>Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • forberede og bidra i saker for Landbruksdirektoratet som sekretariat for Reindriftsstyret • bidra i saker for Landbruksdirektoratet som sekretariat for Reindriftens Utviklingsfond • følge opp inngåtte reinbeiteavtaler og avtaler om oppføring og vedlikehold av reingjerder • være sekretariat for merkenemnda i reinbeiteområdet og skal innstille saker til behandling i nemnda • forvalte og fatte vedtak etter reindriftslovens bestemmelser, herunder § 60 fjerde og femte ledd i dialog med distriktsstyrene • forvalte forskrift om Melding om reindrift, herunder behandle og godkjenne Melding om reindrift innen 1.9. • følge opp unnlattelse av å levere Melding om reindrift og gi uriktige opplysninger i Melding om reindrift med sanksjoner • fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om avvik mellom Melding om reindrift og reintall fastsatt etter reindriftsloven § 60 fjerde og femte ledd • utarbeide oversikt over reintall per distrikt etter mal utarbeidet av Landbruksdirektoratet og sende denne til direktoratet innen 15.9. • gjennomføre strafferettslige vurderinger ved avvik som fremkommer etter reintelling • på grunnlag av en oversikt over ulovlige forhold i reindriftsnæringen, jf. reindriftsloven § 75, utarbeide en plan for SFs oppfølging av forholdene. Planen sendes Landbruksdirektoratet innen 15.9.

5.4 Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

5.4.1 Barnehage og grunnopplæring

Oppgaver
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.4.1.1 Virkningen av statlig politikk Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> formidle informasjon til sentrale myndigheter om virkningen av statlig politikk på barnehage- og grunnopplæringsområdet
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.4.1.2 Bruk av og kvalitet i statistikk- og kvalitetsvurderingssystemene Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> bidra til god bruk av og kvalitet i statistikk- og kvalitetsvurderingssystemene på barnehage- og grunnopplæringsområdet.
Alle statsforvaltere   KD   KDD   Barnehage og opplæring
5.4.1.3 Individdata fra friskoler Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> sørge for at friskoler (grunnskoler) leverer individdata til korreksjonsordningen innen gitt frist, og at kommunene har godkjent individdataene innen sin frist.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
5.4.1.4 Nominasjoner og konferanser Statsforvalteren skal: <ul style="list-style-type: none"> bistå Utdanningsdirektoratet i forbindelse med blant annet nominasjoner, regionale konferanser og høringskonferanser.

5.4.2 Helse-, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.4.2.1 Kompetansehevende tiltak rettet mot NAV-kontoret Statsforvalteren og NAV Fylke skal samarbeide om kompetansehevende tiltak rettet mot NAV-kontoret. Statsforvalteren og NAV Fylke skal: <ul style="list-style-type: none"> samarbeide om en felles kompetanseplan der opplæringstiltak og kompetanseutvikling som retter seg mot NAV-kontoret inngår, og som inneholder et felles mål bilde som tar utgangspunkt i de kompetansebehovene som NAV-kontoret har. ha dialog i utformingen og gjennomføringen av kompetanse- og utviklingsløp rettet mot NAV-kontorene, der sosiale tjenester inngår, slik at NAV-kontoret opplever opplæringen som helhetlig og tilpasset veiledernes behov.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.4.2.2 Følge med på levekårsutviklingen i kommunene Statsforvalteren skal følge med på levekårsutviklingen i kommunene og identifisere utfordringer. Statsforvalteren skal ha dialog om utfordringene i de aktuelle kommunene, og holde NAV Fylke orientert om levekårsutfordringene som grunnlag for prioriteringer i partnerskapet.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
5.4.2.3 Samarbeidsavtaler med universitet- og høyskolesektoren Statsforvalteren skal samarbeide med NAV Fylke om å etablere og følge opp samarbeidsavtaler med universitets- og høyskolesektoren. Samarbeidet skal gjelde innhold i studietilbud og eventuelle lokale forsøks- og utviklingstiltak.

<p>Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.4</p> <p>Kvalifiseringsprogrammet</p> <p>Statsforvalteren skal legge til rette for at kommunene ivaretar sitt ansvar for kvalifiseringsprogrammet på en god måte. Dette omfatter at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalteren skal bidra til at administrativ og politisk ledelse i kommunene har god kunnskap om hva dette ansvaret innebærer. • Statsforvalteren, i samarbeid med NAV Fylke, skal medvirke til at alle i målgruppen for programmet blir vurdert for deltakelse og får tilbud om program hvis de fyller vilkårene i loven. • Statsforvalteren skal iverksette og drifte faglige nettverk for kompetanseheving og erfaringsutveksling på området.
<p>Alle statsforvaltere   HOD   AID   BFD   Helsetilsynet</p> <hr/> <p>5.4.2.6</p> <p>Øvrige oppgaver for Helsetilsynet som gjelder kunnskapsinnhenting og informasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalteren skal utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten ved barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 14 og forskrift for sentre for foreldre og barn § 28. Statens helsetilsyn og Bufdir skal ha kopi av årsrapporten. • Statsforvalteren skal bistå Statens helsetilsyn ved overvåking av streik som kan medføre fare for liv og helse, og skal innhente informasjon og vurdere konsekvensen ved streik i henhold til de frister som Statens helsetilsyn til enhver tid setter. • Statsforvalteren skal oversende til Statens helsetilsyn kopi av all korrespondanse som er knyttet til hendelser relatert til blodbankvirksomhet eller til virksomheter som håndterer humane celler og vev, for eksempel hornhinner, stamceller og celler til bruk i assistert befruktning. • Statsforvalteren skal fortløpende registrere tilsyn og saker i NESTOR og være ajour med registreringen senest 5 virkedager etter utløpet av hvert tertial (av hensyn til sammenstilling og sammenlikning på nasjonalt nivå).
<p>Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>5.4.2.7</p> <p>Godkjenninger av institusjoner og dispensasjon faglig ansvarlig</p> <p>Statsforvalteren skal ivareta oppgaver knyttet til godkjenninger av institusjoner for bruk av tvang og dispensasjoner for faglig ansvarlig</p>
<p>Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.8</p> <p>Akuttberedskapen i kommunene</p> <p>Statsforvalteren skal bidra til at alle kommuner har en forsvarlig organisering av sin akuttberedskap, herunder bidra til at kritiske samfunnsfunksjoner som krisesentre og barnevern inngår i kommunenes beredskapsplaner knyttet til krisehåndtering.</p>
<p>Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.9</p> <p>Fremme kunnskap om økonomisk råd og veiledning</p> <p>Statsforvalteren skal fremme kunnskap om økonomisk råd og veiledning i kommunene og tilby basiskurs i økonomisk rådgivning. Statsforvalteren skal iverksette og drifte faglige nettverk for kompetanseheving og erfaringsutveksling på området. Alle statsforvaltere skal sammen med regionkontaktene gjennomføre grunn- og videregående kurs for økonomiske rådgivere i NAV- kontorene. Statsforvalteren skal samarbeide med NAV Fylke der det er hensiktsmessig.</p>
<p>Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>5.4.2.10</p> <p>Barn og unge får nødvendig hjelp fra NAV- kontoret</p> <p>Statsforvalteren skal samarbeide med NAV Fylke og andre relevante aktører for å tilrettelegge for at barn i sosialt og økonomisk vanskeligstilte familier og ungdom som mottar ettervernstiltak fra barnevernet får nødvendig hjelp og tjenester fra NAV-kontoret og et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.</p>

5.4.3 Miljø og klima

Oppgaver

Alle statsforvaltere | **KLD** | HOD | JD | KDD | LMD | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet | Miljø og klima | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.4.3.1

Klimagassutslipp og klimatilpasning

Statsforvalteren skal:

- Gi råd og følge opp kommunene i klimasaker. Bidra til å spre informasjon om klimatiltak og klimatilpasning i kommunene, støtteordninger, veiledningsmateriale og klimagassregnskap for kommuner.
- Informere kommunene om tilskuddsordningen til klimatilpasning, og bidra til vurdering av aktuelle søknader.
- Bidra til at klimahensyn og klimadata blir formidlet, forankret og integrert i alle sektorer.
- Informere kommunene om støtteordningen Klimasats, og bidra til å spre erfaringer fra gjennomførte Klimasats-prosjekter.
- Bistå Miljødirektoratet i å vurdere Klimasats-søknader om klimavennlig areal- og transportplanlegging. Statsforvalteren kan bistå i vurdering av søknader på andre tema etter eget ønske.

5.4.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle statsforvaltere | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.4.4.1

Orienterer om status på samfunnssikkerhetsområdet

Statsforvalteren skal holde sentrale myndigheter og regionale aktører orientert om status for samfunnssikkerhetsarbeidet i fylket, og ta opp spørsmål som har betydning utover fylkesgrensen.

Alle statsforvaltere | **FD** | AID | BFD | HOD | JD | KDD | UD | Annet tema

5.4.4.2

Oppfølging på veteranområdet

Statsforvalteren skal på egnet måte ha anerkjennelse og ivaretagelse av personell som har tjenestegjort i internasjonale operasjoner som tema i møter med kommunene, jf. Forsvarsdepartementets brev av 12.06.18.

Mer informasjon om arbeidet med på veteranområdet finnes her:

<https://www.forsvaret.no/veter...>

5.4.5 Landbruk og mat

Oppgaver

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat

5.4.5.1

Informasjon og innspill på landbruks- og matområdet

Statsforvalteren skal

- formidle informasjon til sentrale myndigheter om virkningen av statlig politikk innenfor landbruks- og matområdet
- på forespørsel fra Landbruksdirektoratet gi innspill til total- og ressursregnskapet for reindriften
- gi innspill til endringer og forbedringer i reindrifftsavtalen innen 1.9.
- gi innspill om endringer og forbedringer i jordbruksavtalen innen 1.11.
- fremme kandidater til nasjonal jordverpris i oddetallsår innen 1.4.
- fremme kandidater til nasjonal kulturlandskapspris hvert år innen 1.4.

5.5 Andre faste oppgaver

5.5.1 Oppgaver for Kongehuset

Oppgaver

Alle statsforvaltere | Kongehuset | Annet tema

5.5.1.1

Kongelige besøk

Statsforvalteren skal forberede, gjennomføre og evaluere kongelige besøk i fylket i samråd med Det kongelige hoff.

Alle statsforvaltere | Kongehuset | Annet tema

5.5.1.2

Kongehuset

Statsforvalteren skal:

- Forestå utdeling av Kongens fortjenestemedalje.
- Gi informasjon om ordner og medaljer som utdeles av H.M.Kongen.
- Dele ut ordner etter anmodning fra Ordenskanselliet.
- Formidle lokal presseomtale, leserinnlegg av interesse for Det kongelig hoff.

5.5.2 Jan Mayen

Oppgaver

SFNO | JD | Samfunnsikkerhet og beredskap | Annet tema

5.5.2.1

Den myndighet som ved lov eller forskrift gjelder for Jan Mayen og er tillagt statsforvalteren, hører under Statsforvalteren i Nordland.

Tildelingsbrev

1 Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2021–2022) for Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2021–2022) vedtatt 16. desember 2021. Departementet gir i tildelingsbrevet statsforvalteren fullmakt til å disponere utgifts- og inntektsbevilgningene for 2022, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7. Brevet fastsetter også kravene som departementet har til statsforvalteren. I tillegg delegerer departementet fullmakter til statsforvalteren. Sammen med tildelingsbrevet legger hovedinstruksen rammene for statsforvalterens virksomhet i 2022.

Vi ber statsforvalteren ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2 Overordnede prioriteringer

2.1 Oppfølging av bærekraftsmålene

Bærekraftsmålene ble vedtatt av FN's medlemsland i 2015. Alle land har et ansvar for å oppfylle bærekraftsmålene innen 2030.

Statsforvalterne har et særlig ansvar for å følge opp bærekraftsmålene på sine fagområder, og skal som en del av arbeidet formidle relevant kunnskap til andre aktører i regionen. Statsforvalterne skal som en del av samordningsrollen bidra til at bærekraftsmålene ses i sammenheng og aktivt bidra til mål 17 om samarbeid for å nå målene.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for 2019–2023 slår fast at planlegging er et viktig virkemiddel for å oppnå bærekraftsmålene. Statsforvalteren skal bruke sin kunnskap om lokale og regionale forhold til å prioritere og følge opp bærekraftsmålene i tråd med regjeringens politikk.

Statsforvalternes tilsyn skal bidra til å forebygge svikt og til å øke kvaliteten og sikkerheten i helse- og omsorgstjenester, barnevern og sosiale tjenester. Statsforvalterne skal gjennom sin rolleutøvelse sørge for sikkert rettsvern og velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer.

2.2 Styrking av kommunedialogen

God måloppnåelse på flere områder i statsforvalternes portefølje er avhengig av samordning og samarbeid mellom flere sektorer. Det gjelder blant annet for kommunal styring, arealforvaltning, den boligsosiale innsatsen, by- og samfunnsutvikling og klima og miljø.

Statsforvalteren har god kjennskap til de ulike kommunenes styrker og svakheter, og har en viktig rolle som aktiv støttespiller for utvikling i kommunene. Det er viktig at statsforvalterne styrker kommunedialogen, også gjennom bruk av det digitale verktøyet Kommunebildet. Verktøyet vil kunne bidra til treffsikre analyser av kommunenes risiko og sårbarhetsfaktorer, slik at statsforvalternes virkemidler kan brukes og tilpasses til det beste for kommunene og deres innbyggere. For å styrke kommunedialogen på tvers av embetene er det viktig at så mange embeter som mulig tar verktøyet i bruk og bidrar aktivt både til den tekniske videreutviklingen og erfaringsdeling om den strategiske bruken av verktøyet.

Gjennomformidling av kunnskap og veiledning av kommunene skal statsforvalteren bidra til at kommunene iverksetter nasjonal klima- og miljøpolitikk i samfunns- og arealplanleggingen. Gjennom kommunedialogen skal statsforvalteren bidra til å redusere utslipp fra avløps- og landbruksforurensing, redusere klimagassutslipp, tilpasse samfunnet til klimaendringene og ta vare på naturmangfoldet.

Statsforvalteren skal gjennom en mer tilpasset og målrettet kommunedialog sikre likebehandling, rettssikkerhet og kvalitet i lov- og tilskuddsforvaltningen på landbruksområdet. Kommunedialogen er også viktig for bedre å ivareta jordvernet og landbrukets- og reindriftens arealinteresser; ved å bidra til at oppdatert jordvernstrategi med nye tiltak og et forsterket jordvernmål blir fulgt opp, og legge til rette for at reindriftsinteressene ivaretas i planprosesser og utbyggingssaker.

Statsforvalteren skal i dialogen med kommunene medvirke til at NAV- kontoret ivaretar tilgjengelighet til de sosiale tjenestene og fremheve betydningen av å foreta konkrete, individuelle vurderinger i utmåling av økonomisk stønad. Statsforvalteren skal videre medvirke til at NAV- kontoret retter spesiell oppmerksomhet mot barne- og familieperspektivet, samt tjenesten økonomisk rådgivning. Statsforvalteren skal medvirke til at alle som fyller vilkårene for deltakelse i kvalifiseringsprogrammet får tilbud om et individuelt tilpasset program.

Gjennomføring av reformen Leve hele livet krever en tverrsektoriell tilnærming, og Statsforvalteren skal derfor løfte dette reformarbeidet i dialogen med kommunene.

2.3 Covid-19: Oppfølging og læringspunkter

Statsforvalteren har fortsatt en viktig rolle i håndteringen av pandemien. Statsforvalteren må i 2022 kunne avsette egne ressurser til å prioritere oppfølgingen av lokale og regionale behov, og systematisk bidra i arbeidet med å tilrettelegge for at nasjonale strategier og føringer etterleveres i alle sektorer.

Statsforvalteren skal følge opp at kommunene har gode ledelses- og styringssystemer, og at kommunenes helse- og omsorgstjenester ved dette er tilpasset pandemisituasjonen i 2022. Statsforvalteren bør særlig rette oppmerksomhet mot om kommunelegene har tilstrekkelig kapasitet til beredskapsarbeid, om kommunelegene har god dialog med den kommunale kriseledelsen, og om beredskapssamarbeidet i

helsefelleskapene mellom helseforetak og kommuner gir samordnet beredskap.

Pandemien har vist oss viktigheten av å nå målrettet ut med informasjon til alle deler av befolkningen, og å bruke ulike kanaler til dette. Statsforvalterne skal bidra til at informasjon som gis til befolkningen om store hendelser, akutte situasjoner, mm. blir mottatt og forstått av alle deler av befolkningen, også dem som ikke kan norsk eller benytter tradisjonelle informasjonskanaler.

Under pandemien har mange barn og unge vært særlig påvirket av inngripende tiltak og begrensninger. Statsforvalteren skal følge situasjonen fremover, og iverksette nødvendige tiltak der det er risiko for at barn og unge ikke får rettighetene sine oppfylt.

Pandemien kan ha forsterket utfordringene for grupper som var utsatt på arbeidsmarkedet allerede før pandemien traff. Statsforvalteren skal være en pådriver for individuelt tilpassede og hensiktsmessige tiltak overfor personer som har særlige utfordringer i arbeidsmarkedet, herunder styrke samarbeidet med aktuelle aktører.

2.4 Styrket samfunnsikkerhet og beredskap

Statsforvalteren skal bidra til styrket samfunnsikkerhet og beredskap gjennom å ha kunnskap og oversikt over risiko og sårbarhet, og benytte dette i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering. Det må planlegges for å håndtere langvarige kriser, og mulige samtidige hendelser for å sikre befolkningen trygghet og velferd.

Statsforvalteren skal tilrettelegge for gode systemer for å løfte kompetansen om samfunnsikkerhet i kommunene, herunder bidra til økt forståelse av sammensatte trusler.

Etableringen av ny virksomhet som følge av overgangen til nye energiformer (batterifabriker, hydrogenanlegg mm.) gjør at flere kommuner får en ny risiko- og sårbarhetssituasjon. Statsforvalterne skal påse at kommunene gjør de nødvendige samfunnsikkerhetsvurderinger når slike anlegg planlegges.

Statsforvalteren er en viktig støttespiller i arbeidet med sivile beskyttelsestiltak. Det vil være behov for å gå i dialog med Statsforvalteren om flere av områdene som skal utredes. Dette gjelder særlig vurdering av trygge oppholdssteder og oppdatering og utarbeidelse av kommunalt planverk for evakuering.

Beitekrisen i reindriften i 2020 viste at det er stort behov for beredskap for uforutsette hendelser, og at det er behov for videreutvikling av beredskapen både i næring og forvaltning. Under forhandlingene om Reindriftsavtalen 2021/2022 ble avtalepartene enige om noen endringer i kriseberedskapen i reindriften. Statsforvalteren har en sentral rolle i beredskapsarbeidet, som leder av et beredskapsutvalg i hvert reinbeiteområde. I 2022 skal Statsforvalteren i Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark prioritere å gjennomføre de endringene i beredskapen statsforvalteren har ansvaret for.

2.5 Omstilling til et lavutslippssamfunn

Norge skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Statsforvalteren skal bidra til å redusere klimagassutslipp, inkludert å ta vare på karbonrike arealer som skog og myr, og tilpasse samfunnet til et endret klima i alle sine roller, spesielt som rådgiver overfor kommunene og i oppfølging av klimahensyn kommunenes arealplanlegging.

Med henvisning til intensjonsavtalen om klima mellom organisasjonene i jordbruket og staten skal det arbeides for reduserte klimagassutslipp og økte opptak av karbon fra jordbruket. Statsforvalteren skal i 2022 fortsette arbeidet med å stimulere til god oppslutning om klima- og miljøtiltakene i jordbruket, bruke ny kunnskap i arbeid med miljøvirkemidlene og bidra til at kunnskap når ut til kommunene og jordbruksnæringen. Statsforvalteren skal videre stimulere til økt oppslutning om klimatiltak i skog, og innta en proaktiv rolle i sin region.

2.6 Tilsyn

Innenfor Helsetilsynets områder skal statsforvalteren prioritere lovpålagte tilsynsoppgaver, saker som omhandler enkeltpersoners rettigheter, og saker der konsekvenser av svikt er alvorlige.

Forskriftsfestede krav til tilsyn med barneverninstitusjoner og stedlige tilsyn der det er vedtak om bruk av tvang overfor personer med utviklingshemming, gjelder særlig sårbare grupper og skal ha prioritet. Der hvor egenvurderinger fra psykisk helsevern for barn og unge gir informasjon om svikt i tjenestene, skal statsforvalterne følge opp på en tilsynsmessig egnet måte. Statsforvalteren må være særlig opptatt å følge mulige konsekvenser av innføringen av barnevernsreformen. Varsler om alvorlige hendelser som statsforvalteren får til vurdering skal følges opp med videre tilsyn i henhold til ny policy og veiledning for tilsynssaker i helse- og omsorgstjenesten. Brukernes perspektiv og synspunkter skal inngå i saksbehandling og tilsyn.

Tilsyn og klagebehandling skal bidra til å styrke sikkerheten og kvaliteten i tjenestene og befolkningens tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten. Variasjoner i tilsynspraksis og klagebehandling skal være begrunnet i ulike behov og egenart hos statsforvalterne. Overordnet faglig styring skal bidra til økt kvalitet og mer enhetlig praksis, i tillegg til å sikre nasjonal oversikt på sentrale områder. Statsforvalterne skal bidra til å hindre ubegrunnede forskjeller i tilsynspraksis og klagebehandling og skal i samarbeid med overordnet faglig myndighet utarbeide indikatorer og felles datagrunnlag for sammenligning på nasjonalt nivå.

På barnehage- og grunnopplæringsområdet skal statsforvalteren igangsette nytt felles nasjonalt tilsyn for perioden 2022 – 2025, hvor de skal undersøke om kommunene gjennom sin internkontroll sikrer at regelverket om skolemiljø blir etterlevd.

2.7 Barn og unge

Statsforvalteren skal være pådriver for tverrsektorielt og tverrfaglig samarbeid for utsatte barn og unge og deres familier. Statsforvalteren skal aktivt bidra til regional samordning og et mer samordnet tjenestetilbud i kommunene, inkludert digitale tilbud.

Statsforvalteren skal følge opp hvordan kommunene gjennomfører barnevernsreformen, og kunne tilby veiledning til kommuner som får problemer med å overta de nye ansvarsområdene. Statsforvalteren skal legge til rette for erfaringsutveksling mellom kommunene om tiltak kommunene selv mener gir effekt, for å stimulere til utvikling av god praksis i kommunene.

Statsforvalterne skal følge opp kompetansestrategien for barnevernet og bistå og samarbeide med Bufdir om implementering av tiltakene, herunder innføring av kompetansekrav.

Statsforvalteren skal bidra til samhandling mellom barnevern og psykisk helsevern om barn som på samme tid har behov for tjenester fra begge.

Statsforvalteren skal bidra til å gjøre innholdet i ny barnevernslov, som trer i fra 1. januar 2023, kjent i kommunene. Statsforvalteren skal også bidra til at kommunene er kjent med hvilken betydning dommene fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) har for norsk barnevernspraksis.

På barnehage- og grunnskoleområdet skal statsforvalteren ha særskilt oppmerksomhet på barn og unge som ikke har fått det tilbudet de har behov for under pandemien. Statsforvalteren må vektlegge den brede målgruppen i laget rundt barna og elevene, og sammenhengen med andre statlige satsinger. Gjennom tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling skal statsforvalteren følge opp og stimulere til samarbeid i partnerskap mellom UH og barnehage- og skoleeiere.

Statsforvalteren skal bidra til at skoleeierne tar i bruk og følger nytt læreplanverk (LK20), særlig i lys av at innføringen har vært påvirket av pandemien.

2.8 Vektlegge arbeidet med tilskuddsforvaltning og kontroll

Statsforvalteren skal i 2022 vektlegge arbeidet med tilskuddsforvaltning og kontroll på hele landbruksområdet, der skogbruk og reindrift skal være integrert i arbeidet. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal danne grunnlaget for kontrollarbeidet. Statsforvalteren skal ha særlig oppmerksomhet på kommunenes forvaltning av de landbrukspolitiske virkemidlene, spesielt produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket.

Statsforvalteren forvalter en lang rekke tilskuddsordninger på helse- og omsorgsområdet. Statsforvalteren skal arbeide for god kvalitet i tilskuddsforvaltningen, slik at det sikres kontroll med og rett bruk av midlene, men også gode data som kan bidra til forbedringsarbeid og ønsket utvikling.

2.9 Psykisk helse og rus

Psykiske plager og lidelser er en av de store helse- og samfunnsutfordringene i Norge, og det er nødvendig å prioritere dette området både når det gjelder forebygging og tjenestetilbud.

Riksrevisjonens undersøkelse av psykiske helsetjenester som ble lagt fram 3. juni 2021, viser at helsetjenestetilbudet varierer både på kommunalt nivå og i spesialisthelsetjenesten, og at befolkningen ikke har likeverdig tilgang til helse- og omsorgstjenester. Undersøkelsen viser også at om lag halvparten av kommunene ikke synes de får god nok bistand av Statsforvalter til arbeidet på psykisk helse- og rusfeltet.

Statsforvalteren skal særlig følge arbeidet innen følgende fem innsatsområder :

- Bedre ivaretagelsen og styrke tilbudet til pårørende for personer med psykiske lidelser og ruslidelser, særlig barn av pårørende
- Styrke implementering av brukervedvirkning i kommunene på alle tre nivåer (individ, tjeneste og system)
- Bedre tilbudet til barn og unge – tidlig innsats og rask hjelp, særlig til unge med samtidige psykiske plager/lidelser og rusmiddelproblemer
- Øke tilgjengeligheten av psykisk helsehjelp slik at folk får den hjelpen de trenger når de trenger det
- Gi veiledning og bistand til kommunene i utviklingen av rusarbeidet, jf. funn i evalueringen av opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020).

2.10 Oppfølging av kommuneøkonomi

For å møte fremtidens utfordringer, er det helt avgjørende at kommunene har en sunn og god økonomiforvaltning. Vi ser nå en svak økning i antall kommuner i ROBEK, og det kan være indikasjoner på at flere kommuner får økonomiske utfordringer. Det er derfor viktig at statsforvalterne jobber aktivt med kommuneøkonomi, slik at antall kommuner i ROBEK forblir på et lavt nivå. Det innebærer å bruke alle de pedagogiske, juridiske og økonomiske virkemidlene på en måte som bidrar til god økonomistyring i kommunene.

2.11 Bevaring av naturmangfold

Tap av naturmangfold er både en global og en lokal utfordring. For å ta vare på økosystemene og den mest truede naturen er det nødvendig å se forvaltningen innen ulike sektorer i sammenheng. Statsforvalteren skal prioritere dette arbeidet, blant annet gjennom å bidra til at relevant kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet blir formidlet, forankret og integrert i alle sektorer, og ved å følge opp egne viktige oppgaver på feltet. Samlet skal statsforvalteren innsats bidra til at de nasjonale målene for naturmangfold kan oppnås.

2.12 Oppfølging av grensereinbeiteoven

Den grenseoverskridende reindriften mellom Norge og Sverige er ikke regulert ved en mellomstatlig avtale, og dette skaper utfordringer for reindriften i grenseområdene. Norske myndigheter har iverksatt tiltak for å sikre den norske reindriftens situasjon. Statsforvalteren har en viktig rolle i dette, og skal i 2022 fortsette med aktiv oppfølging av at grensereinbeite-loven overholdes. Statsforvalteren i Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark skal prioritere denne oppgaven i 2022, og skal ha dialog med Landbruks- og matdepartementet om gjennomføringen av oppgavene knyttet til grensereinbeite-loven.

2.13 Vergemål

Ordinært vergemål er en frivillig velferdsordning som skal ivareta personers grunnleggende rett til selvbestemmelse. Statsforvalteren skal fortsette å lage nye vergefullmakter tilpasset behovet til den enkelte. Fullmaktene skal være tilrettelagt for digitale løsninger som vil gjøre det lettere for vergene å følge opp sine oppdrag. De nye fullmaktene vil styrke vergehavernes rettssikkerhet. Statsforvalteren skal i 2022 særlig legge vekt på å følge opp nye verger og sørge for at de får tilstrekkelig kompetanse og god rolleforståelse.

2.14 Forbygge vold og overgrep

Statsforvalteren skal bidra til at kommunene ivaretar sitt ansvar for å avdekke og forebygge vold og overgrep, og at voldsutsatte sikres et helhetlig krisesenter tilbud. Tilsynet med kommunenes oppfølging av voldsutsatte i reetableringsfasen og særlig sårbare grupper skal fortsatt prioriteres.

2.15 Prioriterte oppgaver innen HODs område

Helse- og omsorgsdepartementet har i tildelingsbrevet til Helsedirektoratet pekt på følgende overordnede prioriteringer innenfor direktoratets iverksetterrolle: Samhandling, allmennelegetjenesten inkludert legevakt, psykisk helse og rusbehandling, og sosial ulikhet i helse.

Pasienter, brukere og pårørende skal oppleve en sammenhengende helse- og omsorgstjeneste. Det er viktig at statsforvalteren prioriterer å støtte helsefelleskapene i arbeidet med å planlegge og utvikle tjenester til de fire prioriterte gruppene: barn og unge, personer med flere kroniske lidelser, personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer og skrøpelige eldre. Dette arbeidet må ses i sammenheng med annet langsiktig plan- og utviklingsarbeid både i kommuner og helseforetak.

Statsforvalteren skal prioritere arbeid for å bidra til at kommunene kan tilby faglig kompetente allmenmedisinske tjenester med tilstrekkelig kapasitet, inklusive øyeblikkelig hjelp.

Statsforvalteren skal i 2022 prioritere å bidra til en helsetjeneste og folkehelsepolitikk som bidrar til å utjevne sosiale helseforskjeller, bl.a. i innspill til ny folkehelsemelding.

3 Mål for 2022

3.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

3.1.1 Tverrsektorielle delmål

3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.1.1.1.1 Dialog med kommunene om nasjonale og viktige regionale interesser</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD BFD HOD JD KLD LMD Areal, by og samfunn Landbruk og mat Miljø og klima Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.1.1.1 Kommunene har god kunnskap om nasjonale og viktige regionale interesser</p> <p>Hjelpetekst Nasjonale forventninger 2019-2022, FNs bærekraftsmål, samt relevante styringskrav og forventninger på planområdet legges til grunn for dialogen. Det skal rapporteres kort og overordnet på håndtering av helheten i de samlede styringssignalene, og ev avvik fra dette, bl. a: hvordan det har vært arbeidet med å formidle nasjonale og viktige regionale interesser til kommunene</p> <ul style="list-style-type: none"> • om det har vært fokus på noen spesielle tema • om det vurderes at kommunene har tilstrekkelig kunnskap (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat
<p>3.1.1.1.2 Ivaretagelse og samordning av nasjonale og viktige regionale interesser</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD BFD HOD JD KLD LMD Areal, by og samfunn Landbruk og mat Miljø og klima Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.1.2.1 Nasjonale og viktige regionale interesser er ivaretatt i kommunale og regionale planer.</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en kort overordnet vurdering av i hvilken grad kommuner og fylkeskommuner tar hensyn til nasjonale og viktige regionale interesser, jfr. 3.1.1.1.1.1, i sin planlegging. Statsforvalteren bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommuner og fylkeskommuner i tilstrekkelig grad ivaretar nasjonale og viktige regionale interesser, herunder om disse er synliggjort i planprogram og vedtatte planer (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat; inkl. forbedringspotensial hos de lokale myndighetene mht. planarbeid
	<p>Alle statsforvaltere KDD BFD HOD JD KLD LMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.1.2.2 Statlige innsigelser er samordnet</p> <p>Hjelpetekst Lokaldemokratiet skal tillegges stor vekt, og innsigelser brukes der nasjonale og viktige regionale interesser blir vesentlig tilsidesatt. Det bes om en kort beskrivelse av statsforvalterens arbeid med å samordne og løse statlige innsigelser gjennom aktiv dialog med kommuner, regionale og statlige myndigheter i konkrete plansaker. Rapporteringen skal ses i sammenheng med rapportering på resultatmål 3.1.1.1.2.1 og kvantitativ rapportering under 7.3.6.</p>

<p>3.1.1.1.3 Understøtte og være pådriver for kommunenes arbeid med samfunnsikkerhet, i alle planer etter plan- og bygningsloven.</p>	<p>Alle statsforvaltere JD KDD Areal, by og samfunn Samfunnsikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.1.3.1 Samfunnsikkerhet er ivaretatt i alle planer etter plan- og bygningsloven.</p> <p>Hjelpetekst Rapportering fra statsforvalteren utføres i kapittel 7.3.4</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere JD KDD Areal, by og samfunn Samfunnsikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.1.3.2 Hensynssoner med tilhørende bestemmelser rundt storulykkevirksomheter er ivaretatt i kommunale planer når planer revideres/rulleres.</p> <p>Hjelpetekst Rapportering fra statsforvalteren utføres i kapittel 7.3.4</p>
<p>3.1.1.1.4 Ivaretagelse av klima- og miljøhensyn i planleggingen</p>	<p>Alle statsforvaltere KLD KDD Areal, by og samfunn Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.1.1.4.1 God ivaretagelse av nasjonale og vesentlige regionale miljøinteresser i planleggingen.</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en vurdering av i hvilken grad kommunene planlegger i tråd med nasjonale og regionale føringer på klima- og miljøområdet, herunder bruk av økologisk grunnkart. Som ledd i måloppnåelsen er det viktig at statsforvalteren sørger for at kjennskapen til T-2/16 hos kommunene blir god nok. Statsforvalteren skal rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om kommunene ivaretar nasjonale og viktige regionale føringer (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse. • Hvordan SF aktivt har jobbet for at rundskriv T-2/16 er kjent i kommunene.
<p>3.1.1.1.5 Ivaretagelse av boligsosiale hensyn.</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD AID BFD HOD Areal, by og samfunn Folk og samfunn Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet Kommunal styring</p> <hr/> <p>3.1.1.1.5.1 Boligsosiale hensyn er ivaretatt i kommunale planer.</p> <p>Hjelpetekst Kommunenes planlegging skjer i tråd med de boligpolitiske målene i kapittel 4 "Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve" i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Det bes om en vurdering av i hvilken grad kommunene ivaretar boligsosiale hensyn i gjeldende areal- og samfunnsplan, samt relevante temaplaner. Statsforvalteren bes vurdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommunenes planer ivaretar boligsosiale hensyn (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra statsforvalteren og observert effekt/resultat • statsforvalterens eget forbedringspotensial • andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat • Arbeidet bør ses i sammenheng med 3.1.3.1.1 om oppfølging av kommuner med demografiutfordringer

<p>3.1.1.1.6 Rekrutterings- og kompetanseplanlegging på helse- og omsorgsområdet i kommunenes samfunnsplanarbeid.</p>	<p>Alle statsforvaltere HOD KDD Areal, by og samfunn Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet Kommunal styring</p> <hr/> <p>3.1.1.1.6.1 Rekrutterings- og kompetanseplanlegging ivaretas godt i samfunnsplanarbeidet i kommunene.</p> <p>Hjelpetekst - En kortfattet samlet vurdering om kommunene har satt rekruttering og kompetanseplanlegging i helse- og omsorgstjenesten på dagsorden i samfunnsplanleggingen - En kortfattet vurdering av iverksatte tiltak i kommuner med behov for råd og veiledning i planprosessen, og effekten av disse. Planlegging skal skje i tråd med Lov om folkehelsearbeid §6, Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenestene (FOR-2016-10-28-1250), og bærekraftsmål i § 1.1 i Plan- og bygningsloven.</p>
<p>3.1.1.1.7 Ivaretagelse av statlige føringer på arealutnyttelse i byer og tettsteder</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD KLD LMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.1.7.1 Planleggingen skjer i tråd med SPR for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en kort vurdering av i hvilken grad kommunene planlegger i tråd med nasjonale føringer om høy arealutnyttelse gjennom fortetting og transformasjon med kvalitet og utbygging rundt kollektivknutepunkt i by- og tettstedsområder. SF bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommunene ivaretar nasjonale føringer (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat <hr/> <p>Alle statsforvaltere KDD KLD LMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.1.7.2 Massehåndtering avklares i regionale og kommunale planer</p> <p>Hjelpetekst SF skal bidra til at massehåndtering avklares i regionale og kommunale arealplaner og rapportere på dette</p>

<p>3.1.1.1.8 Bærekraftig utvikling i strandsonen langs sjø og vassdrag, og i fjell og utmark</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD KLD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.1.8.1 Planlegging i strandsonen langs sjø og vassdrag skjer i tråd med PBL § 1-8, SPR for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, RPR for verna vassdrag og regionale planer.</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en kort vurdering av i hvilken grad kommunene planlegger i tråd med nasjonale og regionale føringer for strandsoneforvaltning og vassdragsforvaltning. SF bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommunene ivaretar nasjonale og regionale føringer (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat
<p>3.1.1.1.9 Ivaretagelse av landbrukets arealressurser</p>	<p>Alle statsforvaltere LMD KDD Areal, by og samfunn Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.1.1.9.1 Bidra til å nå målet i nasjonal jordvernstrategi, om at omdisponeringen av dyrka jord ikke skal overstige 3 000 daa per år innen 2025.</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en vurdering av i hvilken grad kommunene planlegger i tråd med nasjonale føringer for jordvern. Statsforvalteren bes rapportere på</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommunene ivaretar nasjonale føringer (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • antall innsigelser fremmet av SF i 2022 helt eller delvis begrunnet med jordvern, status/utfall for disse samt utfall av tidligere års innsigelser avgjort i 2022 • en vurdering av om iverksatte tiltak fra SF gir ønsket effekt og resultat • hvilke utfordringer ser SF med å sikre tilstrekkelig måloppnåelse

<p>3.1.1.1.10 Ivaretagelse av reindriftens arealressurser</p>	<p>SFTL SFNO SFTF LMD KDD Areal, by og samfunn Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.1.1.10.1 God ivaretagelse av reindriftens interesser og behov i planprosesser og arealforvaltning</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en vurdering av i hvilken grad kommunene planlegger i tråd med nasjonale føringer for reindriftens arealressurser. Statsforvalteren bes rapportere på</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommunene ivaretar nasjonale føringer (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • antall innsigelser fremmet av SF i 2022 helt eller delvis begrunnet med reindriftens interesser, status/utfall for disse samt utfall av tidligere års innsigelser avgjort i 2022 • en vurdering av om kommunene og fylkeskommunen har kunnskap om reindriftens arealbehov • en vurdering av om iverksatte tiltak fra SF gir ønsket effekt og resultat • hvilke utfordringer SF ser for å sikre tilstrekkelig måloppnåelse
<p>3.1.1.1.11 Langsiktig folkehelsearbeid i planarbeidet</p>	<p>Alle statsforvaltere HOD KDD Areal, by og samfunn Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet Kommunal styring</p> <hr/> <p>3.1.1.1.11.1 God ivaretagelse av langsiktig folkehelsearbeid i kommunenes planarbeid</p> <p>Hjelpetekst - En kortfattet samlet vurdering av om kommunene har satt folkehelsearbeid og sosiale helseforskjeller på dagsorden i samfunnsplanleggingen - En kortfattet vurdering av årsakssammenheng mellom iverksatte tiltak fra Statsforvalteren og effekten det har på kommunale planprosesser, hvor folkehelse og sosiale helseforskjeller er inkludert - En kortfattet vurdering av i hvilken grad det er fattet tverrsektorielle vedtak om oppfølging av "Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020-2029 – "Sammen om aktive liv" Kommunene skal ha fått tilbud om råd og veiledning til å etablere et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid, herunder å motvirke sosiale helseforskjeller etter plan- og bygningsloven. Planlegging skjer i tråd med Folkehelseloven § 5-7, og § 3-1 f) samt kap. 10 og 11 i Plan- og bygningsloven. Kommunene har fått formidlet revidert veiledning (Helsedirektoratets nettsider) til et systematisk folkehelsearbeid.</p>

<p>Oppdrag</p>	
<p>Alle statsforvaltere KDD Areal, by og samfunn</p>	
<p>3.1.1.1.13 Det er viktig at statsforvalteren bidrar til at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt i enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven. Statsforvalteren kan på denne bakgrunn fremme klage som sektormyndighet. En klage fra staten skal være godt begrunnet, og det er et mål at det er enhetlig praksis for når statsforvalteren griper inn med klage. Statsforvalteren bes om å kartlegge antallet klager som er fremmet etter plan- og bygningsloven § 1-9 tredje ledd i 2021, herunder angi tema og begrunnelse for klagen (strandsone sjø, strandsone vassdrag, forurensning, naturvern, friluftinteresser, landbruk, skogbruk, samfunnssikkerhet, folkehelse, reindrift, samordnet areal- og transport og annet) samt resultatet i klagesaken. Det vises til kap. 7.3.6.8 med frist for å gi en beskrivelse av status.</p>	
<p>Alle statsforvaltere JD Areal, by og samfunn Samfunnssikkerhet og beredskap</p>	
<p>3.1.1.1.14 Statsforvalteren skal i 2022 på forespørsel bidra til DSBs arbeid med DigiROS.</p>	
<p>Alle statsforvaltere KDD KLD Areal, by og samfunn Miljø og klima</p>	
<p>3.1.1.1.15 Det vises til resultatmål 3.1.1.1.8.1. I 2022 skal dispensasjoner i strandsonen følges opp generelt, og dispensasjonspraksisen i Oslofjorden skal følges særlig opp for å ivareta nasjonale interesser og hindre bit-for-bit-utbygging, jf. tiltakspunkt T60 i Oslofjordplanen.</p>	

3.1.1.2 Helhetlig og samordnet oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap i kommunene

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.1.2.1 Oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap.	<p>Alle statsforvaltere JD Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.2.1.1 Den samlede virkemiddelbruken overfor kommunene innen samfunnssikkerhet og beredskap er tilpasset kommunenes behov.</p> <p>Hjelpetekst På bakgrunn av kunnskapen Statsforvalteren har om kommunen, velger Statsforvalteren virkemidler tilpasset kommunens behov . For å sikre god ledelsesforankring av samfunnssikkerhetsarbeidet innebærer denne tilnærmingen direkte dialog med kommuneledelsen.</p> <p>Alle statsforvaltere JD Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.2.1.2 Statsforvalteren skal i løpet av 2019- 2024 gjennomføre øvelse for alle kommuners kriseorganisasjon.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren oppfordres til å bruke eksisterende øvelsesarenaer og invitere med flere kommuner og andre aktører der det er naturlig. DSBs veiledningsmaterieell for øvelser og evaluering anbefales. For å sikre god ledelsesforankring av samfunnssikkerhetsarbeidet innebærer denne tilnærmingen direkte dialog med kommuneledelsen.</p>
3.1.1.2.2 Beredskap for å håndtere kriser i reindriften	<p>SFTL SFNO SFTF LMD JD Landbruk og mat Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.2.2.1 Operative beredskapsutvalg i hvert reinbeiteområde</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal rapportere på</p> <ul style="list-style-type: none"> • om det er gjennomført møter i beredskapsutvalgene for reindriften • en vurdering av hvordan mandatet for beredskapsutvalgene er fulgt opp

3.1.1.3 Et velfungerende plansystem i kommunene

Hjelpetekst

Hensikten med dette nye delmålet uttrykkes i stor grad gjennom formuleringen av målet. Effekter som etterlyses er i stor grad brukereffekter; dvs hvordan kommuner (og fylkeskommuner) følger opp plan- og bygningsloven og forventninger ift prosesser og saksbehandling på planområdet.

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.1.1.3.1 Omfanget av kommuner som har oppdaterte overordnede planer</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.3.1.1 Alle kommuner har oppdaterte overordnede planer</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal i 2022 være en pådriver, spesielt overfor kommuner som ikke har tilstrekkelig oppdaterte planer, til å utarbeide dette. SF bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommuner har tilstrekkelig oppdaterte overordnede planer, både kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat
<p>3.1.1.3.2 Behandling av klager på reguleringsplaner</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.3.2.1 God og rask klagesaksbehandling</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en vurdering av SFs behandling av klager på vedtatte reguleringsplaner. Det er en målsetting at klagesaker er behandlet innen 12 uker. Embetene skal her bruke tallene fra SYSAM som framgår i tabellen til rapporteringspunktet for tildelingsbrevet punkt 7.3.6.5.1. SF bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en kort kvalitativ beskrivelse av situasjonen for klager på reguleringsplan • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat; inkl. forbedringspotensial hos de lokale myndighetene i planarbeidet
<p>3.1.1.3.3 Juridisk veiledning og kvalitetssikring av planer</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD KLD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.3.3.1 Kommunale planer har juridisk gyldige bestemmelser og plankart</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en vurdering av juridisk kvalitet på kommunenes planer og i hvilken grad statsforvalteren har vært inne med veiledning og kvalitetssikring. SF bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommunale planer har god juridisk kvalitet (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat

	<p>Alle statsforvaltere KDD KLD LMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.3.3.2 Konsekvensutredningsforskriften er fulgt opp</p> <p>Hjelpetekst Det bes om en særskilt vurdering av om KU-forskriftens utredningskrav følges opp (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse. Rapporteringen ses i sammenheng med rapporteringen på resultatmål 3.1.1.3.3.1. Statsforvalteren skal rapportere på effekten av arbeidet med å få kommunene til å følge opp KU-forskriften § 10 med tilhørende veileder, samt §§ 8 og 27</p>
	<p>Alle statsforvaltere KLD KDD LMD Areal, by og samfunn Landbruk og mat Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.1.3.3.3 God kvalitet på konsekvensutredninger som følge av gode plan- og utredningsprogram</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal påse at plan- og utredningsprogram er tilstrekkelig detaljert for å sikre at konsekvensutredningene som skal foretas blir god nok og tilpasset konfliktnivå og beslutningsrelevans.</p>
<p>3.1.1.3.4 Omfanget av kommuner som fører digitalt planregister jf. kart- og planforskriften § 12.</p>	<p>Alle statsforvaltere KDD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.3.4.1 Alle kommuner holder digitalt planregister løpende oppdatert.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal i 2022 være en pådriver i arbeidet med å holde digitale planregistre løpende oppdatert, slik at informasjon om til enhver tid gjeldende arealbruk er lett tilgjengelig for alle. SF bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • om kommuner fører digitalt planregister (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en særskilt vurdering av om betydningen og nytten av oppdatert planinformasjon er godt nok forankret på ledernivå i kommunene • en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra SF og observert effekt/resultat • SFs eget forbedringspotensial • en vurdering av andre aktørers innflytelse på konkret effekt/resultat

3.1.2 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

3.1.2.1 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.1.2.1.1 Opplæringstiltak.</p>	<p>Alle statsforvaltere AID Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.1.1 Alle NAV- kontor har god kunnskap om sosialtjenesteloven og forskrifter.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalterne skal tilby opplæring til alle NAV- kontor for å bidra til at NAV- kontorene har god kunnskap om sosialtjenesteloven og forskrifter. I opplæringen skal det legges særlig vekt på individuelle vurderinger i de sosiale tjenestene og ivaretagelse av barne- og familieperspektivet.</p> <p><u>Rapportering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalterne skal gi en overordnet vurdering av om NAV-kontorene har god kunnskap om sosialtjenesteloven og forskrifter. • Statsforvalterne skal redegjøre for hvilke opplæringstiltak de har gjennomført, og gi en vurdering av om prioriteringene i opplæringen er fulgt opp. • Andelen NAV-kontor som har fått tilbud om opplæring skal oppgis i prosent av totalt antall NAV-kontor.
	<p>Alle statsforvaltere AID Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.1.2 Godt tilpasset opplæring til NAV- kontorene.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalterne skal tilby tilpasset opplæring til NAV-kontor som vurderes å ha særskilte utfordringer i forståelsen av sosialtjenesteloven og hvordan den skal praktiseres, eller forvaltningsloven og saksbehandlingsreglene i sosialtjenesteloven.</p> <p><u>Rapportering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalterne skal redegjøre for hva som er de største utfordringene for NAV- kontorene i forståelsen av regelverket og forvaltning av de sosiale tjenestene. • Statsforvalterne skal redegjøre gjennomført tilpasset opplæring, og gi en vurdering av om opplæringen og veiledningen som er gitt til NAV-kontorene treffer utfordringsbildet i NAV- kontorenes praktisering av tjenestene.
<p>3.1.2.1.2 Oppfølging av kommuner med særlige utfordringer.</p>	<p>Alle statsforvaltere AID Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.2.1 Alle NAV- kontor med særskilte utfordringer er fulgt opp.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalterne skal systematisk følge opp NAV- kontor der det gjennom tilsyn, undersøkelser eller klagesaksbehandling er avdekket behov for særskilt oppfølging for å utbedre praksis i samsvar med sosialtjenestelovens formål. Oppfølgingen kan gis gjennom råd og veiledning og annen kompetanseheving.</p> <p><u>Rapportering:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Statsforvalterne skal gi en redegjørelse for sitt arbeid med å følge opp NAV-kontor der det er avdekket behov for særskilt oppfølging for å utbedre praksis i samsvar med sosialtjenestelovens formål.

3.1.3 Helse- og omsorgsdepartementet

3.1.3.1 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgssektoren i kommunene

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.1.3.1.1 Langsiktig planlegging av kapasitet og kompetanse i helse- og omsorgstjenestene for å håndtere demografiutfordringer og sikre at brukere og pasienter opplever en sammenhengende helse- og omsorgstjeneste.</p>	<p>Alle statsforvaltere HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet Kommunal styring</p> <hr/> <p>3.1.3.1.1.1 Kommunene gjennomfører en langsiktig og helhetlig planlegging knyttet til kapasitet, kompetanse og kvalitet i tjenestene. Dette må ses i sammenheng med planlegging og utvikling av tjenester til de fire prioriterte gruppene i helsefelleskapene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • barn og unge • personer med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer • skrøpelige eldre • personer med flere kroniske lidelser <p>Hjelpetekst Kortfattet vurdering av om kommunene utarbeider skriftlige, politisk vedtatte, planer for å sikre kapasitet, kompetanse og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene. Vurderingen bør inkludere i hvilken grad demografiutfordringer og bærekraft på sikt er et tema, samt en vurdering av i hvilken grad kommunene har hatt behov for råd og bistand i sitt arbeid.</p>
--	--

<p>Oppdrag</p>	
<p>Alle statsforvaltere HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p>	
<p>3.1.3.1.2 Det vises til Statsbudsjettet for 2022 hvor det ble bevilget midler til nye LIS1-stillinger. Statsforvalteren skal samarbeide med kommunene om å etablere inntil 544 LIS1-stillinger i den kommunale helse- og omsorgssektoren fra høsten 2022. Ved behov må Statsforvalteren bistå helseforetak og kommuner med innplassering i stillingene. Statsforvalteren må ta høyde for et varierende antall LIS1 ved planlegging av kurs og gruppeveiledning våren og høsten 2022, og tilby veilederopplæring til eventuelle nye LIS1-veiledere.</p>	
<p>Alle statsforvaltere HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p>	
<p>3.1.3.1.3 Statsforvalteren har ansvar for å bidra til spredning og implementering av Meld. St 15 (2017-2018), "Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre", og å koordinere det regionale støtteapparatet for reformperioden. Statsforvalteren skal følge opp kommunene i tråd med fasene i reformen og i henhold til det særskilte, årlige oppdragsbrevet fra Helsedirektoratet. Nasjonal strategi for godt kosthold og ernæring hos eldre i sykehjem og hjemmetjenester er en sentral del av oppfølgingen av Leve hele livet.</p>	
<p>Alle statsforvaltere HOD Areal, by og samfunn Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet Kommunal styring Tilskudd og økonomiske virkemidler</p>	
<p>3.1.3.1.4 Statsforvalteren skal følge opp Kompetanseløft 2025 som en helhetlig plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling, i tråd med Prop. 1 S (2021-2022) herunder ha ansvar for tilskuddsforvaltning av utvalgte tilskudd og bidra til å etablere og gjennomføre enkelttiltak sammen med KS og andre relevante aktører. Dette blant annet for å redusere bruken av deltidsstillinger i tjenestene. Statsforvalteren skal vurdere status over kompetanse- og personellsituasjonen i kommunene i fylket og den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, herunder identifisere rekrutteringsutfordringer og personellbehov generelt og i sammenheng med covid-19-situasjonen spesielt. Dette inkluderer også omfang av heltid/deltid. Videre skal Statsforvalteren vurdere fortløpende behov for utdanningskapasitet for sentrale faggrupper i eget fylke, herunder ta initiativ til etablering av desentraliserte og fleksible grunn- og videreutdanninger i områder med stort rekrutteringsbehov.</p>	
<p>Alle statsforvaltere HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p>	
<p>3.1.3.1.5 Statsforvalteren skal gi råd og veiledning og stimulere til at kommunene planlegger og gjennomfører sine tjenester i tråd med mål, strategier og tiltak i Demensplan 2025. Prioriterte oppgaver i 2022 følger av Prop. 1 S (2021-2022), i tillegg skal Statsforvalteren særlig bidra til å gjøre Demenskartet.no kjent.</p>	
<p>Alle statsforvaltere HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p>	
<p>3.1.3.1.6 Statsforvalteren skal i 2022 bistå kommunene i arbeidet med å møte utfordringene i allmennlegetjenestene, fremfor alt i arbeidet med å rekruttere til og stabilisere fastlegeordningen. Statsforvalteren skal ha oversikt over kapasitet i fastlegeordningen i fylkets kommuner, og følge opp kommuner som har underdekning av fastleger og lav andel ledige plasser på åpne fastlegelister. Statsforvalteren skal samarbeide med ALIS-kontorene om å veilede kommunene om hvordan de kan tilrettelegge for rekruttering og kompetansebygging gjennom bruk av ALIS-avtaler, introduksjonsavtaler mv. og andre tilgjengelige tilskuddsordninger.</p>	

Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.1.7</p> <p>Statsforvalteren skal bistå kommunene i deres arbeid i helsefellesskapene (samarbeidsarena mellom kommuner og helseforetak) for å bidra til mer sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester, i tråd med beskrivelse i Meld. St. 7 (2019-2020) Nasjonal helse- og sykehusplan.</p> <p>Det vises til nytt krav til den lovpålagte samarbeidsavtalen (Helse- og omsorgstjenesteloven §6-2, nytt punkt 12) som innebærer at kommuner og helseforetak må avtale konkret hvordan de sammen skal planlegge og utvikle tjenester. Kravet trer i kraft 1. august 2022.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.1.8</p> <p>Statsforvalteren skal i 2022 følge med på om krav til kompetanse og kvalitet i den akuttmedisinske kjede overholdes av kommuner og helseforetak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at kommunene planlegger opplæring for alle leger i vakt og som skal ha grunnkompetanse etter §7 første ledd i akuttmedisinforskriften, og opplæring etter §8 for annet helsepersonell i legevakt. Krav til kurs i akuttmedisin og volds- og overgrepshåndtering for alt helsepersonell i legevakt skal være oppfylt innen 1.5.2022. - at legevaktssentraler og AMK overholder krav til tilgjengelighet og svartid. - at personell i legevakt får adekvat opplæring i bruk av nødnett.
Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.1.9</p> <p>Statsforvalteren skal i 2022 bidra til at kommunene arbeider i henhold til Tolkeloven, som trer i kraft 1.januar 2022, for å sikre likeverdig tilgang til helse- og omsorgstjenester. Statsforvalteren skal følge med på at kommunene sikrer opplæring i riktig tolkebruk i helse- og omsorgstjenestene, samt at det er tilgang til tolketjenester av god kvalitet jf. Helsedirektoratets veileder om kommunikasjon via tolk for ledere og personell i helse- og omsorgstjenestene</p>

3.1.3.2 Andre oppdrag

Oppdrag
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.2.1</p> <p>Statsforvalteren skal i 2022 samarbeide med kompetansesentrene rus om å bistå kommunene ved implementering av rådgivende enhet for russaker, jfr. lovvedtak 148 (2020-2021) og Prop. 1 S (2021-2022)</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.2.2</p> <p>Med bakgrunn i Prop. 1 S (2021-2022) bes Statsforvalteren om å prioritere veiledning og avklaring av spørsmål rundt driften av FACT ung i årets nettverkssamlinger om FACT-modellen for voksne og ungdom, i samarbeid med kompetansesentrene (KoRus, RVTS, RKBU/RBUP og NAPHA).</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.2.3</p> <p>Med bakgrunn i Riksrevisjonens undersøkelse av psykiske helsetjenester fra juni 2021 (Dokument 3:13 2020-2021) og funn om bistand til kommunene fra Statsforvalter til arbeidet med psykisk helse og rus, bes Statsforvalteren om å sørge for at alle kommuner i løpet av 2022 får tilbud om veiledning på hvordan de kan jobbe med forebygging og utvikling av tjenestetilbudet innen psykisk helse og rus.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Familier, barn og unge   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.2.4</p> <p>Statsforvalteren bes om å veilede kommunene i hvordan de kan etablere rutiner for å sikre en helhetlig oppfølging av personer som har vært utsatt for vold og overgrep. Arbeidet bør gjøres i samarbeid med RVTS og bruker- og pårørendeorganisasjoner, og skal være igangsatt innen utgangen av 2022.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>3.1.3.2.5</p> <p>Statsforvalteren bes om, i samarbeid med KoRus, å gjøre det reviderte varslingsystemet for overdoser kjent for kommunene, jf. Prop. 1 S (2021-2022). Frist 31.12.2022.</p>

3.1.4 Klima- og miljødepartementet

3.1.4.1 Økosystemene i fylket skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.

Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet, i hvilken grad nås delmålet/ er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.) Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning? I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.1.1 Tiltak mot fremmede organismer	Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.1.1 Redusert negativ effekt av fremmede skadelige organismer på naturmangfoldet. Hjelpetekst Jf. Tiltaksplan 2020-25 "bekjempelse av fremmede skadelige organismer". Statsforvalteren skal rapportere på: <ul style="list-style-type: none"> • En vurdering av den samlede effekten tiltakene har hatt, og hvordan dette har bidratt til å oppnå målet. • Er det andre tiltak/aktiviteter (enn de som har fått tildelt midler) som har bidratt til måloppnåelse? • Hvordan samarbeid med andre aktører (kommuner, andre sektorer, frivillige organisasjoner etc) har bidratt til måloppnåelse, og en vurdering av hvordan samarbeidet fungerer.
3.1.4.1.2 Tilstand i vannforekomstene	Alle statsforvaltere KLD LMD Landbruk og mat Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.2.1 Tilstanden i og kunnskapen om vannforekomstene er forbedret. Hjelpetekst Statsforvalteren skal ha en samordnet innsats for å følge opp de regionale vannforvaltningsplanene, både for statsforvalterens egne miljøtiltak, og i arbeidet med kunnskapsgrunlaget gjennom påvirkninger og miljøtilstand som er registrert i Vann-Nett. Tilstanden i vannforekomstene vil forbedres av statsforvalterens innsats på flere områder; redusere tilførsler av miljøgifter, kvætsårbar art, utvalgt naturtyper og kulturminner, handlingsplan for restaurering, stimulering av vannmiljøtiltak i landbruket, se også punkt 3.1.4.4 om redusert forurensning fra utslipp av næringsstoffer. I 2022 vil KLD godkjenne vannforvaltningsplanene på bakgrunn av direktoratenes tilrådning. Direktoratene vil kunne ha behov for bistand til dette arbeidet fra statsforvalteren. Statsforvalteren skal rapportere på effekten av arbeidet og beskrive avvik

Oppdrag

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

3.1.4.1.4

Lage regionale prioriteringer av tiltak mot fremmede skadelige karplanter, basert på kost-nyttevurderinger av tiltak og nasjonale prioriteringer, jf. tiltaksplanen. Utdypende informasjon legges på FM-nett. Frist: 01.07.22

3.1.4.2 Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal forbedres

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.

Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)

Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?

I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.2.1 Tilstanden til den mest truede naturen	Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.2.1.1 Forbedret tilstand for truet natur. Hjelpetekst Statsforvalteren skal medvirke til at prioriterte tiltak for trua arter og naturtyper blir gjennomført og at effektene av disse blir vurdert og formidlet. Det skal gis særlig prioritet til de arter og naturtyper som inngår i prioritert oppfølgingsplan for trua natur, samt vedtatte utvalgte naturtyper og prioriterte arter. Tiltaksplan for pollinerende insekter gir oversikt over prioriterte tiltak i sektorene. Statsforvalteren skal rapportere på effekten av arbeidet.
3.1.4.2.2 Bestandsmålene for rowilt og tap av beitedyr til rowilt	Alle statsforvaltere KLD LMD Landbruk og mat Miljø og klima <hr/> 3.1.4.2.2.1 Bestandsmålene for rowilt er nådd og tapene av beitedyr til rowilt er redusert. Hjelpetekst Det skal sikres både levedyktige rowiltbestander og en bærekraftig beitenæring. Målet skal nås ved en geografisk differensiert forvaltning. Statsforvalteren skal rapportere på: <ul style="list-style-type: none"> • Status i forvaltningen av det todelt målet for rowiltpolitikken. • Vurdering av måloppnåelse med kvotejakt, lisensfelling og skadefelling. • Effekten av de enkelte forebyggende og konfliktdependende tiltak for å nå målet om å redusere tap.

3.1.4.3 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.

Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)

Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?

I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.3.1 Restaurering våtmark og annen terrestrisk natur	Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.3.1.1 Myrer og andre våtmarker er restaurert til en tilstand som gir gevinster for karbonlagring, klimatilpasning og naturmangfold. Hjelpetekst Statsforvalteren skal prioritere, planlegge og sørge for å gjennomføre tiltak for restaurering av myr i tråd med Miljødirektoratets plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025). Det foreligger veiledningsmaterieell og maler for gjennomføring av arbeidet. SFOV og SFIN kan rådføres i alle faser av arbeidet. Statsforvalteren skal rapportere på: <ul style="list-style-type: none"> • Areal og antall gjennomførte restaureringstiltak. • antatt effekt for reduserte klimagassutslipp, klimatilpasning og naturmangfold. Miljødirektoratet vil sende ut veiledning for slik rapportering i første tertial 2022.

SFOV   SFRO   SFNO   KLD   Miljø og klima
3.1.4.3.1.2 Restaurering har bedret tilstanden i de truede naturtypene sanddynemark, særlig etablert sanddynemark og åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone
Hjelpetekst Det er lagt et faglig grunnlag for oppstart i noen fylker i 2022. om økt restaureringsinnsats i de tre nevnte truede naturtypene.

Oppdrag
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
3.1.4.3.2 Utarbeide høringsforslag, forestå høring og gi tilrådning til Miljødirektoratet mht. revidering av verneforskrifter for store verneområder som oppfølging av <i>Meld. St. 18 (2015–2016) Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet</i> etter forutgående prosess med Miljødirektoratet. Frist: 1.11.2022.
SFOV   SFIN   SFTL   SFNO   KLD   Miljø og klima
3.1.4.3.3 Gjennomføre verneplanprosesser for områder på Statskogs grunn og oversende tilrådning. Frist: 31.12.2022.
SFVL   SFMR   SFTL   SFNO   SFTF   KLD   Miljø og klima
3.1.4.3.8 Gjennomføre høring og gi tilrådning for marint vern av områdene Dalsfjorden, Stad og Giske. Gjennomføre høring for områdene Borgan-Frelsøy og transekt fra Andfjorden. Videreføre arbeidet med Griphølen og Remman. Melde oppstart av planarbeidet for Sognefjorden. Frist: 31.12.2022.
Alle statsforvaltere   KLD   LMD   Landbruk og mat   Miljø og klima
3.1.4.3.9 Iverksette nye retningslinjer for å aweiie skogvernet mot konsekvensene for skog- og trenæringen, og legge disse til grunn i statsforvalternes arbeid med skogvern. Ved behandling av skogvernsaker iht. nye retningslinjer skal statsforvalteren inkludere både miljøfaglig og skogfaglig kompetanse. Frist: 1.2.2022.

3.1.4.4 Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.

Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)

Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?

I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
---------------------------	--------------------

<p>3.1.4.4.1 Forurensning fra utslipp av næringsstoffer</p>	<p>Alle statsforvaltere KLD LMD Landbruk og mat Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.4.1.1 Forurensningskilder som skaper eutrofiering, er godt regulert.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal ha en effektiv og samordnet innsats mot eutrofiering, inkludert fra jordbruk, akvakultur, avløp og industri. Forurensningskildene skal være godt regulert for å oppnå god økologisk tilstand. Statsforvalteren er forurensningsmyndighet for flere av områdene og skal bruke sine virkemidler for å redusere forurensningen. Blant annet skal statsforvalteren fortsette å revidere avløpstillatelser og følge opp tiltak knyttet til tiltaksplanen for Oslofjorden i de fylker der det er aktuelt. Ytterligere informasjon ligger på FM-nett. Statsforvalteren har fått delegert myndighet etter jordlova til å fastsette forskrifter «der landbrukspåvirkningen er for stor til at vandirektivets miljømål god tilstand nås med dagens innsats». Det er viktig med en omforent innsats fra relevante ansvarsområder hos statsforvalteren. Kunnskap om tilstand og hva som må til for å nå miljømålene må ligge til grunn for arbeidet. Statsforvalteren skal vurdere å fastsette regionale forskrifter etter jordlova eller praktisere strengere bestemmelser i andre forskrifter "der landbrukspåvirkningen er for stor til at vandirektivets miljømål god tilstand nås med dagens innsats". Statsforvalteren skal rapportere på om forurensningskildene er godt regulert.</p>
<p>3.1.4.4.2 Forurenset grunn</p>	<p>Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.4.2.1 Kommunene har oversikt over egne lokaliteter med grunnforurensning.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal identifisere og følge opp kommuner i eget fylke uten brukere/med liten aktivitet i Grunnforurensning (GF) og iverksette tiltak i disse kommunene for å øke kommunens kompetanse og aktivitet i GF. I rapporteringen skal statsforvalteren skal oppgi prosentandel av kommunene som har brukere /følger opp sine plikter i GF, gi en vurdering av årsaken dersom andelen er under 90 prosent og nevne tiltak som har fungert spesielt godt.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.4.2.2 Forurensningen fra nedlagte sivile skytebaner skal ikke føre til skade på helse og miljø.</p> <p>Hjelpetekst I 2022 er det forventet at Statsforvalteren skal sette seg inn i sluttrapporten på nedlagte sivile skytebaner og vurderer listen med nedlagte sivile skytebaner som etter en overordnet helse- og miljørisikovurdering peker seg ut med høy risiko, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdere foreslåtte prioriteringsliste. • Vurdere om det mangler baner i prioritert a (høy risiko). <p>Mer veiledning kommer på FM-nett.</p>
<p>3.1.4.4.3 Redusert forurensning på land og sjø ved prioriterte skipsverft</p>	<p>SFOV SFVT SFAG SFRO SFVL SFMR SFTL SFNO SFTF KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.4.3.1 God framdrift i arbeidet med opprydding på land og i sjø ved prioriterte skipsverft.</p> <p>Hjelpetekst Arbeidet skal gjennomføres i tråd med veiledning om verftarbeidet på FM-nett. Statsforvalteren skal rapportere i Grunnforurensning iht. veiledning på FM-nett.</p>
<p>Oppdrag</p>	

SFOV   SFVT   SFAG   SFRO   SFVL   SFMR   SFTL   SFNO   SFTF   KLD   Miljø og klima
3.1.4.4.4 Begynne gjennomgang av hvilke virksomheter som fortsatt må ha særskilt tillatelse på bakgrunn av forslag om revidert forurensningsregelverk for fiskeoppdrett i sjø. Se forskriftsforslaget for veiledning. Frist: 31.12.2022.

3.1.5 Kommunal- og distriktsdepartementet

3.1.5.1 God økonomiforvaltning i kommunene

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.5.1.1 Antall kommuner i ROBEK.	SFIN SFVT SFAG SFVL SFMR SFTL SFNO SFTF KDD Kommunal styring 3.1.5.1.1.2 Antallet kommuner i ROBEK skal reduseres i 2022. Hjelpetekst Statsforvalterens rapportering: Statsforvalteren skal følge opp kommuner som er i ROBEK og kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEK. Statsforvalteren kan benytte flere virkemidler i sitt arbeid. Å rådggi kommunene i utarbeidelse av plandokumenter som blir gode og nyttige styringsverktøy for økonomiforvaltningen, kan være et eksempel på statsforvalterens rolle i veiledningen. <ul style="list-style-type: none"> • Det skal gis en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak fra statsforvalteren og observert effekt/resultat. Det skal også gis en vurdering av hva statsforvalterens erfaringer fra tiltak og resultat har å si for neste års strategi (læring/forbedringspotensial). • Dersom statsforvalteren mener andre aktører/eksterne faktorer har hatt en innflytelse på konkret effekt/resultat, skal det gis en vurdering av dette.
3.1.5.1.2 Bruk av KOSTRA-data	Alle statsforvaltere KDD Kommunal styring 3.1.5.1.2.1 Kommunene skal aktivt bruke KOSTRA-data i styring av kommunene. Hjelpetekst Statsforvalterens rapportering: <ul style="list-style-type: none"> • Det skal gis en vurdering av hvordan kommunene har brukt KOSTRA-data til styring i kommunene. Dette skal være mulig å gjøre i forbindelse med statsforvalterens årlige gjennomgang av styringsdokumentene (budsjett/økonomiplan) • Det skal gis en vurdering av hvilken årsakssammenheng det er mellom iverksatte tiltak for å få kommunene til å bruke KOSTRA-data til styring i kommunene og observert effekt/resultat. Det skal også gis en vurdering av statsforvalterens erfaringer fra tiltak og resultat, og hva dette har å si for neste års strategi (læring/forbedringspotensial).

3.1.6 Landbruks- og matdepartementet

3.1.6.1 Økt verdiskaping i landbruket og landbruk over hele landet

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet, i hvilken grad nås delmålet/ er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.1.6.1.1 Verdiskaping i landbruket og i landbruksbaserte næringer</p>	<p>Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.1.1.1 God ivaretagelse av nasjonale mål og regionale strategiske føringer.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalterens landbruksfaglige kompetanse skal brukes aktivt i utviklingsarbeid initiert av det regionale partnerskapet for å nå de landbrukspolitiske målene. Det bes om en vurdering av om regional innsats innen landbruksbasert næringsutvikling er innrettet slik at nasjonale mål og føringer i RNP nås. Statsforvalteren bes rapportere</p> <ul style="list-style-type: none"> • kort om statsforvalterens innsats i utviklingsarbeidet • om hvilke utfordringer statsforvalteren ser for å sikre tilstrekkelig måloppnåelse
<p>3.1.6.1.2 Verdiskaping i skogbruket</p>	<p>Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.1.2.1 Kommunenes arbeid med tilfredsstillende foryngelse innen tre år etter hogst er fulgt opp.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal</p> <ul style="list-style-type: none"> • gjennom opplæring, veiledning og informasjon bidra til at kommunene sikrer tilfredsstillende foryngelse • midtveis i plantesesongen følge opp status for kommunens arbeid med oppfølging av resultatkartlegging og foryngelseskontroll • kort beskrive hvilke tiltak og aktiviteter som er gjennomført overfor kommunen, hvilken effekt disse tiltakene har hatt og hvilke tiltak som statsforvalteren planlegger kommende år for bedre måloppnåelse • beskrive tiltak som er gjennomført dersom kommunen mangler plan for gjennomføring <hr/> <p>Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.1.6.1.2.2 Kommunene forvalter de økonomiske virkemidlene i skogbruket effektivt og i samsvar med regelverket.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal kort</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive hvilke tiltak og aktiviteter som er gjennomført overfor kommunene for å bidra til en effektiv og målrettet bruk av de økonomiske virkemidlene • gi en vurdering av og beskrive eventuelle utfordringer knyttet til resultatoppnåelse i kommunene • beskrive hvilke tiltak SF vil prioritere kommende år for å bedre resultat og måloppnåelsen knyttet til forvaltningen av de økonomiske virkemidlene i kommunene

<p>3.1.6.1.3 Verdiskaping i reindriften</p>	<p>SFTL SFNO SFTF LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.1.3.1 Økt produksjon og verdiskaping i reindriften</p> <p>Hjelpetekst Økt produksjon og verdiskaping i reindriften er avgjørende for å nå mål om en økologisk og økonomisk bærekraftig reindrift. Det vises her blant annet til Veileder for fastsetting av økologisk bærekraftig reinntall Statsforvalteren bes rapportere på</p> <ul style="list-style-type: none"> • om statsforvalterens rådgivning og veiledning bidrar til økt produksjon og verdiskaping i reindriften (med bruk av skala: i liten grad, i middels grad, i betydelig grad) og en kort begrunnelse • en vurdering av om iverksatte tiltak fra statsforvalteren gir ønsket effekt og resultat • hvilke utfordringer statsforvalteren ser for å sikre tilstrekkelig måloppnåelse og hvilke tiltak statsforvalteren vil iverksette kommende år for å bedre måloppnåelsen
---	--

<p>Oppdrag</p>	
<p>Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat</p>	
<p>3.1.6.1.4 For å forebygge skogskader må statsforvalteren i 2022 følge nøye med på skogens sunnhetstilstand, og ved behov bidra med situasjonsrapportering til Landbruksdirektoratet og iverksette tiltak.</p>	
<p>SFOV SFVL SFMR SFNO LMD AID HOD JD KDD KD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet Landbruk og mat</p>	
<p>3.1.6.1.5 Statsforvalteren har ansvar for å gjennomføre egne pilotprosjekter i Inn på tunet-løftet 2 innen utgangen av 2022.</p>	

3.1.6.2 Bærekraftig landbruk

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet, i hvilken grad nås delmålet/ er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.1.6.2.1 Opprettholdelse av kulturlandskap og redusert miljøbelastning fra jordbruksdrift</p>	<p>Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.1.6.2.1.1 Virkemidler på miljøområdet er tilpasset til regionale miljøutfordringer</p> <p>Hjelpetekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv kort hvordan de ulike økonomiske miljøvirkemidlene (RMP, SMIL, tilskudd til tiltak i beiteområder, klima- og miljøprogrammet, drenering, etc.) er blitt innrettet og prioritert mot regionale og lokale behov. • Vurder kort om prioriteringene har gitt ønsket effekt og resultat (bidratt til å ivareta kulturlandskapet og naturmangfoldet, og redusert forurensingen). • Beskriv kort de største utfordringene på miljøområdet de kommende år. • Hva kan eventuelt kommunal og regional forvaltning gjøre annerledes for å sikre måloppnåelsen/miljøeffekten.

<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat   Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.6.2.1.2</p> <p>Innholdet i miljøvirkemidlene er godt kjent for aktuelle søkere, landbrukets organisasjoner og kommuner.</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Antall foretak som har gjort miljøtiltak (spesielt innen RMP) har vært stabilt over mange år. Vi ønsker en kort vurdering av i hvilken grad statsforvalteren har bidratt til å gjøre ordningene kjent og om flere miljøtiltak blir utført.</p> <p>Hvilke tiltak vil statsforvalteren iverksette kommende år for å øke miljøinnsatsen i jordbruket?</p>

<p>Oppdrag</p> <p>Alle statsforvaltere   LMD   KLD   Landbruk og mat   Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.6.2.2</p> <p>Statsforvalteren skal også i 2022 bistå Mattilsynet og Miljødirektoratet i bekjempelsen av dyresykdommen skrantesjuka (CWD). Statsforvalteren vil ha ansvar for ulike oppgaver som informasjonsarbeid, forvaltning av tilskudd til beitelag og vedlikeholde sperregjerder (gjelder Statsforvalteren i Trøndelag). Det er også viktig med oppfølging av kommunenes arbeid i saken, herunder at viltforvaltningen prøvetar risikodyr.</p>
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.2.4</p> <p>Gjennom veiledning og dialog bidra til at kommunene har god kompetanse om miljøkravene i Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd § 4 tredje og fjerde ledd. Statsforvalteren må sette inn tiltak som sikrer at brudd på miljøkravene følges opp og at innholdet i ny ordlyd er kjent og brukes i kommunene.</p>
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.2.5</p> <p>Statsforvalteren skal i 2022 fatte vedtak i kompensasjonsordningene etter avvikling av hold av pelsdyr. Krav om erstatning og vederlag etter endret lov om forbud mot hold av pelsdyr § 3 vil bli fremsatt for statsforvalteren. Statsforvalteren vil få en rolle i arbeidet med å utferdige tilbud om erstatning og vederlag etter denne bestemmelsen og følge opp eventuelle krav om at staten skal begjære skjønn styrt av tingretten for fastsettelse av erstatning. Nærmere detaljer om statsforvalterens rolle vil bli kommunisert når nødvendige avklaringer er gjort.</p>

3.1.7 Andre oppdrag

<p>Oppdrag</p> <p>Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.7.1</p> <p>Statsforvalteren skal i 2022 forvalte stimuleringsmidler for, og følge opp de kommunale læringsnettverkene om barnevern og gjennomføre dialogmøter. Statsforvalteren skal videre rekruttere og følge opp kommuner til de andre tiltakene i kompetansestrategien, som tjenestestøtteprogrammet, opplæringsprogram om minoriteter og veiledningsteam. Statsforvalteren skal også bidra med tiltak for å styrke kommunenes arbeid med rekruttering av fosterhjem.</p> <p>Oppgavene vil bli nærmere spesifisert i eget brev fra Bufdir med belastningsfullmaktene for 2022. Frist 31.12.2022.</p>
<p>Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.7.2</p> <p>Statsforvalteren skal bidra til å sikre at kommunene jobber strukturert med gjenforening av barn og foreldre etter en omsorgsovertakelse, herunder sikre at det gjøres grundige vurderinger når målsetningen om gjenforeningen forlates, da gjenforeningsmålsettingen på visse vilkår kan oppgis. Dette stiller krav både til samværenes hyppighet og kvalitet. Og selv når gjenforening ikke er mulig, har det en egenverdi å bevare familieband dersom dette ikke er til skade for barnet. Alle beslutninger om samvær må bygge på konkrete vurderinger. Barns medvirkning og barnets beste som et grunnleggende hensyn skal ivaretas i dette arbeidet</p> <p>Statsforvalteren skal innhente kommunenes erfaringer fra gjenforeningsarbeid, vurdere kommunenes arbeid og samarbeide med Bufdir om det videre arbeidet på dette feltet. Frist 31.12.2022</p>

Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>3.1.7.3</p> <p>Statsforvalteren skal følge med på om kommunenes planer for å legge til rette for et godt oppvekstmiljø inneholder konkrete tiltak og følges opp i praksis, og om både barnevernstjenesten og de andre velferdstjenestene selv mener dette bidrar til å forebygge omsorgssvikt og adferdsvansker. Frist 31.12.2022</p>
Alle statsforvaltere   BFD   Barnehage og opplæring   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>3.1.7.4</p> <p>Statsforvalteren skal fortsette arbeidet med å gjøre de voldsforebyggende verktøyene "Jeg vet" og "Snakke sammen" kjent. Det er ønskelig med et samarbeid om dette med RVTsene i alle regioner, og med Sametinget der dette er aktuelt. Bufdir vil tildele øremerkede midler til dette i eget brev om belastningsfullmakter for 2022.</p> <p>Frist: 31.12.22</p>
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>3.1.7.8</p> <p>Arbeids- og velferdsdirektoratet vil ta initiativ til en referansegruppe som skal gi innspill til satsningen på økt kompetanse i de sosiale tjenestene, og delta i kvalitetssikring av leveranser. Representanter fra statsforvalterne vil bli bedt om å delta. Utforming av konkrete oppdrag til enkeltembeter vil bli gitt i dialog med embetet, og eventuelt i eget fullmaktsbrev.</p>
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>3.1.7.9</p> <p>Arbeids- og velferdsdirektoratet har fått i oppdrag å gjennomføre et forberedende arbeid for å etablere et program for forebyggende sosialt arbeid og helhetlig innsats lokalt i 2022. Statsforvalterne skal bidra inn i dette arbeidet.</p>

3.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

3.2.1 Tverrsektorielle delmål

3.2.1.1 Gode og helhetlige tjenester til utsatte barn og unge

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.2.1.1.1 Tjenestetilbud til utsatte barn og unge</p>	<p>Alle statsforvaltere BFD AID HOD JD KDD KUD KD Barnehage og opplæring Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.2.1.1.1.1 Godt samordnet tjenestetilbud i kommunene til utsatte barn og unge</p> <p>Hjelpetekst Utsatte barn og unge som har behov for tjenester fra flere instanser er en prioritert målgruppe, som Statsforvalter skal ha en særlig oppmerksomhet på. For at utsatte barn og unge skal fanges opp tidlig og få samordnet hjelp, er det viktig at tjenestene i kommunene utvikler kompetanse slik at de sammen kan bidra til et godt og samordnet tjenestetilbud. Med samordnet tjenestetilbud menes at hjelpen skal ta utgangspunkt i barn og unges situasjon, og være koordinert, planlagt og helhetlig. Statsforvalter skal gjøre en kort, overordnet vurdering av i hvilken grad kommunene har et samordnet tjenestetilbud til utsatte barn og unge. Hvordan vurderer embetet hovedutfordringene når kommunene ses under ett? Statsforvalter skal gi en kort omtale av embetets innsats på området og hvordan effekten/resultatet av arbeidet vurderes. Andre regionale aktører som kompetansesentrene, KS, Konfliktrådet/SLT, Husbanken m.fl. er bidragsytere for å styrke kommunenes samordning om utsatte barn og unge. Statsforvalter skal være pådriver for et godt samarbeid og koordinert innsats mellom relevante regionale aktører på dette området. Statsforvalter skal gi en kort omtale av sin innsats på området og hvordan effekten/resultatet av arbeidet vurderes.</p>
<p>3.2.1.1.2 Kompetanse om utsatte barn og unge</p>	<p>Alle statsforvaltere BFD AID HOD JD KDD KUD KD Barnehage og opplæring Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.2.1.1.2.1 God kompetanse om utsatte barn og unge i kommunene</p> <p>Hjelpetekst Kompetanseutvikling i kommunenes ledelse og i tjenestene legger et viktig grunnlag for samhandling og samordning. Statsforvalter skal gi en kort og samlet vurdering av kommunenes kompetanse om utsatte barn og unge som grunnlag for et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Herunder skal statsforvalteren konkretisere kommunenes behov for kompetanseutvikling på området. Andre regionale aktører som kompetansesentrene, KS, NAV, Husbanken m.fl. er bidragsytere for å styrke kommunenes kompetanseutvikling. Statsforvalter skal være pådriver for et godt samarbeid og koordinert innsats mellom relevante regionale aktører på dette området.</p>

<p>Oppdrag</p> <p>Alle statsforvaltere   BFD   AID   HOD   JD   KDD   KUD   KD   Barnehage og opplæring   Familier, barn og unge   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.2.1.1.3 Godt tverrsektorielt samarbeid har vært særlig viktig under pandemien, både for å fange opp barn og unge som har eller får behov for hjelp, og for å gi samordnet hjelp til disse. Statsforvalteren skal i 2022 følge utviklingen i kommunene når det gjelder konsekvenser for barn og unge og gi veiledning til kommunene i arbeidet med å ivareta barn, unge og familiene som er blitt hardest rammet av pandemien og smitteverntiltakene.</p> <p>Fra 1. august 2022 trer nye lovbestemmelser i kraft som skal sikre bedre samarbeid mellom velferdstjenester for barn og unge som har behov for sammensatte tjenester, jf. Prop. 100 L (2020 – 2021)</p> <p>Statsforvalteren skal understøtte kommunenes plikt til å samarbeide og samordne velferdstjenestene både på systemnivå og overfor det enkelte barn/ungdom. Statsforvalter skal følge med på hvordan kommunen håndterer plikten til å beslutte hvilken kommunal velferdstjeneste som skal ivareta koordineringsansvaret i den enkelte sak der det er uklarhet eller uenighet om dette.</p> <p>Frist: 31.12. 22</p>

Alle statsforvaltere   BFD   Barnehage og opplæring   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.2.1.1.4 Fra 1.1.2022 innføres et krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer, jf. den nye vedtatte bestemmelsen i barnevernloven § 3-1 annet ledd. Statsforvalteren skal følge med på hvordan kommunene etterlever den nye bestemmelsen.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.2.1.1.5 Statsforvalterne skal i 2022 i samarbeid med NAV Fylke sette i verk kompetansehevende tiltak og legge til rette for erfaringsutveksling om oppfølging av utsatt ungdom i NAV-kontorene.

3.2.1.2 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet - er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.2.1 Samarbeid om prioriterte innsatsområder i 'Alle trenger et trygt hjem (2021 – 2024)'.	<p>Alle statsforvaltere KDD AID BFD HOD JD KUD KD Areal, by og samfunn Familier, barn og unge Folk og samfunn Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <p>3.2.1.2.1.1 Helhetlig samarbeid mellom stat og kommune om de tre prioriterte innsatsområdene.</p> <p>Hjelpetekst Nasjonal strategi for sosial boligpolitikk, Alle trenger et trygt hjem (2021-2024), FNs bærekraftsmål og andre relevante statlige satsinger legges til grunn for dialogen. Det bes om en vurdering av samarbeidet om de tre prioriterte innsatsområdene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen skal være bostedsløse • Barn og unge skal ha gode boforhold • Personer med nedsatt funksjonsevne skal på lik linje med andre kunne velge hvor og hvordan de bor <p>Statsforvalteren bes vurdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • i hvilken grad den statlige dialogen med kommunene er helhetlig og effektiv. • hvilke årsakssammenheng det er mellom statsforvalterens innsats og observerte effekter. • statsforvalterens eget forbedringspotensial. • andre aktørers innflytelse på konkrete effekter.

Oppdrag
SFRO   SFVL   SFNO   KDD   Areal, by og samfunn   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.2.1.2.2 Statsforvalterne i Nordland, Vestland og Rogaland skal veilede distriktskommuner om adgangen til å ta distriktpolitiske hensyn innenfor Husbankens ordninger, og hvordan de best kan ta boligsosiale hensyn i planleggingen. Frist: 31.12.2022

3.2.1.3 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?

- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.3.1 Samlet tilsynsbelastning for den enkelte kommune.	Alle statsforvaltere KDD Tilsyn <hr/> 3.2.1.3.1.1 Den samlede tilsynsbelastningen for den enkelte kommune skal ikke være for stor. Hjelpetekst Statsforvalteren skal rapportere om følgende: - En kort beskrivelse av hvordan embetet har organisert arbeidet med samordning av statlig tilsyn. - En kort beskrivelse av hvilke tiltak for samordning av tilsyn som er iverksatt etter kommuneloven, herunder tilsyn fra andre enn statsforvalteren selv, og effekten av tiltakene. - En kort vurdering av den samlede tilsynsbelastningen på kommunene i fylke, både generelt og når det gjelder enkeltkommuner. Med tilsynsbelastning menes blant annet om tilsynet krever mye ressurser i kommunen og om tilsyn er samordnet i tid. - En kort beskrivelse av den dialogen statsforvalteren har hatt med andre tilsynsmyndigheter om situasjonen i enkeltkommuner.
3.2.1.3.2 Statsforvalterens hensyntagen til forvaltningsrevisjoner i sin planlegging, prioritering og gjennomføring av tilsyn.	Alle statsforvaltere KDD Tilsyn <hr/> 3.2.1.3.2.1 Tilsyn mot kommunen innrettes slik at statsforvalterens ressurser benyttes effektivt. Hjelpetekst Statsforvalteren skal rapportere om følgende: - Om Statsforvalteren har oversikt over relevante forvaltningsrevisjoner i kommunene (planer for forvaltningsrevisjoner og forvaltningsrevisjonsrapporter). - Om Statsforvalteren har vurdert å utsette eller ikke gjennomføre tilsyn der det nylig er gjennomført en forvaltningsrevisjon med det samme temaet. - En kort beskrivelse av hvordan Statsforvalteren har fulgt opp og hatt dialog med aktuelle kommuner om prioritering og gjennomføring av planlagte tilsyn med kommunene.
3.2.1.3.3 Tilsyn som grunnlag for læring.	Alle statsforvaltere KDD Tilsyn <hr/> 3.2.1.3.3.1 Tilsyn fører til læring og forbedring i kommunen. Hjelpetekst Statsforvalterens rapportering skal inneholde følgende: - Kort beskrivelse av hva som er gjort for å fremme og formidle læring hos kommunene i de tilsynene som er gjennomført.

3.2.1.4 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.2.1.4.1 Kommunenes arbeid med klimatilpasning og klimagassreduksjon</p>	<p>Alle statsforvaltere KLD KDD Areal, by og samfunn Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.2.1.4.1.1 Alle kommuner gjennomfører tiltak som bidrar til å redusere klimagassutslipp</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal påse at kommunene følger Statlige planretningslinjer (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Statsforvalteren skal rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvordan forventningene i SPR er formidlet til kommunene. • hvordan planene med mål og tiltak følges opp av kommunene. <hr/> <p>Alle statsforvaltere KLD JD KDD LMD Areal, by og samfunn Landbruk og mat Miljø og klima Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.2.1.4.1.2 Kommunene har integrert klimatilpasning i sine planer i tråd med Statlig planretningslinje (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal påse at kommunene følger statlige planretningslinjer (SPR) for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Statsforvalteren skal følge opp at klimatilpasning inngår i kommunens planarbeid. Spesielt med fokus på kommuneplanarbeidet (både samfunnsdel og arealdel), og i reguleringsplansaker. De fylkesvise klimaprofilene skal legges til grunn for dette arbeidet. Statsforvalteren skal rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvordan forventningene i SPR er formidlet til kommunene. • hvordan kommunene har brukt SPR og klimaprofilene i sitt planarbeid.
--	---

Oppdrag

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.4.2

Statsforvalteren skal ha oversikt over eksisterende vernskogforskrifter og melde behov for oppdatering av disse til Landbruksdirektoratet innen 1.juni 2022. Videre skal Statsforvalteren i 2022 bidra til Landbruksdirektoratets arbeid med å lage kriterier for linjeføring, og skal justere vernskoggrensen i tråd med veiledning fra Landbruksdirektoratet når denne foreligger. Der det er tilgjengelig offentlig informasjonen om skog som har funksjon mot skredfare, skal statsforvalteren vurdere om slik skog skal legges ut som vernskog.

3.2.1.5 Andre oppdrag**Oppdrag**

Alle statsforvaltere | **JD** | HOD | Helsedirektoratet | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.5.1

Statsforvalteren skal i 2022 følge opp læringspunkter og identifiserte tiltak fra evalueringen av covid-19 på regionalt nivå, utført av embedene, Helsedirektoratet og DSB.

Alle statsforvaltere | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.5.2

Statsforvalteren skal i 2022 utarbeide en plan for oppfølging av læringspunkter etter øvelser og hendelser siste fem år der embedet har vært involvert.

SFNO | SFTF | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.5.3

Statsforvalteren skal bidra i planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelsene Arctic REIHN og Barents Rescue i 2022.

SFOV | SFIN | SFTL | SFNO | SFTF | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.5.4

Statsforvalteren skal delta i forberedelsene og ivareta vertslandsstøtte i forbindelse med Forsvarets øvelse *Cold Response* i 2022.

Alle statsforvaltere   JD   Samfunnsikkerhet og beredskap
3.2.1.5.5 Statsforvalteren skal i løpet av 2021-2022 inkludere sikkerhetspolitisk krise/krig i fylkesROS. Analysegrunnlag og veileder utarbeidet av DSB bør brukes i arbeidet.
Alle statsforvaltere   NFD   JD   Samfunnsikkerhet og beredskap
3.2.1.5.6 Statsforvalteren skal bistå Nærings- og fiskeridepartementet med å etablere en prioriteringsordning for drivstofforsyning, ved blant annet å identifisere kritiske brukere av drivstoff i eget fylke etter nærmere angitte kriterier innen 31.12.2022.
Alle statsforvaltere   JD   FD   Samfunnsikkerhet og beredskap
3.2.1.5.9 Statsforvalteren skal i 2022 legge hensynet til både stats- og samfunnsikkerhet til grunn for sitt arbeid med å redusere risiko knyttet til sammensatte trusler/ hendelser og virkemiddelbruk som kan true nasjonal sikkerhet. Det vises til hendelser siste år som direkte eller indirekte kan skade nasjonale sikkerhetsinteresser.

3.3 Rettssikkerhet skal være ivarettatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av statsforvalterne

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

3.3.1 Tverrsektorielle delmål

3.3.1.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og saksbehandling

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.1.1.1 Statsforvalteren bidrar til å sikre at kommunene forvalter rettighetene og pliktene etter integreringsloven og introduksjonsloven på en god måte gjennom tilsyn om ordningene i integreringsloven/ introduksjonsloven.	Alle statsforvaltere AID Tilsyn 3.3.1.1.1.1 Minimum 2 tilsyn per år.
3.3.1.1.2 Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven	Alle statsforvaltere KDD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.2.1 Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften Alle statsforvaltere KDD Areal, by og samfunn 3.3.1.1.2.2 Alle klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, er behandlet innen 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften
3.3.1.1.3 Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker på plan- og bygningsrettens område (også der oreigningsloven er hjemmelsgrunnlag).	Alle statsforvaltere KDD LMD Areal, by og samfunn Landbruk og mat 3.3.1.1.3.1 Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker Alle statsforvaltere KDD LMD Areal, by og samfunn Landbruk og mat 3.3.1.1.3.2 Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker

<p>3.3.1.1.4 Forurensningstilsyn</p>	<p>Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.3.1.1.4.1 Brudd på miljøregelverket er forebygget og avdekket</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal i rapporteringen gi en vurdering av hvordan deres arbeid bidrar til at næringsliv og kommuner etterlever de miljøkravene de er omfattet av. Miljøforvaltningen har flere virkemidler for å bidra til dette. Gjennom å ha en tilsynsfrekvens som sikrer at vi er synlige ute i de ulike bransjene, og at vi slår hardt ned på alvorlige brudd/miljøkriminalitet vil vi kunne bidra til en allmennpreventiv og forebyggende effekt overfor både de virksomhetene vi fører tilsyn med samt andre aktører i samme næring. Aktuelle forhold å rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan sikrer SF at den risikobaserte tilsynsaktiviteten treffer? • Er det bedring å spore ved gjentakende tilsyn (effekt av tilsynsarbeidet)? • Hvordan er trendene/tilstanden i de ulike bransjene over tid? • Hvordan brukes forvaltningsmessige virkemidler samt anmeldelser for å bidra til forebygging og varige endringer som sikrer regelverksetterlevelse over tid? <p>Forventet aktivitetsnivå er beskrevet i kap. 5 og i tilsynsplanen.</p>
--	--

<p>Oppdrag</p>	
<p>Alle statsforvaltere KLD Miljø og klima</p>	
<p>3.3.1.1.5 Kartlegge og beskrive egne brukerbehov i utviklingen av IKT- løsningen Tilde slik at målsettingene for løsningen nås og at dagens løsning Forurensing etter hvert kan fases ut. Frist: 31.12.2022.</p>	

3.3.1.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.3.1.2.1 Kontroll og oppfølging på landbruks- og reindriftsområdet</p>	<p>Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.3.1.2.1.1 Effektiv internkontroll med tilskuddsforvaltningen på landbruks- og reindriftsområdet</p> <p>Hjelpetekst Resultatmålet gjelder der statsforvalteren er førsteinstans. Statsforvalteren skal for hver ordning kortfattet rapportere om</p> <ul style="list-style-type: none"> • det er etablert internkontroll med tilskuddsforvaltningen og etterleves denne • særlige utfordringer knyttet til kontroll og forvaltning av enkelte av ordningene. <p>Rapporteringen gjøres i tabeller som følger årsrapportmalen.</p>

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat | Tilskudd og økonomiske virkemidler

3.3.1.2.1.2

Effektiv internkontroll som ivaretar kontroll med at kommunenes tilskuddsforvaltning på landbruksområdet utføres på en forsvarlig måte og i henhold til etablert internkontroll. Forvaltningskontroll skal gjennomføres i minst 20 % av kommunene.

Hjelpetekst

Statsforvalteren skal legge vekt på at kommunene har etablert en internkontroll for sin tilskuddsforvaltning som bl.a. sikrer at tilskuddsforvaltningen skjer i samsvar med gjeldende regelverk. Statsforvalteren må også sikre likebehandling mellom kommunene og at kommunen har god kompetanse til å løse oppgavene sine.

Statsforvalteren skal kortfattet rapportere om

- hvilke tiltak SF har gjennomført for å ivareta kontroll med kommunene
- omfang og resultat av forvaltningskontrollene
- status for kommunenes arbeid med internkontroll på produksjons- og avløsertilskudd omtales spesielt

Rapporteringen gjøres i tabeller som følger årsrapportmalen.

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat | Tilskudd og økonomiske virkemidler

3.3.1.2.1.3

Effektiv internkontroll som sikrer at kun brukere med tjenstlige behov hos kommunene og statsforvalteren har nødvendige tilganger til fagsystemene som Landbruksdirektoratet stiller til rådighet.

Hjelpetekst

Det må etableres gode rutiner som ivaretar krav til tildeling og fjerning av brukertilganger til systemene. Revisjon/periodisk gjennomgang av brukertilganger skal gjøres så regelmessig som nødvendig og minimum en gang i året. Vurdering av tjenstlig behov skal gjøres både ved tildeling av tilganger og ved revisjon.

Statsforvalteren skal kortfattet rapportere om de periodiske gjennomgangene:

- Hvordan kontroll gjennomføres og hvilke risikovurderinger som ligger bak
- Hvor ofte er kontroll gjennomført
- Hvilke avvik er eventuelt avdekket

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat

3.3.1.2.1.4

Kommunene kontrollerer grunnvilkåret om «vanlig jordbruksproduksjon» i behandlingen av produksjons- og avløsertilskudd.

Hjelpetekst

Gjennom veiledning og dialog bidra til at kommunene har god kompetanse om grunnvilkåret «vanlig jordbruksproduksjon» i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd §2. Statsforvalteren må sette inn tiltak som sikrer at grunnvilkåret kontrolleres og at rapporter for å risikovurdere grunnvilkåret «vanlig jordbruksproduksjon» brukes i kommunene.

Statsforvalteren skal kortfattet rapportere om

- SFs gjennomførte tiltak overfor kommunene og effekten av disse

<p>3.3.1.2.2 Telling av rein i 2022</p>	<p>SFTL SFNO SFTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.3.1.2.2.1 Statsforvalteren har gjennomført telling av rein i henhold til planen for 2022.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal utarbeide plan for telling av rein, på grunnlag av en risikovurdering av distriktene, og gjennomføre telling av rein i henhold til planen. Planen utarbeides på grunnlag av mal fra Landbruksdirektoratet. Planen med risikovurdering sendes Landbruksdirektoratet innen 1.11. Resultatet av reintellingene og rapport om eventuelle avvik mellom Melding om reindrift og resultatet av tellingen skal sendes til Landbruksdirektoratet 2 uker etter at tellingen er avsluttet. I årsrapporten skal SF redegjøre for erfaringene med gjennomførte tellinger, hvilke utfordringer SF vurderer som krevende og hvilke tiltak SF vil iverksette ved kommende års tellinger.</p>
<p>3.3.1.2.3 Andel reinbeitedistrikter med oppdaterte bruksregler og distriktsplaner</p>	<p>SFTL SFNO SFTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.3.1.2.3.1 Alle reinbeitedistriktene har oppdaterte bruksregler og distriktsplaner.</p> <p>Hjelpetekst</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rapporter på andel godkjente bruksregler og andel utarbeidede distriktsplaner etter reindriftsloven av 2007. 2. Vurder om bruksreglene og distriktsplanene er tilfredsstillende etter innholdskravene i reindriftsloven av 2007. Oppgi hvor mange som ev ikke tilfredsstillende kravene. 3. Vurder om distriktene benytter og har et aktivt forhold til bruksregler og distriktsplaner. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Hvilke utfordringer ser SF distriktene har med å overholde bruksreglene? ◦ Hvilke utfordringer har distriktene med å komme i dialog med kommuner og fylkeskommuner i planarbeidet? ◦ Har SF bidratt til at kommuner og fylkeskommuner tar i bruk distriktsplanene i planarbeidet? 4. Hvilke tiltak har SF gjennom sin rolle som veileder iverksatt for å bidra til at distriktene oppdaterer bruksregler og distriktsplaner? Hvilke utfordringer vurderer SF er til hinder for oppdateringer og hvilke tiltak vil SF iverksette for å bedre måloppnåelsen?
<p>3.3.1.2.4 Oppfølging av brudd på bestemmelsene i reindriftsloven</p>	<p>SFTL SFNO SFTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.3.1.2.4.1 Brudd på bruksregler, bestemmelsene i reindriftsloven eller vedtak gitt i medhold av reindriftsloven er fulgt opp.</p> <p>Hjelpetekst Ved brudd på bestemmelsene i reindriftsloven eller vedtak gitt i medhold av reindriftsloven, skal statsforvalteren gi nødvendige pålegg for å bringe det ulovlige forholdet til opphør. Sanksjoner og tvangstiltak er hjemlet i reindriftsloven §§ 74 flg. SF har mulighet til å fastsette en løpende tvangsmulkt for å tvinge frem etterlevelsen av et vedtak. SF kan også ilegge avgift ved brudd på bruksregler. Videre kan SF gi forelegg mot den som unnlater å etterkomme pålegg. Tvangstiltak kan også iverksettes dersom pålegg etter § 75 ikke er etterkommet. Statsforvalteren bes rapportere på</p> <ul style="list-style-type: none"> • om meldinger om brudd på bruksreglene følges opp. Hvilke brudd følges ev ikke opp og hvorfor? • en vurdering av om iverksatte tiltak fra SF gir ønsket effekt og resultat • hvilke utfordringer SF ser for å sikre tilstrekkelig måloppnåelse

<p>3.3.1.2.5 Oppfølging av brudd på grensereinbeitelevnen</p>	<p>SFTL SFNO SFTF LMD Landbruk og mat Tilskudd og økonomiske virkemidler</p> <hr/> <p>3.3.1.2.5.1 Aktiv oppfølging av brudd på grensereinbeitelevnen</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal rapportere til Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet i etterkant av gjennomførte befaringer.</p>
---	---

Oppdrag	
SFTL SFNO SFTF LMD Landbruk og mat	
<p>3.3.1.2.6 Statsforvalteren skal igangsette prosjektet med å utarbeide en oversikt over ulovlig oppsatte gjerder og hytter i reindriftsnæringa, på grunnlag av statsforvalterens fremdriftsplan. Frist for oppdraget settes på grunnlag av fremdriftsplanen.</p>	
Alle statsforvaltere LMD Landbruk og mat	
<p>3.3.1.2.7 Statsforvalteren skal veilede kommunene om hundeloven og om kommunenes bruk av forskriftshjemler i hundeloven.</p>	

3.3.1.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

Hjelpetekst

- Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen.
- Med utgangspunkt i de samlede resultatene under dette delmålet/er man nærmere delmålet? (Konkrete tiltak og oppgaver skal ikke listes opp, og rapportering på resultatmål skal ikke gjentas.)
- Sett i et flerårsperspektiv: går utviklingen under dette delmålet etter SFs vurdering i riktig retning?
- I hvilken grad kan utviklingen tilskrives SFs innsats?

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.3.1.3.1 Tilsynsmyndighetens kontakt med barn i barneverninstitusjoner og omsorgssentre.</p>	<p>Alle statsforvaltere BFD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.1.1 Statsforvalteren skal ta kontakt med det enkelte barn med tilbud om tilsynssamtale og skal gjennomføre samtale med alle barn som ønsker det.</p> <p>Hjelpetekst Tilsynet bør gjennomføres på ettermiddag/ kveldstid for å få snakket med flest mulig barn. Dersom barnet ikke var til stede under tilsynsbesøket, skal statsforvalteren i etterkant kontakte barnet med tilbud om samtale.</p>
<p>3.3.1.3.2 Saksbehandlingstid.</p>	<p>Alle statsforvaltere HOD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.1 Saksbehandling av tilsynssaker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • behandlingsmåte 1 og 2: 80 % av sakene skal behandles innen 4 uker • behandlingsmåte 3 og 4: 80 % av sakene skal behandles innen 3 måneder • behandlingsmåte 5: 80 % av sakene skal behandles innen 6 måneder <hr/> <p>Alle statsforvaltere AID Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.2 Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere AID HOD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.3 Avsluttede klagesaker: Minst 90 prosent innen 3 måneder.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere HOD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.4 Overprøvd vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning: Minst 90 prosent innen 3 måneder.</p>

	<p>Alle statsforvaltere HOD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.5 Behandlede søknader om dispensasjon fra utdanningskrav: Minst 90 prosent innen 3 måneder.</p> <p>Hjelpetekst Søknader om dispensasjon fra utdanningskravet kommer vanligvis sammen med vedtak som skal overprøves og behandles sammen med vedtaket, jf. hol §§ 9-8 og 9-9 tredje ledd. Disse dispensasjonene registreres i NESTOR og får samme saksbehandlingstid som vedtakene (jf. rapport H4519). Statsforvalterne behandler også søknader om dispensasjoner fortløpende i vedtaksperioden, og dersom minst 90 prosent av disse ikke er behandlet innen 3 måneder, bes statsforvalteren beskrive utfordringen her.</p>
	<p>Alle statsforvaltere BFD Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.6 Avsluttede klagesaker som gjelder tvang i barnevernsinstitusjoner og omsorgssentre: Minst 90 prosent innen 1 måned.</p>
3.3.1.3.3 Aktivitetsvolum av tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester.	<p>SFNO HOD Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.9 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 220 poeng</p>
3.3.1.3.4 Aktivitetsvolum av tilsyn med spesialisthelsetjenesten	<p>SFNO HOD Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.7 Tilsynsaktiviteter tilsvarende 50 poeng</p>
3.3.1.3.5 Aktivitetsvolum av tilsyn med sosiale tjenester	<p>SFVT SFNO AID Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.3 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 75 poeng</p>

Oppdrag	
	<p>Alle statsforvaltere AID Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.6 Alle statsforvaltere skal fra høsten 2022 føre tilsyn med Nav- kontorenes ansvar for ivaretagelse av barns behov ved tildeling av økonomisk stønad. Tilsynet skal utføres i tråd med utarbeidet veileder. Tilsynet utgjør en del av resultatmålet for planlagte tilsyn. Antallet som skal gjennomføres framgår av veilederen. Tilsynene skal være gjennomført innen utgangen av 2023 og rapporter sendes fortløpende inn til Helsetilsynet.</p>
	<p>Alle statsforvaltere BFD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.7 Alle statsforvaltere skal fra høsten 2022 føre tilsyn med barnevernets oppfølging av barn etter plassering. Tilsynene skal føres med utgangspunkt i veileder som er utarbeidet. Tilsynet er en del av Helsetilsynets utvikling av planlagt tilsyn og vil følges opp med følgeforskning. Antallet som skal gjennomføres vil framgå av veileder. Tilsynene skal være gjennomført innen utgangen av 2023 og rapporter sendes fortløpende inn til Helsetilsynet.</p>
	<p>Alle statsforvaltere HOD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.8 Alle statsforvaltere skal føre tilsyn med kommunale barne- og avlastningsboliger. Tilsynet skal utføres i tråd med veileder utarbeidet av Statens helsetilsyn. Tilsynet utgjør en del av resultatmålet for planlagt tilsyn. Tilsynsaktiviteter som skal gjennomføres i dette landsomfattende tilsynet framgår av veilederen. Fristen for å gjennomføre tilsynene er utgangen av året 2022.</p>
	<p>Alle statsforvaltere HOD Helsetilsynet Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.1.3.9 Alle statsforvaltere skal gjennomføre egenvurderingstilsyn med psykisk helsevern for barn og unge. Tilsynet går over to år (2021 og 2022) og fristen for gjennomføring er utgangen av året 2022. Der hvor egenvurderinger fra tilsynet gir informasjon om svikt i tjenestene, skal statsforvalterne følge opp på en tilsynsmessig egnet måte. Statens helsetilsyn vil i samarbeid med statsforvalterne revidere veiledningsmateriellet for tilsynet som gjennomføres i 2022. Tilsynet utgjør en del av resultatmålet for planlagt tilsyn.</p>

Alle statsforvaltere   HOD   Helsetilsynet   Tilsyn
<p>3.3.1.3.10</p> <p>Forberedelsen av det toårige tilsynet med forebygging av tvang i psykisk helsevern, gjenopptas våren 2022. Tilsynet som skal gjennomføres i 2022 og 2023 er rettet mot forebygging og gjennomføring av skjerming i akuttavdelinger for psykisk helsevern for voksne, og skal være gjennomført innen utgangen av 2023. Tilsynet vil bli gjennomført av sentralt sammensatt team. Den enkelte statsforvalter vil bli involvert i planlegging, gjennomføring og oppfølging av tilsynet i løpet av to-årsperioden. Enkelte statsforvaltere vil også delta i det sentralt sammensatte tilsynsteamet. Planlegging og gjennomføring av tilsynene vil skje i samarbeid med kontaktstatsforvalterne.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   AID   BFD   Helsetilsynet
<p>3.3.1.3.11</p> <p>Statsforvalteren skal gjøre en tilstandsvurdering av egen praksis og resultater basert på felles kunnskapsgrunnlag fra andre kvartal 2022 og inntil tre ganger i løpet av året. Statsforvalteren skal gjennomgå situasjonsforståelse og praksis med Statens helsetilsyn i henhold til felles møtekalender.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>3.3.1.3.12</p> <p>Riksrevisjonen har i Dokument 3:15 (2020-2021) pekt på at det mangler kunnskap om kommunenes klagesaksbehandling. Alle landets statsforvalterne skal i 2022 innhente kunnskap om hvordan kommuner som førsteinstans behandler klagen.</p>

3.3.1.4 Andre oppdrag

Oppdrag
Alle statsforvaltere   KDD   AID   BFD   HOD   JD   KLD   KD   Kommunal styring   Tilsyn
<p>3.3.1.4.1</p> <p>Internkontrollbestemmelsen i kommuneloven § 25-1 trådte i kraft 1.1.2021. Statsforvalteren må sikre at bestemmelsen tolkes likt i forbindelse med statsforvalterens tilsynsaktiviteter og veiledning overfor kommunene, slik at det ikke utvikler seg en ulik forståelse av bestemmelsen i ulike sektorer. Det vises her til KDDs veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelse. Frist: 31/12-22.</p>

3.3.2 Justis- og beredskapsdepartement

3.3.2.1 En effektiv og velfungerende vergemålsforvaltning

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.2.1.1 Saksbehandlingstid (utvalgte sakstyper).	Alle statsforvaltere JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
	3.3.2.1.1.1 <i>Opprett vergemål</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 70 dager.
	Alle statsforvaltere JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.2 Vergeregnskapskontroll	3.3.2.1.1.2 <i>Klagesaksbehandling</i> – 80 % av klagen statsforvalteren mottar på vergemålsområdet skal være behandlet innen 60 dager.
	Alle statsforvaltere JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
	3.3.2.1.1.3 <i>Stadfestelse av fremtidsfullmakter</i> - 80 % av fremtidsfullmaktene som stadfestes, skal være behandlet innen 30 dager.
3.3.2.1.2	Alle statsforvaltere JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.2.1	Alle vergeregnskap i sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning skal være kontrollert innen fristen.

Oppdrag

Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.3 Statsforvalteren skal ferdigstille dataoppryddingene i VERA som ble påbegynt i 2021. Statsforvalteren skal sikre at det i alle vergemål for voksne er registrert riktig diagnose på vergehaver, og at det i hvert vergeoppdrag er registrert riktig vergetype. Oppdraget ble nærmere beskrevet i brev fra SRF av 25.06.2021.
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.4 Som første ledd i automatisering av vergeregnskapskontroll, skal Statsforvalteren kontrollere et utvalg basert på endringer i skattemeldingen. Utvalget oversendes av SRF.

3.3.2.2 Vergemål utøves med respekt for vergehavers behov og vilje

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.2.2.1	Alle statsforvaltere JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester 3.3.2.2.1.1 Vergene har god rolleforståelse og utøver rollen med respekt for vergehavers selvbestemmelsesrett. Nye verger har gjennomført e-læringskurs.

Oppdrag
Alle statsforvaltere   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.2.2 Statsforvalteren skal fortsette å bruke rammeverk for granulering av vergefullmakter på nye vergemål. Statsforvalteren skal fullføre gjennomgangen av eksisterende vergemål for å tilpasse vergefullmaktene og vergemålenes omfang til det nye rammeverket i tråd med føringene i brev fra SRF av 25.06.2021.

3.3.3 Kunnskapsdepartementet

3.3.3.1 Barnehagemyndigheter, barnehageeiere og skoleeiere forstår, formidler og etterlever regelverket

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.3.1.1 Riktig virkemiddel til riktig tid	Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling Tilsyn 3.3.3.1.1.1 All vurdering av oppfølging og valg av virkemiddel skal være basert på kunnskap om tilstanden på rettsikkerhetsområdet Hjelpetekst Statsforvalteren skal beskrive hvordan dere følger med på tilstanden i sektor og hvordan dere bruker denne kunnskapen for å velge passende oppfølging av kommunene.
3.3.3.1.2 Risikobasert tilsyn	Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Tilsyn 3.3.3.1.2.1 Når statsforvalteren vurderer at det er risiko på skolemiljøområdet, skal tilsynsopplegget for FNT 2022 benyttes

	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Tilsyn</p> <hr/> <p>3.3.3.1.2.2 Tilsyn skal i økt grad innrettes med de temaer og i det omfang som er nødvendig basert på den risikoen som er avdekket</p> <p>Hjelpetekst Med omfang i denne sammenheng mener vi størrelsen på det enkelte tilsyn. Egeninitierte tilsyn skal ikke være mer omfattende enn det som er nødvendig for å opprette/gjenopprette lovlig praksis.</p>
<p>3.3.3.1.3 Forebyggende og systematisk arbeid for et trygt og godt barnehage- og skolemiljø</p>	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.3.1 Alle skoleeiere og skoleledere har kompetanse på hva som gir et trygt og godt skolemiljø</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal gi en vurdering av egen innsats knyttet til forebyggende arbeid for et trygt og godt skolemiljø, herunder kort redegjøre for hvordan statsforvalteren har benyttet sine erfaringer fra håndhevingsordningen.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.3.2 Kapittel VIII i barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø er kjent og forstått av barnehageeier og de som arbeider i barnehager.</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal gi en vurdering av egen innsats knyttet til forebyggende arbeid for et trygt og godt barnehagemiljø.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.3.3 Alle saker er ferdigbehandlet så raskt som mulig</p> <p>Hjelpetekst Med så raskt som mulig mener vi at sakene skal ferdigbehandles innen rimelig tid og uten unødig opphold.</p>
<p>3.3.3.1.4 Kvalitet i saksbehandlingen etter § 9 A-6 (Håndhevingsordningen)</p>	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>3.3.3.1.4.1 Alle vedtak etter § 9 A-6 har høy kvalitet i saksbehandlingen</p> <p>Hjelpetekst Statsforvalteren skal beskrive hva de gjør for å sikre riktig rettsanvendelse, og vedtakene etter § 9 A-6 er skrevet i et klart språk og er tilpasset mottakeren.</p>
<p>3.3.3.1.5 Klarspråk og brukerrettede øvrige vedtak</p>	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>3.3.3.1.5.1 Alle vedtak er skrevet i et klart språk og er tilpasset mottakeren</p> <p>Hjelpetekst Her er vi ikke ute etter faktiske tall, men en vurdering av om tiltakene dere har iverksatt har bidratt til mer brukerrettede vedtak.</p>

<p>3.3.3.1.6</p> <p>Rettsanvendelse og forståelse av saksbehandlingsreglene i vedtak</p>	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>3.3.3.1.6.1</p> <p>Antall vedtak fra skoleeier med rettsanvendelsesfeil og/eller saksbehandlingsfeil er redusert</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Her er vi ikke ute etter faktiske tall, men en vurdering av om tiltakene dere har iverksatt kan ha bidratt til å redusere rettsanvendelses- og/eller saksbehandlingsfeil i vedtak.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>3.3.3.1.6.2</p> <p>Antall vedtak fra barnehagemyndigheten med rettsanvendelsesfeil og/eller saksbehandlingsfeil er redusert</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Her er vi ikke ute etter faktiske tall, men en vurdering av om tiltakene dere har iverksatt kan ha bidratt til å redusere rettsanvendelses- og/eller saksbehandlingsfeil i vedtak.</p>
<p>3.3.3.1.7</p> <p>Spesialpedagogisk tilrettelegging</p>	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.7.1</p> <p>Barn og elever, som ikke har fått det tilbudet de har behov under pandemien, er fulgt opp.</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren skal beskrive hvordan dere følger opp eiernes arbeid med å sikre at barn og elever får det tilbudet de har krav på. Dette omfatter både arbeidet med å fange opp barn og elever som har behov for ekstra oppfølging og arbeidet med å gi barn og elever med vedtaksfestet rett til tilpasninger det tilbudet de har krav på.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.7.2</p> <p>Kommunen gjennomfører vedtak om spesialpedagogisk hjelp i tråd med regelverket.</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren skal beskrive hvordan de følger opp kommunenes arbeid med gjennomføring av vedtak om spesialpedagogisk hjelp.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.7.3</p> <p>Alle skoleeiere følger regelverket for fritak for fag</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren skal beskrive hvordan de følger opp kommunenes praktisering og forståelse av reglene om fritak i fag i kapittel 5 i opplæringsloven.</p> <hr/> <p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.7.4</p> <p>Elever i videregående opplæring får spesialundervisning i tråd med regelverket</p>
<p>3.3.3.1.8</p> <p>Innføring av nye læreplaner</p>	<p>Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring</p> <hr/> <p>3.3.3.1.8.1</p> <p>Alle skoleeiere, skoler og lærebedrifter følger Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20)</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>LK20 er innført for grunnskolen, Vg1 og Vg2 skoleåret 21/22 og for Vg3 fra skoleåret 22/23.</p>

3.3.3.2 Statsforvalteren understøtter nasjonale myndigheters, fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med bosetting og integrering

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.3.2.1 Statsforvalteren bidrar til samarbeid mellom stat- og kommunesektor om bosetting av nyankomne flyktninger.	Alle statsforvaltere AID Annet tema <hr/> 3.3.3.2.1.1 Samarbeid mellom stat, fylkeskommuner og kommuner om rask og treffsikker bosetting.

3.4 Statsforvalteren skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

Hjelpetekst

Det skal foretas en kort, overordnet vurdering av måloppnåelsen med bakgrunn i resultatene på delmålene og resultatmålene. Det skal i utgangspunktet ikke rapporteres på oppdrag og oppgaver, men dersom det er meldt avvik på disse, skal det tas med i vurderingen. Dersom det nevnes hvilke tiltak som er gjennomført, skal det også foretas en vurdering av hva tiltakene har bidratt til for måloppnåelsen.

3.4.1 Kunnskapsdepartementet

3.4.1.1 Barnehageeiere og skoleeiere har ansatte med kompetanse som fremmer utvikling, læring og trivsel tilpasset barn og unges behov

Styringsparametere	Resultatmål
3.4.1.1.1 Kompetanseløftet og inkluderende praksis	Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring <hr/> 3.4.1.1.1.1 Kommuner og fylkeskommuner vurderer sine kompetansebehov i lys av målsettingene i Kompetanseløftet Hjelpetekst Statsforvalteren skal redegjøre for hva de har gjort for å bidra til dette målet. <hr/> Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring <hr/> 3.4.1.1.1.2 Tiltakene i Kompetanseløftet sees i et tverrsektorielt perspektiv hvor PP-tjenesten er inkludert Hjelpetekst Statsforvalteren skal beskrive hvordan de bidrar til at tiltakene i Kompetanseløftet sees i et tverrsektorielt perspektiv, og i hvilken grad PP-tjenesten blir inkludert i tiltakene.
3.4.1.1.2 Oppfølgingsordningen for kommuner med særskilt behov for støtte til utviklingsarbeid	Alle statsforvaltere KD Barnehage og opplæring <hr/> 3.4.1.1.2.1 Alle kommuner i oppfølgingsordningen har bedret sine systemer og økt sin kompetanse til å kartlegge, analysere og vurdere kompetansebehov i sine virksomheter Hjelpetekst Statsforvalteren skal redegjøre for hvordan støtten og veiledningen, som dere og eksterne veiledere har gitt til kommunene i forfasen, har bidratt til å bygge systemer og kompetanse til å gjennomføre gode kvalitetsutviklingsprosesser i kommunene.

Alle statsforvaltere | KD | Barnehage og opplæring

3.4.1.1.2.2

Alle kommuner i oppfølgingsordningen jobber med målrettede tiltak basert på analyser av utfordringer og behov for å bedre læringsmiljøet og læringsutbyttet for barn og unge

Oppdrag

Alle statsforvaltere | KD | Barnehage og opplæring

3.4.1.1.3

Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling for barnehage og grunnskoleopplæring:

Statsforvalter skal forvalte tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling for barnehage og skole, herunder regional og desentralisert ordning og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis, i henhold til de forskriftsfestede retningslinjene. Frist 31.12.22.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Føringer for 2022

4.1.1 Fellesføring om konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal statsforvalteren arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Statsforvalteren skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

4.1.2 Samordning mellom statsforvalterne og STAF

KDD vil i 2022 etablere et eget samarbeidsforum på statsforvalterområdet, ledet av KDD. Det forventes at statsforvalterne og STAF vil delta aktivt inn i dette forumet. KDD vil komme nærmere tilbake til dette.

4.1.3 Fellesføring om lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg, og antall lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Det vises til krav til bruk av lærlinger i hovedinstruks for statsforvalteren pkt.4.2.3. I årsrapporten for 2022 skal statsforvalteren i tillegg rapportere følgende: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antallet lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Dersom statsforvalteren ikke har oppfylt kravet, må det redegjøres for årsaken til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravet.

4.2 Vesentlige endringer i oppgaveporteføljen

4.2.1 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

4.2.2 Barne- og familiedepartementet

4.2.3 Helse- og omsorgsdepartementet

4.2.4 Justis- og beredskapsdepartementet

4.2.5 Klima- og miljødepartementet

4.2.6 Kommunal- og distriktsdepartementet

4.2.7 Kulturdepartementet

4.2.8 Kunnskapsdepartementet

4.2.9 Landbruks- og matdepartementet

5 Budsjettildelinger 2022

5.1 Budsjettildelinger på kap. 525 og kap. 3525

5.1.1 Kap. 525 Statsforvalterne (Utgifter)

I tråd med Stortingets vedtak tildeles statsforvalteren utgifter og inntekter i 2022 i samsvar med kapittel 5.1.1 og 5.1.2:

Post	Betegnelse	Tildeling 2022 (I 1000 kroner)
01	Driftsutgifter	1 905 347
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	179 946
	Sum kap. 525	2 085 293

Tildelingene til det enkelte statsforvalterne og til Statsforvalterens fellestjenester følger som vedlegg 5. Forklaringer til beløpene framkommer på første side i vedlegget. Det presiseres at det kan bli endringer i løpet av budsjettåret.

Rammeendring

Som følge av at forventet pensjonspremie til Statens pensjonskasse er redusert med 33,9 mill. kroner, er bevilgningen redusert tilsvarende. Reduksjonen er lagt inn slik at den er budsjettneutrale for den enkelte statsforvalter.

Statsforvalterne har som følge av feiltolkning av trygderegelverket i NAV-sakene fått økt sakstfang med ressursbehov tilsvarende tre årsverk. Justis- og beredskapsdepartementet anslår at behovet bortfaller etter 1. juli 2022 og bevilgningen er derfor redusert fra 3,2 mill. kroner til 1,6 mill. kroner.

Det skal realiseres gevinster som følge av ny geografisk inndeling av embetene og effektivisering av det administrative området. I tråd med gevinstrealiseringsplan er bevilgningen redusert med 1 mill. kroner for 2022.

Regjeringen har satt i gang et arbeid med mer effektive leieavtaler for statlige virksomheter. Som en konsekvens av nye leiekontrakter for 2022 foreslås bevilgningen redusert med 3,4 mill. kroner i 2022.

Forventet reduksjon i reisekostnader med 4,4 mill. kroner er trukket ut av kapitlet. I tillegg er det foretatt et generelt kutt på posten med 10 mill. kroner som er fordelt i tråd med budsjettfordelingsmodellen.

Bevilgningen økes med 14,3 mill. kroner som følge av forsøk med overføring av oppgaver fra Husbanken. Som følge av etablering av en tilsynsenhet for gjennomføring av tilsyn med omsorgen for enslige mindreårige som bor i asylmottak fra 1. juli 2022, overføres det 1,2 mill. kroner fra Justis- og beredskapsdepartementet. Bevilgningen økes med 1,8 mill. kroner fra Kunnskapsdepartementet for å dekke kostnader til ny tolkelov.

Ny budsjettfordelingsmodell blir i all hovedsak fullført i 2022, som siste år av overgangsperiode på tre år. En liten del av effekten legges til 2023.

Når embetet mottar midler til tidsavgrensede prosjekter eller oppgaver, skal midlene inntektsføres på kap. 3525, post 01, og når midlene brukes, skal de utgiftsføres på kap. 525, post 21 i tråd med Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.4.2 c). I tabellen under framgår tildelingen fordelt på statsforvalter.

Tildeling på kap. 525 post 01 for 2022			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
525.01	Driftsutgifter	130 146	SFNO
	Sum	130 146	

5.1.2 Kap. 3525 Statsforvalterne (Inntekter)

I tråd med Stortingets behandling av Prop 1 S for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf Innstilling vedtatt 16. desember 2021, tildeles statsforvalteren følgende inntekter i 2022:

Post	Betegnelse	Tildeling 2022 (I 1000 kroner)
01	Inntekter ved oppdrag	179 946
	Sum kap. 3525	179 946

På kap. 3525 post 01 Inntekter ved oppdrag føres inntekter fra andre som gir oppdrag eller prosjekter til statsforvalteren og Statsforvalterens fellestjenester. Midlene gis fra departementer, direktorater, tilsyn eller andre virksomheter.

På kap. 3525 post 02 Diverse inntekter føres refusjoner av ordinære driftsutgifter på kap. 525, post 01 som kan gjelde andre statsforvaltere, andre statlige virksomheter eller andre virksomheter og organisasjoner.

5.2 Tildelinger utenfor kapittel 525

5.2.1 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

5.2.2 Barne- og familiedepartementet

Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post 21 Spesielle driftsutgifter

Inntil 3,5 mill. kroner tilstilles Statsforvalteren i Troms og Finnmark for å utbetale statsrefusjon til Svalbard for barnevenntiltak på fastlandet. Det vises til hovedinstruksen pkt. 5.1.9.4.

Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m., post 21 Spesielle driftsutgifter

Fra 1. januar 2021 har statsforvalteren fått overført oppgaver og myndighet etter gravplassloven fra bispedømmene. Oppgavene er samlet hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Til sammen vil inntil 5,8 mill. kroner bli tilstilt Statsforvalteren i Vestfold og Telemark for å ivareta oppgavene som regional gravplassmyndighet.

Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m., post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, overslagsbevilgning

I statsbudsjettet for 2022 er det under kap. 881, post 70 bevilget 942,949 mill. kroner til utbetaling av statstilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke (Dnk), jf. Prop. 1 S (2021–2022) for Barne- og familiedepartementet og Innst. 14 S (2021-2022).

Tilskuddsordningene for tros- og livssynssamfunn utenom Dnk har hjemmel i lov, jf. lov nr. 24. april 2020 nr. 31 om tros- og livssyns-samfunn. Statsforvalteren i Agder skal behandle saker fra hele landet etter lov om tros- og livssynssamfunn kapittel 2 med forskrifter, med unntak av Oslo og Viken som har ansvar for saker i egne fylker. Departementet har delegert til Statsforvalteren i Agder og Statsforvalteren i Oslo og Viken myndighet til å fatte vedtak og føre tilsyn, jf. trossamfunnsloven § 8.

Statsforvalteren i Agder og Statsforvalteren i Oslo og Viken gis fullmakt til å belaste kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m., post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, overslagsbevilgning for utbetalingene av statstilskudd til tilskuddsberettigede tros- og livssynssamfunn utenom Dnk i 2022, i henhold til resultatet av Brønnøysundregistrenes kontroll av samfunnenes medlemslister.

De to statsforvalterne skal rapportere i tråd med kravene som er fastsatt i tildelingsbrevets kapittel 7.

5.2.3 Helse- og omsorgsdepartementet

5.2.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Statens sivilrettsforvaltning tildeler statsforvalterne fullmakt til å regnskapsføre utgifter på kap. 469, post 21. Statsforvalterne kan samlet regnskapsføre inntil 117 865 000 kroner i 2022.

Departementet tildeler statsforvalterne fullmakt til å regnskapsføre utgifter til fri rettshjelp på kap. 470, post 01. Samlet bevilgning på kap. 470, post 01 er 704 255 000 kroner. Statsforvalterne er noen av aktørene som benytter denne posten, og statsforvalterne kan samlet regnskapsføre inntil 140 000 000 kroner på posten i 2022.

Tildeling over kap. 469, post 01 Vergemålsordningen			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
469.01	Vergemålsordningen	13 833	SFNO
	Sum	13 833	

5.2.5 Klima- og miljødepartementet

På driftsposter skal det kun belastes utgifter til tjenestekjøp, lønn og reiser, i henhold til føringer for den enkelte tildeling. Midler på 01-, 21- og 22-poster skal ikke brukes til utbetaling av tilskudd.

Rundskriv om tilskuddsordninger fra Klima og miljødepartementet, [Tilskotsordninger - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no), legger føringer for tildeling når det gjelder mål for tilskuddet, målgruppe og prioriteringer.

Det skal ikke foretas tilskuddsutbetalinger uten utlysning annet enn der mottakerne er nevnt spesifikt i forslag til statsbudsjett, Prop. 1 S. På tilskuddsposter skal det kun belastes tilskudd. Eventuelle ubrukte tilskuddsmidler skal rapporteres til Miljødirektoratet for eventuell tilbaketrekking. Det er ikke anledning til å benytte restmidler til andre formål eller til annet enn tilskudd.

Forvaltning av tilskuddsmidler som tildeles i supplerende tildelingsbrev, er innenfor de faste oppgavene for statsforvalteren og skal, jf. retningslinjenes pkt. 1, 2.

setning, dekkes over kapittel 525 Fylkesmannsembetet. Det er derfor ikke anledning til å beregne overhead/administrative utgifter av tilskuddsmidler.

Tildeling for gebyrer fra tilsyn og konsesjonsbehandling. (HI5.3.8)				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1420.23	Tilsyn	14A18109	1 700	SFNO
1420.23	Konsesjonsbehandling	14A20121	2 001	SFNO
		Sum	3 701	

Gebyrer på tilsyn og konsesjonsbehandling

Miljødirektoratet viser til tilsynsplanen for 2022 hvor det fremgår estimat over antall tilsyn for hver statsforvalter.

Veileder til statsforvalterne om budsjettering og oppfølging av gebyrer.

Gebyrfinansierte utgifter belastes kap. 1420 post 23 og må ikke overskride innbetalte gebyr inneværende år. Tildelte midler vil justeres i henhold til oppdaterte inntektsprognoser på høsten. Gebyrinntektene skal anvendes til tilsynsaktiviteter og saksbehandling på forurensningsområdet.

For mer informasjon om planlegging/budsjettering, rapportering og bruk av tildelte midler, se veiledning om budsjettering og oppfølging av gebyrer gebyrveileder.

Forurensningstiltak				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1420.39	Kvalitetssikring Grunnforurensning. HI: 5.1.4.33	14A14202	1 000	SFNO
		Sum	1 000	

Kvalitetssikring i fagsystemet Grunnforurensning.

Kvalitetssikring i fagsystemet Grunnforurensning: De tre statsforvalterne skal kvalitetssikre lokaliteter som er/skal overføres til Statsforvalteren som forurensningsmyndighet. Sørg for å veilede andre embeter og kommuner på fagsystemet Grunnforurensning og relevant regelverk. Mer informasjon kommer i eget brev.

Prosjektmedarbeider avfallsplaner i havner: Stillingene skal styrke innsatsen for få på plass flere avfallsplaner i havner i flere fylker. Norge mangler fremdeles godkjente avfallsplaner for en hel del havner og vi ser behov for å øke innsatsen på området for å sikre at vi overholder EU-regelverket.

Viltforvaltning				
Kap/post	Betegnelse		Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
		Sum	0	

Rovvilt				
Kap/post	Betegnelse		Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
		Sum	0	

Våtmark				
Kap/post	Betegnelse		Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
		Sum	0	

Verneområder				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1420.21	Skogvern - prosessmidler. HI: 5.1.4.5	14A09042	400	SFNO

		Sum	400	
Trua arter og naturtyper				
Kap/post	Betegnelse	Prosjektnummer	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1420.21	Koordinering handlingsplan og kartlegging hubro. HI: 5.1.4.14	14A09048	420	SFNO
		Sum	420	

5.2.6 Kommunal- og distriktsdepartementet

5.2.7 Kulturdepartementet

5.2.8 Kunnskapsdepartementet

5.2.9 Landbruks- og matdepartementet

1. Rammer til statsforvalteren fra Landbruks- og matdepartementet utenfor kapittel 525

I tråd med Stortingets vedtak gis statsforvalteren med dette rammer og retningslinjer for forvaltning av tilskuddsordninger på Landbruks- og matdepartementets område for 2022.

Landbruks- og matdepartementet viser til [Prop. 1 S \(2021-2022\)](#) og [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2021-2022\)](#), [Prop. 200 S \(2020-2021\)](#) og [Prop. 189 S \(2020-2021\)](#) og Stortingets behandling av disse. Departementet tar forbehold om eventuelle endringer i rammene for tilskuddsordningene som følge av endringer i statsbudsjettet for 2022. I tabellene skal Tildeling 2022 forstås som Ramme 2022.

2. Fordeling av rammer innenfor Landbruksdirektoratets ansvarsområde

2.1 Nærmere om rammer og føringer for utøvelse av budsjett disponering

Landbruksdirektoratet regnskapsfører alle tilskudd og erstatninger, og rapporterer til statsregnskapet. Informasjonen om rammene skal statsforvalteren benytte ved utøvelse av budsjett disponeringsmyndighet. Tilsvarende skal statsforvalteren fordele rammer og informere kommunene om disse.

Opgavene statsforvalteren skal ivareta knyttet til tilskuddsforvaltningen er forankret i tildelingsbrevets delmål 3.3.1.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning og hovedinstruksens punkt 5.3.10.3 Forvaltning av økonomiske virkemidler.

Landbruksdirektoratet vil i kapitlene 2.2-7 nedenfor klargjøre de økonomiske rammene for tilskuddsordningene innenfor Landbruks- og matdepartementets område.

2.2 Ordninger med overslagsbevilgninger

For ordninger som er overslagsbevilgninger gis det ingen konkrete beløpsmessige rammer til statsforvalteren. Alle som søker og som fyller vilkår har rett på tilskudd. Statsforvalteren treffer vedtak. Dette gjelder følgende ordninger:

Kap. post: 1142.73 Tilskudd til erstatninger mm etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon:

- Erstatning etter offentlige pålegg som følge av planteskadegjørere
- Erstatning etter offentlige pålegg om nedslaktning av husdyr
- Erstatning etter frivillig nedslaktning av sauebesetning pga. sykdommene mædi og skrapesyke
- Erstatning for tap av tilskudd i en pålagt oppholdsperiode
- Erstatning for nedføringskostnader som følge av radioaktivitet
- Erstatning for flytterestriksjoner for bier
- Kompensasjon for produksjonstap ved MRSA

Kap. post: 1150.71 Tilskudd ved avlingssvikt:

- Erstatning ved avlingssvikt i planteproduksjon
- Erstatning ved svikt i honningproduksjon

2.3 Ordninger med nasjonale budsjett rammer

For noen ordninger er det en felles nasjonal ramme som ikke fordeles til fylkene. Statsforvalteren treffer vedtak. For disse ordningene styrer Landbruksdirektoratet budsjett rammene i fagsystemene, statsforvalteren informeres i de tilfeller det ikke er budsjettmessig dekning for å fatte vedtak.

Felles for disse ordningene er at alle som søker og som fyller vilkår, har rett på tilskudd. I tabellen under fremgår de ordningene som har nasjonal ramme. Dette gjelder følgende ordninger:

Kap. post: 1142.74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitnekt:

- Kompensasjon ved restriksjoner i bruk av utmarksbeite grunna rovvilt

Kap. post: 1142.77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold:

- Kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold
- Kompensasjon for riving og opprydding av pelsdyrhus

Kap. post: 1150.77.11 Tilskudd til dyreavl mm:

- Tilskudd til veterinære reiser

Kap. post: 1150.78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordningen:

- Tidligpensjon for jordbrukere

2.4 Ordninger på reindriftsområdet

For to tilskuddsordninger på reindriftsområdet utbetales tilskudd etter fastsatte satser når vilkår er oppfylt. Satsene fastsettes av avtalepartene utfra prognoser på forbruk for å sikre at budsjettbevilgningen ikke overskrides. For disse ordningene fordeles det ikke budsjetttrammer til fylkesnivået. Statsforvalteren fatter vedtak i henhold til gjeldende tilskuddssatser.

Kap. post: 1151.75 Kostnadssenkende- og direktetilskudd:

- Tilskudd til reinbeitedistrikt og reinlag

Kap. post: 1151.75:

- Tilskudd til siidaandeler og reinlag

3. Tilskuddsordninger der kommunene er vedtaksmyndighet

Statsforvalteren skal fordele midler og informere kommunene om at budsjett disponering skal utøves innenfor disse rammene. Brev som sendes kommunene med opplysninger om budsjetttrammer og vilkår knyttet til bruken av midlene, sendes i kopi til Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet vil for 2022 utarbeide mal med de opplysninger som brev til kommunene må inneholde. Vi vil komme nærmere tilbake til dette.

Statsforvalteren må følge med på forbruket av midler i kommunene og sørge for en forvaltning av midlene som fremmer aktivitet.

Statsforvalteren har anledning til å omfordele utdisponerte midler mellom kommunene i løpet av året. En slik omfordeling må skje i dialog med de berørte kommunene, og statsforvalteren må meddele endringer i rammene skriftlig til kommunene.

Av hensyn til mulighet for omfordeling av utdisponerte midler mellom kommuner og for å ha grunnlag for budsjettinnspill 2023, ber vi statsforvalteren informere kommunene om at de i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november. Dette gjelder alle tilskuddsordninger med unntak av kap. 3.1, 3.2, 3.5 og 3.7.

3.1. Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

For tilskudd til avløsning ved sykdom m.m. utbetales tilskudd etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordningen er det en nasjonal tilskuddsramme og derfor fordeles ingen budsjetttrammer til fylkesnivået. Kommunene fatter vedtak. Direktoratet sørger for å tilgjengeliggjøre budsjetttrammen i Agros og påser at budsjettet ikke overskrides.

3.2. Tilskudd til produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

For produksjonstilskuddene og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid fordeles ingen konkrete budsjetttrammer. Satsene fastsettes av LMD ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordningene ikke overskrides.

3.3 Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatilak

For 2022 er det bevilget 40,25 mill. kr i tilskudd til tettere planting på eksisterende skogarealer, herunder suppleringsplanting, tilskudd for gjødsling av skog og styrket ungsogpleie. Det er en nasjonal tilskuddsramme og derfor fordeles ingen midler til fylkesnivået. Kommunene fatter vedtak. Tilskuddssatsene kan justeres gjennom året for å unngå at budsjettet overskrides.

3.4 Tilskudd til vegbygging, drift med taubane, hest o.a.

Formål

Det vises til forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.1.2. Økt verdiskaping i skogbruket og hovedinstruksen punkt 5.1.5.2 Verdiskaping i skogbruket.

Bevilgning

I 2022 er det over Landbrukets utviklingsfond bevilget 86 mill. kr til vegbygging og drift med taubane, hest o.a. Det er i tillegg bevilget om lag 61,2 mill. kr til infrastrukturtiltak i skogbruket over statsbudsjettet kap. 1149.71. Landbruksdirektoratet fordeler 103 mill. kr til statsforvalteren til vegbygging og drift med taubane, hest o.a. Statsforvalteren skal veilede og fordele rammer til kommunene.

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50/1149.71	Tilskudd vegbygging og drift	3 100	SFNO
	Sum	3 100	

3.5 Tilskudd til skogkultur, miljøtiltak, andre tiltak

Formål

Det vises til forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.1.2. Økt verdiskaping i skogbruket og hovedinstruksens punkt 5.1.5.2 Verdiskaping i skogbruket.

Bevilgning

Til skogkultur og andre tiltak fordeles totalt 85 mill. kr til statsforvalteren for 2022. Midlene til miljøtiltak belastes en nasjonal ramme, og derfor fordeles ikke disse midlene til fylkesnivået. Kommunene treffer vedtak. Innretning og nærmere retningslinjer for tilskudd til miljøtiltak vil bli kunngjort for seg.

Skogkultur, miljøtiltak, andre tiltak			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Tilskudd skogkultur o.a.	2 900	SFNO
	Sum	2 900	

3.6 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Formål

Det vises til forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.2. Bærekraftig landbruk og hovedinstruksen punkt 5.1.4.7. Kulturlandskap.

Bevilgning

For 2022 er det bevilget 147 mill. kr til tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL). I tillegg er det udisponerte midler. Statsforvalteren skal veilede og fordele rammer til kommunene. Midlene skal ses i sammenheng med andre midler fra landbruks- og miljøforvaltningen.

Ved fordeling av rammer til kommunene skal statsforvalteren legge særlig vekt på:

- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i kommunen
- kommunenes størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og kontinuitet
- lokale retningslinjer som beskriver lokale miljøutfordringer og prioriterer miljøtiltak

Statsforvalteren skal bidra til at kommunene prioriterer tiltak med god

miljøeffekt. Kommunen skal lage lokale retningslinjer/tiltaksstrategier for SMIL der beskrivelse av miljøutfordringer og prioritering av miljøtiltak fremgår. Kommuner med god måloppnåelse og gjennomføringsevne skal prioriteres.

Erfaringer viser at det i noen vannområder er stort behov for utbedring av hydrotekniske anlegg i jordbruket. Det er viktig å ta tak i disse utfordringene av hensyn til avrenning, ressursbevaring, matproduksjon m.m. Klimatilpassing, herunder hydrotekniske tiltak, skal prioriteres der behovene er store. Tiltak for ville pollinerende insekter og truet natur bør også vektlegges.

Spesielle miljøtiltak i jordbruket			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Tilskudd SMIL	6 800	SFNO
	Sum	6 800	

3.7 Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket

Formål

Det vises til Nasjonalt miljøprogram og Instruks for regionale miljøtilskudd. Det vises til også til omtale i tildelingsbrevets delmål 3.1.6.2. Bærekraftig landbruk, styringsparameter 3.1.4.1.2 Tilstand i vannforekomstene og hovedinstruksen 4.1.4.2 Vannforvaltning og 5.1.4.7. Kulturlandskap.

Bevilgning

Statsforvalteren skal forvalte regionale miljøtilskudd i henhold til regional forskrift fastsatt i tråd med Nasjonal instruks for regionale miljøtilskudd.

Det er bevilget 601 mill. kr til regionale miljøprogram for 2022. Stortinget har fastsatt fordelingen av rammen på fylkene. Statsforvalteren fastsetter foreløpige satser for det enkelte tiltaket. Kommunen er vedtaksmyndighet og gjør en foreløpig behandling av søknadene. Statsforvalteren fastsetter endelige satser for det enkelte tiltaket basert på prognoser på forbruk fra søknadsomgangen, for å sikre at tildelingen til fylket ikke overskrides. Kommunen fatter vedtak om utbetaling når endelige satser er fastsatt.

Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel og øvrige vannmiljøtiltak, der hensynet til nye erosjonsrisikokart ivaretas, og pollinatoriltak skal prioriteres. Det legges til grunn at tilskudd til klimarådgivning er innført i alle fylker. Statsforvalteren må prioritere vanniltakene i tråd med det nye kunnskapsgrunnlaget. Der statsforvalteren vurderer at frivillige tiltak ikke vil være tilstrekkelig for å nå fastsatte miljømål, må det vurderes mer forpliktende krav. Vi viser til nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene.

Tilskudd til klimarådgivning ble innført fra søknadsomgangen 2021.

Statsforvalteren har ansvar for å informere og veilede kommuner og søkere om tilskuddene. Statsforvalteren skal ved behov utarbeide saksbehandlingsrundskriv for de regionale miljøtilskuddene til kommunene, og sende kopi av dette til Landbruksdirektoratet.

Statsforvalteren skal i 2022 rullere sitt regionale miljøprogram. Nytt miljøprogram og regional forskrift må være fastsatt og oppdatert veiledningsmaterieell skal være tilgjengelig til ny programperiode, som starter ved søknadsomgangen i 2023. Nytt regionalt miljøprogram skal utarbeides i tråd med rullert Nasjonalt miljøprogram og rullert Instruks for regionale miljøprogram.

Regionalt miljøprogram			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.74.19	Regionale miljøprogram	27 800	SFNO
	Sum	27 800	

3.8 Tilskudd til drenering av jordbruksjord**Formål**

Det vises til forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord og til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.2. Bærekraftig landbruk.

Bevilgning

For 2022 er det bevilget 68 mill. kr til tilskudd til drenering. I tillegg er det udisponerte midler. Det fordeles 57,5 mill. kr i fylkesvise rammer for 2022. Ved fordelingen er det tatt hensyn til innmeldt behov og ubrukte midler i hvert enkelt fylke.

Statsforvalteren skal fordele midlene til kommunene. Korn-, potet- og grønnsaksarealer skal prioriteres ved fordeling av midlene, bl.a. av hensyn til vannmiljøutfordringer.

Det er fortsatt udisponerte midler på ordningen. Ved behov for midler utover fordelt ramme i 2022, kan statsforvalteren ta kontakt med Landbruksdirektoratet for ytterligere midler.

Kommunene lyser ut dreneringstilskuddet.

For å motivere til økt aktivitet har statsforvalteren en viktig rolle i å formidle informasjon og veiledning om tilskuddet og effekten av drenering.

Tilskudd til drenering			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Tilskudd til drenering	5 000	SFNO
	Sum	5 000	

3.9 Tilskudd til tiltak i beiteområder**Formål**

Det vises til forskrift om tilskudd til tiltak i beiteområder og til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.2.

Bevilgning

For 2022 er det bevilget 26 mill. kr til tilskudd til tiltak i beiteområder. Statsforvalteren skal veilede og fordele tilskuddsrammer til kommunene, herunder omfordele midler dersom det er nødvendig.

Av totalrammen er 6,5mill. kr øremerket tiltak knyttet til ekstraordinære kostnader for beitenæringen som følge av kampen mot CWD. De øremerkede midlene forvaltes av Statsforvalteren i Oslo og Viken, i samarbeid med Statsforvalteren i Vestland og Vestfold og Telemark. For å sikre god bruk av midlene er god dialog med beitenæringen om aktuelle tiltak viktig.

Resterende ramme på 19,5 mill. kr skal statsforvalteren fordele til kommunene.

Tilskudd til tiltak i beiteområder			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Tiltak i beiteområder	1 800	SFNO
	Sum	1 800	

3.10 Tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vestnorsk fjordlandskap og Vegaøyen

Formål

Det vises til forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket, verdensarvområdene Vegan og Vestnorsk kulturlandskap, til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.2. Bærekraftig landbruk og til hovedinstruksens punkt 5.1.4.7. Kulturlandskap.

Bevilgning

For 2022 er det bevilget 38,5 mill. kr til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og 7,5 mill. kr til verdensarvområdene Vestnorsk fjordlandskap og Vegaøyen. I tillegg er det utdisponerte midler. Statsforvalteren skal veilede og fordele rammer til kommunene i samarbeid med regional kulturminneforvaltning. Midlene skal ses i sammenheng med andre midler fra landbruks- og miljøforvaltningen.

Ved fordeling av rammer til kommunene skal statsforvalteren legge særlig vekt på:

- områdenes forvaltningsplaner
- gjennomføringsevne, framdrift og oppnådde resultater i områdene
- områdenes størrelse i areal, omfang av tiltak og antall eiere/drivere
- variasjoner i behovene fra år til år, sammen med hensyn til forutsigbarhet og kontinuitet
- realistiske budsjettforslag/kostnadsoverslag
- at hvert område over tid på en balansert måte dekker opp behov knyttet til alle deltema omfattet av formålet med ordningen: ivaretagelse av kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturmiljøer, og danne grunnlag for landbruksbasert næringsutvikling.

Det skal innlemmes nye områder i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Det er tatt høyde for dette i bevilgningen til fylkene. Informasjon om hvilke fylker som får nye områder blir meddelt i et eget brev.

Landbruksdirektoratet vil be statsforvalteren om å bidra med å hente inn eksempler på tiltak under ordningen Utvalgte kulturlandskap i jordbruket.

Statsforvalteren har anledning til å sette av midler til regionale felles tiltak.

Det er vesentlig at forvaltningsplaner for områdene foreligger og er oppdaterte for å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift. Forvaltningsplanen skal også bidra til å sikre god forankring lokalt. Planene skal gi klare prioriteringer for mål og tiltak, samt økonomiske vurderinger, og være et grunnlag for framtidig prioriteringer av tiltak.

Utvalgte kulturlandskap i jordbruket			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50/1420.81	Utvalgte kulturlandskap i jordbruket	3 530	SFNO
	Sum	3 530	

Verdensarvområdene Vestnorsk fjordlandskap og Vegaøyen			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Verdensarvområde Vegaøyen	1 500	SFNO
	Sum	1 500	

4. Tilskuddsordninger der statsforvalteren er vedtaksmyndighet

4.1 Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

Formål

Det vises til forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer og til hovedinstruksens punkt 5.1.5.2 Verdiskaping i skogbruket.

Bevilgning

For 2022 er det fordelt 21,25 mill. kr til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer. Statsforvalteren innvilger midlene til prosjekt på grunnlag av hovedplaner og handlingsplaner. Det er derfor spesielt viktig at disse oppdateres fortløpende. Prosjekter som kommer til utbetaling i nær framtid, og der tilskuddsandelen ennå ikke er fullfinansiert, skal prioriteres. Prosjekt som er under arbeid prioriteres neste år.

Landbruksdirektoratet vil underveis i året evaluere status på forbruk av årets midler til skogbruksplanlegging. Det kan bli aktuelt å trekke tilbake tilskuddsrammer som ikke er disponert til konkrete skogbruksplanprosjekt, og omfordele midler til andre fylker.

For at aktørene i skogbruksplanprosjekter skal få tilgang til geovekstdata, skal statsforvalternes rettigheter til disse benyttes.

Landbruksdirektoratet presiserer at skogbruksplanprosjektene skal gjennomføres etter gjeldende lover og regler, og ikke være konkurransevridende. Dette betyr at statsforvalteren skal påse at skogeier aktivt må samtykke til at data fra takstprosjektet kan deles. Skogeier skal i bestillingsprosessen få relevante alternativer for hvilke rettigheter til data som gis, samt hvem skogeier ønsker å dele de ulike rettighetene med.

Skogbruksplanlegging med miljøregistreringer			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Tilskudd til skogbruksplan	2 800	SFNO
	Sum	2 800	

4.2 Tilskudd til regionale prosjekter innen Klima- og miljøprogrammet

Formål

Klima- og miljøprogrammet skal bidra til å nå landbrukspolitikkens målsettinger innenfor klima og miljø. Prosjektene skal bidra til at eksisterende eller ny kunnskap raskt når ut til næringsutøvere, oppdatert kunnskap for rådgivning og forvaltning, og å informere om jordbrukets miljøinnsats til samfunnet for øvrig. Det vises også til tildelingsbrevets delmål 3.1.6.2. Bærekraftig landbruk og til hovedinstruksens punkt 5.2.4.3. Klimaarbeid på landbruks- og matområdet.

Bevilgning

Det er avsatt 7 mill. kr til fylkesvise tiltak innenfor Klima- og miljøprogrammet (KMP). Programmet omhandler de fem kategoriene klimatilpasning, klimagassutslipp, jord, naturmangfold/kulturminner i kulturlandskapet og forurensning til vann, jord og luft. Prosjekter som bidrar til å styrke kunnskapsgrunnlaget om klimautfordringer prioriteres. Innenfor de fylkesvise prosjektene bør styrking av en klimavennlig driftspraksis prioriteres i 2022. For øvrig kan statsforvalteren ut fra regionale og lokale behov velge tema eller prosjektyper innenfor alle kategorier. Prioriteringene skal gå fram av utlysningen.

Retningslinjer for KMP ligger på Landbruksdirektoratets nettsider. Statsforvalteren skal utarbeide retningslinjer for de fylkesvise midlene innenfor rammen av de sentrale retningslinjene.

Klima- og miljøprogrammet			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.50	Tilskudd klima- og miljøprogrammet	400	SFNO
	Sum	400	

4.3 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Formål

Det vises til forskrift om tilskot til landbruksbruksvikarordninga.

Bevilgning

Det er fordelt tilskudd til årsverk i tråd med tilskuddsramme og sats per årsverk fastsatt i jordbruksavtalen. Ved fordelingen av tilskuddsmidler mellom avløserlagene i fylket, skal statsforvalteren ta utgangspunkt i behovet for landbruksvikar og forutsetningene for å drive landbruksvikarvirksomhet i lagenes dekningsområder. Statsforvalteren skal fatte vedtak om tildeling av tilskudd, sende tilskuddsbrev til avløserlagene, og anvise utbetalinger i AGROS i tråd med vedtakene.

Tilskudd til landbruksvikarordningen			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1150.78	Tilskudd til landbruksvikarordningen	7 153	SFNO
	Sum	7 153	

4.4 Tilskudd til veterinærdekning - stimuleringstilskudd

Formål

Stimuleringstilskudd til veterinærdekning skal bidra til å sikre tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell i næringssvake distrikter.

Bevilgning

Det er bevilget 33,401 mill. kr i stimuleringstilskudd til veterinærdekning for 2022. Statsforvalteren skal prioritere hvilke søkere som kan få tilskudd i tråd med retningslinjer fra Landbruksdirektoratet. Behovet for midler til prioriterte søkere, og eventuelle udisponerte midler, skal rapporteres til Landbruksdirektoratet innen 1.6.2022. Eventuelle udisponerte midler omfordeles til fylker hvor behovet er større enn tildelt ramme. Av tildelingen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark er 802 000 kroner øremerket Svalbard.

Tilskudd til veterinærdekning - stimuleringstilskudd			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1142.60	Tilskudd til veterinærdekning - stimuleringstilskudd	5 678	SFNO
	Sum	5 678	

5. Tiltak og tilskudd på reindriftsområdet

5.1. Kap. 1142 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold

Formål

Bevilgningen skal dekke utgiftene til oppfølging av konvensjonsgjerdene mot Sverige, Finland og Russland. Posten dekker også utgiftene til oppfølging av reinbeiteavtaler i Røros-regionen og til vedlikehold av gjerdene i Hemsedal og Lærdal. Det vises til tildelingsbrevets oppdrag 3.1.6.2.2., hovedinstruksens punkt 5.1.5.6. Grensegjerd og grenseoverskridende reindrift og punkt 5.3.10.4 Reindriftsloven.

Bevilgning

Statsforvalteren tildeles 7 601 000 kroner over kapittel 1142 post 45.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark tildeles midler til henholdsvis oppgradering av gjerde mot Russland (3 457 000 kroner), vedlikehold av gjerde mot Finland (1 959 000 kroner) og rehabilitering av kjørespor langs gjerde (300 000 kroner). Statsforvalteren i Nordland tildeles midler til vedlikehold av gjerde mot Sverige (900 000 kroner). Statsforvalteren i Trøndelag tildeles midler til vedlikehold av gjerde mot Sverige, vedlikehold av sperregjerd og oppfølging av beiteavtaler i Rørosregionen og vedlikehold av CWD-gjerde i Mørkedalen (totalt 985 000 kroner).

Det er viktig at statsforvalteren tidlig planlegger og forbereder gjennomføring av prosjektene som det er tildelt midler til. Spesielt må eventuelle anbud forberedes, lyses ut og avgjøres i løpet av vinteren 2022, slik at arbeidet er mulig å få tidlig oppstart og gjennomføring ilt. barmarksesongen 2022.

Større utstyrskjøp og vedlikehold			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1142.45	Større utstyrskjøp og vedlikehold	900	SFNO
	Sum	900	

5.2 Kap. 1142 Post 71 Tiltak for bærekraftig reindrift

Formål

Formålet med bevilgningen er å finansiere ulike tilpasninger og tiltak for å legge til rette for en bærekraftig reindrift. Bevilgningen skal dekke utgiftene til telling av rein og oppfølging av godkjente bruksregler, i tillegg til kontrolltiltak rettet mot grenseoverskridende reinbeite mellom Norge og Sverige. Det vises også til tildelingsbrevets delmål 3.3.1.2.2 Telling av rein i 2022, delmål 3.3.1.2.3. Andel distrikter med oppdaterte bruksregler og distriktsplaner og hovedinstruksens punkt 5.1.5.6. Grensegjerder og grenseoverskridende reindrift.

Bevilgning

Statsforvalteren tildeles 3 900 000 kroner på kapittel 142 post 71.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark tildeles midler til henholdsvis reintelling i tellesesongen 2021/2022 (2 500 000 kroner) og kontrolltiltak grenseoverskridende reinbeite (1 200 000 kroner). Statsforvalteren i Nordland tildeles midler til kontrolltiltak grenseoverskridende reinbeite (200 000 kroner). Eventuelle midler til reintelling i tellesesongen 2022/2023 vil bli tildelt i eget brev til den enkelte statsforvalter utfra deres vurdering av behov og risiko i 2022 og en overordnet vurdering fra Landbruksdirektoratet.

Det er viktig at statsforvalteren tidlig planlegger og forbereder gjennomføring av prosjektene som det er tildelt midler til.

Tiltak for bærekraftig reindrift			
Kap/post	Betegnelse	Tildeling 2022 (i 1000 kroner)	Statsforvalter
1142.71	Tiltak for bærekraftig reindrift	200	SFNO
	Sum	200	

6. Områderettet innsats

Det er bevilget 8 mill. kr til områderettet innsats fordelt på prosjektene Arktisk landbruk og Fjellandbruket. Av dette er 0,5 mill. kr satt av til eksternt evaluering av satsingene.

6.1. Ramme for prosjektet «Arktisk landbruk»

Formål

Midlene til arktisk landbruk omfatter Nordland, Troms og Finnmark og skal bidra til utvikling og økt utnyttning av arktisk kvalitet som konkurransefortrinn for landbruket i nordområdene. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har et koordinerende ansvar for forvaltning av midlene opp mot øvrige embeter, fylkeskommuner, næringsorganisasjoner og ev. andre aktører i de aktuelle områdene.

Bevilgning

Fagsystemet Agros skal benyttes i saksbehandlingen, utbetalingene går via Landbruksdirektoratet.

6 Fullmakter

Departementet delegerer følgende budsjettmessige fullmakter til statsforvalteren for budsjettåret 2022. Statsforvalteren er selv ansvarlig for å sette seg inn i de kravene og hjemlene departementet viser til.

I tillegg gjelder de administrative fullmaktene statsforvalteren har fått delegert i brev fra Kommunal- og distriktsdepartementet 04.05.2015.

6.1 Merinntektsfullmakt post 01

Fullmakten gjelder tilgang til å overskride kap. 525, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3525, post 02, jf. romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter, jf. Innst. 16 S (2021-2022) vedtatt 16. desember 2021.

6.2 Merinntektsfullmakt post 21

Fullmakten gjelder tilgang til å overskride kap. 525, post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3525, post 01, jf. romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter, jf. Innst. 16 S (2021-2022) vedtatt 16. desember 2021.

6.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 525, post 01 på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.2.

6.4 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3. Unntak fra denne fullmakten er inngåelse av ny husleieavtaler eller endringer av løpende husleieavtaler, som skal drøftes med departementet før oppstart og godkjennes av departementet. Ved inngåelse av nye husleiekontrakter skal statsforvalterne bruke Statsbygg som rådgiver.

7 Rapportering og resultatoppfølging

7.1 Rapportering gjennom året

7.1.1 Rapporteringskrav per 30.04

Rapporteringen skal sendes til oppdragsgiveren innen 15.5.2020.

7.1.1.1 Justis- og beredskapsdepartementet

7.1.1.1.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Alle statsforvaltere   JD   Alle temaer
7.1.1.1.1.1
Statsforvalteren skal sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden hos statsforvalteren til KDD (se også HI pkt. 4.2.1).

7.1.1.1.2 Rettshjelp

Alle statsforvaltere   JD   Alle temaer
7.1.1.1.2.1
Statsforvalteren skal rapportere på forbruk samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 både for inneværende og påfølgende budsjettår. Rapporteringen sendes Statens sivilrettsforvaltning. Eventuelle avvik skal begrunnes. Statsforvalteren skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området. Statsforvalteren skal i tillegg rapportere på antall innkomne og behandlede saker, gjennomsnittlig saksbehandlingstid og antall restanser.
Alle statsforvaltere   JD   Alle temaer
7.1.1.1.2.2
Statsforvalteren skal rapportere særskilt på de NAV-sakene som omfattes av det særlige rettshjelpiltaket i Justis - og beredskapsdepartementets rundskriv G – 05/2019. Det skal rapporteres på antallet innkomne saker, behandlede saker og totalt utbetalt beløp.

7.1.1.2 Klima- og miljødepartementet

SFOV   SFVT   SFAG   SFRO   SFVL   SFMR   SFTL   SFNO   SFTF   KLD   Miljø og klima
7.1.1.2.1
Status for arbeidet med avfallsplan i havn
Statsforvalteren skal rapportere tertialvis på status for arbeidet med å få på plass godkjente avfallsplaner i havner. (Rapportene sikrer informasjonen til rapportering til ESA). Det skal rapporteres i tabell som er tilgjengelig på FM-nett.

7.1.1.3 Kunnskapsdepartementet

7.1.1.3.1 Økonomi og tilskudd 1. tertial

Alle statsforvaltere   KD   Alle temaer
7.1.1.3.1.1
Statsforvalteren skal rapportere på økonomi og tilskudd per 30.4. i egen tertialportal. Frist 15.5.22.

7.1.2 Rapporteringskrav per 31.08

Rapporteringen skal sendes til oppdragsgiver innen 15.9.2022.

7.1.2.1 Justis- og beredskapsdepartementet

7.1.2.1.1 Vergemålsordningen

Statsforvalteren skal gi en kort samlet vurdering av måloppnåelsen på vergemålsfeltet per 2. tertial og forventet måloppnåelse for 2022. Gjennomførte tiltak og forventede effekter av disse skal beskrives. Statsforvalteren skal rapportere på eventuelle avvik på henholdsvis gjennomføring av oppdrag, måloppnåelse eller oppgaver i Hovedinstruksen.

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.1.2.1.1.1

Statsforvalteren skal gi en kort samlet vurdering av måloppnåelsen på vergemålsfeltet per 2. tertial og forventet måloppnåelse for 2022. Rapporten skal omhandle hvilke tiltak som er iverksatt for å individtilpasse vergemål og ivareta vergehavers selvbestemmelse og effekten tiltakene har hatt.

7.1.2.1.2 Rettshjelp

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.1

Statsforvalteren skal rapportere på forbruk samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 både for inneværende og påfølgende budsjettår. Rapporteringen sendes Statens sivilrettsforvaltning. Eventuelle avvik skal begrunnes. Statsforvalteren skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området. Statsforvalteren skal i tillegg rapportere på antall innkomne og behandlede saker, gjennomsnittlig saksbehandlingstid og antall restanser.

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.2

Statsforvalteren skal rapportere særskilt på de NAV-sakene som omfattes av det særlige rettshjelptiltaket i Justis - og beredskapsdepartementets rundskriv G – 05/2019. Det skal rapporteres på antallet innkomne saker, behandlede saker og totalt utbetalt beløp.

7.1.2.2 Klima- og miljødepartementet

SFOV | SFVT | SFAG | SFRO | SFVL | SFMR | SFTL | SFNO | SFTF | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.1

Status for arbeidet med avfallsplan i havn

Statsforvalteren skal rapportere tertialvis på status for arbeidet med å få på plass godkjente avfallsplaner i havner. (Rapportene sikrer informasjonen til rapportering til ESA). Det skal rapporteres i tabell som er tilgjengelig på FM-nett.

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.2

Bedre ivaretagelse av den mest trua naturen

Rapportering på driftsmidler gitt over kap. 1420.21. Det skal rapporteres i tabell som er tilgjengelig på FM-nett. For de enkelte artene og naturtypene skal det rapporteres på status og framdrift for planlagte aktiviteter og tiltak.

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.3

Status for bedre tilstand og kunnskap om vannforekomstene

Statsforvalteren skal som en del av rapporteringen på bruk av tildelingsmidlene, i tilgjengelig tabell på FM-nett, rapportere på hvilke tiltak eller arbeidsoppgaver midlene i kapittel 1420.22 brukes til

7.1.2.3 Kommunal- og distriktsdepartementet

Alle statsforvaltere | KDD | Annet tema

7.1.2.3.1

Når det gjelder regnskapsrapporteringen, henvises til pkt. 3.2.4. i økonomi- og virksomhetsinstruksen.

I tillegg skal det rapporteres på forbruk pr. 31.08 innen 15.09, samt forbruk pr. 31.12 innen 15.01.22, for midler som er tildelt over kap. 500, post 21 (byvekstavtaler mv.) og uu-midler over Kulturdepartementets kap. 352, post 71.

Rapporteringen skal skje i Sharepoint.

7.1.2.4 Kunnskapsdepartementet

7.1.2.4.1 Økonomi og tilskudd 2. tertial

Alle statsforvaltere | KD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

7.1.2.4.1.1

Statsforvalteren skal rapportere på økonomi og tilskudd per 31.8 i egen tertialportal. Frist 15.9.22.

7.1.3 Rapporteringskrav med egne frister

7.1.3.1 Helse- og omsorgsdepartementet

Alle statsforvaltere | HOD | Familier, barn og unge | Folk og samfunn | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet | Kommunal styring | Samfunnssikkerhet og beredskap | Tilskudd og økonomiske virkemidler

7.1.3.1.1

Rapportere på økonomi- og tilskudd (inkl. belastningsfullmakten over kapittel 734 post 01 kontrollkommisjoner, driftsbudsjett) – tall per 31.08 og 31.12.

Frist til Hdir 2. tertialrapport 08.09.

Frist til Hdir 3. tertialrapport 08.01 (påfølgende år).

Alle statsforvaltere | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

7.1.3.1.2

Statsforvalteren skal rapportere på fremgangen i arbeidet med helsefelleskapene, og vurdere likeverdigheten mellom kommuner og helseforetak i helsefelleskapene.

Det bes om en oversikt over konkrete tiltak som er utviklet eller er i utvikling mellom HF og kommunene.

Det bes om vurdering av samarbeidet i helsefelleskapene (både mellom kommuner og helseforetak og mellom kommuner) og hvilke faktorer som eventuelt hindrer godt samarbeid om felles planlegging og utvikling av tjenestene.

Frist for rapportering til Helsedirektoratet er 01.09.2022

Alle statsforvaltere | HOD | Areal, by og samfunn | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet | Kommunal styring | Tilskudd og økonomiske virkemidler

7.1.3.1.3

Statsforvalteren skal gi en overordnet vurdering av status og fremdrift i reformarbeidet i sin region, sett opp mot fasene i reformen, regionale gjennomføringsplaner og føringer og forventninger i det særskilte oppdragsbrevet til embetene om Leve hele livet.

Frist for statusrapportering er 01.05.22 og 01.11.22

Alle statsforvaltere | HOD | Alle temaer

7.1.3.1.4

Statsforvalteren skal gi en kortfattet vurdering av om kompetansekrav og responstid overholdes i legevaktjenesten, og eventuelt beskrive aktuelle tiltak for å bedre kvaliteten.

Det bes om en overordnet vurdering om kommunene overholder kravene til kompetanse på personell i legevaktsentral og ordinær legevakt, og om det forskriftsfestede kravet på svartid i legevaktsentral oppfylles. En vurdering av hvilke tiltak til forbedring som kan være aktuelle dersom kravene ikke oppfylles er ønsket.

Frist for rapportering til Helsedirektoratet er 01.07.22

7.1.3.2 Justis- og beredskapsdepartementet

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.1.3.2.1

Statsforvalteren skal rapportere på status og fremdrift på granulering av vergefullmakter i 2021 jf. oppdrag 3.3.2.2.2 i tildelingsbrevet. Det skal også rapporteres på forbruk over kap 540, post 25. Rapportering skal gjøres i henhold til utsendt mal fra SRF.

Rapporteringen sendes SRF innen 15.02.2022.

7.1.3.3 Klima- og miljødepartementet

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

7.1.3.3.1

Rapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet per 31.08. Frist: 5.9.2022.

Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
7.1.3.3.2 Rapportering på tildelinger fra Miljødirektoratet på KLD sine kapitler 1400 og 1410. Frist: 7.11.2022.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
7.1.3.3.3 Rapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet per 31.12. Frist: 9.1.2023.

7.1.3.4 Kommunal- og distriktsdepartementet

SFRO   SFVL   SFNO   KDD   Areal, by og samfunn   Familier, barn og unge   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
7.1.3.4.1 Statsforvalterne i Nordland, Vestland og Rogaland skal rapportere på hvordan råd og veiledning ovenfor kommunene innen det boligsosiale området har gitt resultater. Statsforvalterne skal gi en overordnet status i kommunene for det boligsosiale arbeidet, variasjoner mellom kommunene, typiske utfordringer og hvilke kompetansebehov de etterspør i dag og fremover. Statsforvalterne skal særskilt vurdere hvordan råd og veiledning til kommunene har bidratt til: <ul style="list-style-type: none">
• En målrettet innsats mot kommuner med mange bostedsløse.
• At flere barn og unge bor godt.
• At flere utviklingshemmede kan eie egen bolig.
• At kommuner tar boligsosiale hensyn i planleggingen. Frist for rapportering til Husbanken er 24.1.2023
Alle statsforvaltere   KDD   Areal, by og samfunn
7.1.3.4.2 Kartlegging av klager som fremmes av statsforvalteren som sektormyndighet. Det vises til oppdrag 3.1.1.1.13. Det skal gis en beskrivelse av status innen 1. april 2022.

7.1.3.5 Kunnskapsdepartementet

Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilskudd og økonomiske virkemidler
7.1.3.5.1 Statsforvalteren skal rapportere på økonomi og tilskudd per 31.12 i egen tertialportal. Frist 15.01 (påfølgende år).
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
7.1.3.5.2 Rapportere på status i håndhevingssakene per 30.06 og 31.12: <ul style="list-style-type: none">
• Frist til Udir er 10.08 for 1. statusrapportering (status for sakene i perioden 01.01-30.06).
• Frist til Udir er 10.01 for 2. statusrapportering (status for sakene i perioden 01.07-31.12). Rapporteringen skal skje via Udirs høringsssystem. Dere får tilsendt lenke i forkant av rapporteringsfristen.

7.1.3.6 Landbruks- og matdepartementet

Statsforvalteren forvalter ordninger over to næringsavtaler innenfor landbruks- og matområdet. Det er nødvendig med egne frister for enkelte rapporteringspunkter, knyttet til oppfølging og gjennomføring av årlige forhandlinger om avtalene.

SFTL   SFNO   SFTF   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler
<p>7.1.3.6.1</p> <p>Rapportere til Landbruksdirektoratet om forbruk, avik knyttet til tildelte midler og tiltak, prognose og budsjettbehov knyttet til kapittel 1142, post 45 Større utstyrskjøp og post 71 Tiltak for bærekraftig reindrift etter følgende frister:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frist 6.1.: Forbruk og avik per. 31.12. • frist 5.5.: Plan for gjennomføring av tiltak. Forbruk, prognose og avik per 31.4. • frist 5.9.: Forbruk, prognose og avik per 31.8. • frist 15.10.: Budsjettbehov påfølgende år. <p>Rapporteringen gjøres etter tilsendt mal fra Landbruksdirektoratet.</p>
Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler
<p>7.1.3.6.2</p> <p>Rapporter i henhold til tabell tilsendt fra Landbruksdirektoratet knyttet til tilskuddsordninger der statsforvalteren disponerer regional ramme, jf. tilskuddsordninger som fordeles i kap. 5.2 i tildelingsbrevet. Frist 20.11.</p>
Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat   Tilskudd og økonomiske virkemidler
<p>7.1.3.6.3</p> <p>Rapporter på totalt behov for tilskudd til veterinærdekning (stimuleringsstilskudd) til kommunene som statsforvalteren har prioritert for tildeling i 2022 og midler knyttet til belastningsfullmakt på kap. 1142, post 60. Sendes Landbruksdirektoratet innen 1.6.2022.</p>

7.2 Årsrapport og årsregnskap

Statsforvalteren skal oversende årsrapporten for 2022 til departementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 1. mars 2023. Årsrapporten skal tilfredsstille kravene i virksomhets- og økonomiinstruksen for statsforvalterne.

Rapporten skal inneholde rapportering om mål og styringsparametere omtalt i dette tildelingsbrevet, jf. pkt. 3 Mål for 2022, pkt. 4 Andre forutsetninger og krav og andre rapporteringskrav som fremgår av pkt. 7.3. Det er ikke rapportering på oppgavene i Virksomhets- og økonomiinstruksen. Dersom det er vesentlige avik på oppgavene, skal det rapporteres i årsrapporten i kapittel 3.2.

For årsrapporten for 2021 gjelder kravene som har blitt stilt for 2021, med mindre noe annet fremgår av dette brevet.

Statsforvalteren skal sende en korrekt, dekkende og komplett årsrapport til departementet. Årsrapporten skal ikke endres etter at den er sendt til departementet, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

7.3 Andre rapporteringskrav i årsrapporten

7.3.1 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>7.3.1.1</p> <p>Statsforvalteren skal redegjøre for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke tiltak statsforvalteren har iverksatt for å styrke forankringen av kvalifiseringsprogrammet på ledernivå i NAV- kontoret og i kommunen. • Hvilke tiltak statsforvalteren har iverksatt for å øke kompetansen på kvalifiseringsprogrammet i NAV-kontorene, herunder hvordan det sikres kompetanse om at kvalifiseringsprogrammet er en lovbestemt rettighet for de brukerne som fyller vilkårene. • Hvordan statsforvalteren har fulgt opp NAV-kontor med særskilte utfordringer i gjennomføringen av kvalifiseringsprogrammet. • Hva som er de største utfordringene i kommunenes arbeid med kvalifiseringsprogrammet.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>7.3.1.2</p> <p>Statsforvalteren skal beskrive utøvelsen av aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år i fylket; herunder hva slags aktivitet det stilles vilkår om, og vurdere hvorvidt aktivitetene er hensiktsmessige for å øke overgang til arbeid og utdanning.</p>
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
<p>7.3.1.3</p> <p>Statsforvalteren skal redegjøre for kompetansehevede tiltak innenfor økonomisk rådgiving som er gjennomført overfor kommunene og sitt øvrige arbeid med økonomisk rådgivning.</p>

Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
7.3.1.4 Statsforvalterne skal beskrive hvilke kompetansehevende tiltak de har iverksatt for oppfølging av utsatt ungdom i NAV-kontoret, og redegjøre for hvordan statsforvalteren har tilrettelagt for erfaringsutveksling om oppfølging av utsatt ungdom i NAV.
Alle statsforvaltere   AID   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
7.3.1.5 Statsforvalteren skal redegjøre for sin oppfatning av hvordan digitalisering gjennom DIGISOS påvirker tilgjengelighet til de sosiale tjenestene, og hvordan det jobbes med å sikre tilgang til sosiale tjenester for brukere som har vansker med å benytte digitale løsninger.

7.3.1.7 Integreringsarbeid

Alle statsforvaltere   AID   Alle temaer
7.3.1.7.1 I forbindelse med introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (integreringsloven/introduksjonsloven) skal statsforvalteren rapportere på antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.
Alle statsforvaltere   AID   Alle temaer
7.3.1.7.2 På området opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (integreringsloven/introduksjonsloven) skal statsforvalteren oppgi antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.
Alle statsforvaltere   AID   Alle temaer
7.3.1.7.3 Statsforvalteren skal gjennomføre statsborgerseremonier for alle nye statsborgere i fylket som har fylt 12 år, samt medvirke til at andelen av nye statsborgere som deltar på seremoniene øker. Statsforvalteren skal i årsrapporten rapportere på antall statsborgerseremonier som er avholdt, totalt antall utsendte invitasjoner til nye norske statsborgere og totalt antall nye statsborgere som har deltatt i statsborgerseremoniene i fylket.
Alle statsforvaltere   AID   Alle temaer
7.3.1.7.4 Statsforvalteren skal også rapportere på antall deltakere i opplæring norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (også personer som ikke er omfattet av integreringsloven/introduksjonsloven). I tillegg skal statsforvalteren rapportere på antall årsverk i kommunene som gir opplæring i norsk og samfunnskunnskap iht. integreringsloven/introduksjonsloven.
Alle statsforvaltere   AID   Annet tema
7.3.1.7.5 Det vises til styringsparameter 3.3.3.2.1. Statsforvalteren skal kort redegjøre for samarbeid mellom stat, kommune og fylkeskommune om rask og treffsikker bosetting samt gi en vurdering av samarbeidet.

7.3.2 Barne- og familiedepartementet

Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge   Tilsyn
7.3.2.1 Statsforvalteren skal rapportere på antall gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven og gi en kort vurdering av tilgjengelighet og kvalitet på tilbudet i fylket.
Hjelpetekst Bruk tabell for rapporteringen på antall gjennomførte tilsyn. I tillegg skal dere gi en kort vurdering av tilgjengelighet og kvalitet på krisesentertilbudet i fylket. Ev. avvik skal redegjøres for. Dersom krisesentre er lagt ned, skal det redegjøres for bakgrunn og konsekvenser av ev. reduksjon i tilbudet.

Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
7.3.2.2 Statsforvalteren skal i årsrapporten rapportere på saker statsforvalteren håndterer etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigjingslova. Rapporteringen skal for hver sakstype omfatte antall fattede vedtak fordelt på henholdsvis innvilgelser, avslag og avvísninger. Når det gjelder ekteskapsloven § 18a andre ledd, bes statsforvalteren rapportere på om sakene gjelder bokstav a), b) eller c). Når det gjelder separasjons- og skilsmisessøknader, skal statsforvalteren rapportere på andelen søknader som er mottatt digitalt.
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
7.3.2.3 Statsforvalteren skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten. Statsforvalteren bes om å spesifisere sakstype etter hjemlene i barneloven.
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
7.3.2.4 Statsforvalteren skal gi en kort omtale av statsforvalterens arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område. Dette kan for eksempel være hvilke sakstyper som henvendelsene gjelder, hvilke problemstillinger og utfordringer som ofte tas opp og går igjen, samt utviklingstrekk. Det er også av interesse å få opplyst hvem som kontakter statsforvalteren og bakgrunnen for at det tas kontakt.
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge   Tilsyn
7.3.2.5 Statsforvalteren skal rapportere på antall tilsyn med familievernkontorene.
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
7.3.2.6 Statsforvalteren skal redegjøre for statsforvalternes vurdering av kvalitet og risiko i barnevernet i fylket. Bufdir vil oversende utfylte skjemaer med data på utvalgte indikatorer fra kommunenes halvårsrapportering og SSB. Disse skjemaene skal benyttes som underlag i statsforvalterens vurdering av risikobildet i kommunal barnevernstjeneste.
Alle statsforvaltere   BFD   Familier, barn og unge
7.3.2.7 Separasjon og skilsmisse Statsforvalteren skal redegjøre kort for status på arbeidet med å sentralisere saksbehandlingen av søknader om separasjon og skilsmisse etter ekteskapsloven innenfor de nye sammenslåtte statsforvalterne. Statsforvalterne skal gjennomføre en kartlegging av ressursbruk og kvalitet i siste kvartal 2022 og dette skal rapporteres i årsrapporten for 2022.
Alle statsforvaltere   BFD   Areal, by og samfunn   Folk og samfunn   Annet tema
7.3.2.9 Statsforvalteren skal rapportere på antall saker om askespredning og utfallet i disse sakene. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark skal gi en oversikt over antall saker av hver sakstype nevnt i oppdraget og utfallet i disse sakene.
Alle statsforvaltere   BFD   Areal, by og samfunn   Folk og samfunn   Annet tema
7.3.2.10 Statsforvalteren skal rapportere antall saker i hver kategori og utfallet av dem.
Alle statsforvaltere   BFD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
7.3.2.11 Statsforvalter skal rapportere på om det er kommuner i fylket som ikke ivaretar ansvaret med å beslutte hvilken instans i kommunen som skal ha koordineringsansvaret.

7.3.3 Helse- og omsorgsdepartementet

Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
7.3.3.1 Statsforvalteren skal gi en vurdering av i hvilken grad kommunene i fylket planlegger og utvikler sine helse- og omsorgstjenester til personer med demens og deres pårørende i tråd med mål, strategier og tiltak i Demensplan 2025, samt den demografiske utviklingen og utfordringsbildet for øvrig, jf. demenskartet.no

Alle statsforvaltere   HOD   Folk og samfunn   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet   Kommunal styring
<p>7.3.3.2</p> <p>Statsforvalteren skal gi en samlet vurdering av kompetanse- og rekrutteringssituasjonen innen helse- og omsorgstjenestene i kommunene, inklusive allmennelegetjenestene, svangerskapsomsorgen og helsestasjon- og skolehelsetjenesten, samt den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, herunder gi en vurdering av tilgangen på utdanningstilbud i fylket, tilgangen på desentraliserte deltidsutdanninger i helse- og sosialfagutdanninger.</p>
Alle statsforvaltere   HOD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester   Helsedirektoratet
<p>7.3.3.3</p> <p>Statsforvalteren skal gi en samlet vurdering av hvorvidt tilbudet innen habilitering og rehabilitering i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen, herunder antall/andel kommuner med planer for sin habilitering og rehabiliteringsvirksomhet, samt hvordan kommuner informerer om habilitering og rehabiliteringstilbud til innbyggerne.</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren bes om å gi sin vurdering/analyse av status på feltet opp mot målsettingen om en særlig styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene, herunder om det er samsvar mellom behov og tilbud. Det bør fremgå om det er ulikheter mellom målgrupper. Pasientforløp på tvers av nivåene bør også omtales slik at det følges med på at tilbud i spesialisthelsetjenesten ikke nedbygges uten en tilsvarende styrking på kommunalt nivå og at ansvar mellom nivåene er avklart. Etterlevelse av lovkrav knyttet til individuell koordinering (Individuell plan og koordinator) bør også omtales samt erfaringer og status for utarbeidelse av kommunale planer på feltet.</p>

7.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Alle statsforvaltere   JD   Areal, by og samfunn   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>7.3.4.3</p> <p>Samfunnssikkerhet i plan</p> <p>Statsforvalteren bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke forventninger til samfunnssikkerhet i planprosessen er formidlet til kommunene? • Hvordan statsforvalteren har bistått kommunene i arbeidet med samfunnssikkerhet etter plan- og bygningsloven?
Alle statsforvaltere   JD   Areal, by og samfunn   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>7.3.4.4</p> <p>Hensynssoner rundt storulykkevirksomheter</p> <p>Statsforvalteren bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva er status i fylket for opprettelse av hensynssoner rundt storulykkevirksomheter i kommuneplan (alternativt i reguleringsplan) hos de kommuner som har storulykkevirksomheter? <ul style="list-style-type: none"> o Angi gjerne hvilke kommuner som har opprettet hensynssoner i kommuneplanen (eller ivare tatt dette tilstrekkelig på annen måte).   • Hvilke tiltak gjør Statsforvalteren overfor kommunene for å oppnå målet om etablering av hensynssoner rundt storulykkevirksomheter?
Alle statsforvaltere   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>7.3.4.5</p> <p>Valg av virkemidler i oppfølging av kommunene</p> <p>Statsforvalteren skal redegjøre for status på virkemiddelbruken overfor kommunene:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvilket kunnskapsgrunnlag er lagt til grunn for valg av virkemiddel tilpasset kommunens behov? 2. Når vurderes det at tilsyn er det mest effektive virkemidlet for oppfølging av kommunene på samfunnssikkerhetsområdet? 3. Er valg av kommuner for tilsyn gjort ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering, og ut fra hvilke kriterier? 4. Hvilke typer læringsaktiviteter har Statsforvalteren lagt til rette for i forbindelse med tilsynet? 5. Hvordan sikres involvering av kommuneledelsen i øvelser?
Alle statsforvaltere   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
<p>7.3.4.6</p> <p>FylkesROS</p> <p>Statsforvalteren skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegjøre for status på fylkesROS og tilhørende oppfølgingsplan • Redegjøre for status av scenario sikkerhetspolitisk krise/krig i fylkesROS.

7.3.4.1 Vergemålsordningen

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.3.4.1.1

Statsforvalteren skal i årsrapporten rapportere på:

- Totalt antall kontrollerte vergeregnskap
- Totalt antall gjennomførte tilsyn med verger
- Totalt antall verger som er fratatt vergeoppdrag

Statsforvalteren skal gi en beskrivelse av hva tilsyn har avdekket og redegjøre for hovedårsakene til at verger fratras vergeoppdrag

7.3.4.2 Rettshjelp

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.3.4.2.1

Statsforvalteren skal i årsrapportløsningen rapportere på antall innkomne, innvilgede og avslåtte søknader for perioden, fordelt på henholdsvis fritt rettsråd og fri sakførsel. Statsforvalteren skal også rapportere på gjennomsnittlig saksbehandlingstid og på antall restanser. Hva gjelder de innvilgede sakene, skal rapporteringen gi en oversikt over forekomsten av økonomisk dispensasjon, samt totale advokatutgifter og evt. andre utgifter som er innvilget i aktuelle periode, fordelt på saksområde. Av rapporteringen skal det videre fremgå hvorvidt det er gitt avslag som følge av økonomisk overskridelse eller av andre grunner i henhold til skjema over rettshjelpsstatistikk fra Statens sivilrettsforvaltning.

Alle statsforvaltere | JD | Alle temaer

7.3.4.2.2

Statsforvalteren skal rapportere på forbruk for året samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 for påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes. Statsforvalteren skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

7.3.5 Klima- og miljødepartementet

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

7.3.5.1

I henhold til gevinstrealiseringsplanen, rapportere på effekten av tiltakene som er gjort for å øke kvaliteten og sikre lik praksis på tvers av statsforvalterne og hvilke grep som er tatt for å øke tilsynsaktiviteten.

Hjelpetekst

Det er forventet at sammenslåingen som ble gjennomført for noen år siden, vil føre til at kvaliteten på forurensingstilsynet blir bredere og at det praktiseres likt over hele landet. Dette er et av elementene i gevinstrealiseringsplanen og krever årlig rapportering til 2023.

Beskriv effekten av tiltakene som er gjort. For en oversikt over hva som ligger i økt kvalitet, [se FM-nett](#).

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

7.3.5.2

I henhold til gevinstrealiseringsplanen, rapportere på effekten av tiltakene som er innført for å bedre veiledningen av kommunene og hvilke resultater tiltakene har ført til.

Hjelpetekst

Det er forventet at sammenslåingen som ble gjennomført for noen år siden, vil føre til at bedre veiledning av kommunene på klima- og miljøområdet. Dette er et av elementene i gevinstrealiseringsplanen og krever årlig rapportering til 2023.

Rapporteringen innebærer en beskrivelse av effekten av veiledningstiltakene som er utført.

Alle statsforvaltere | KLD | Miljø og klima

7.3.5.3

Status på gjennomførte tiltak mot fremmede organismer.

Hjelpetekst

Rapportering på driftsmidler gitt over kap 1420.21. Det rapporteres i tabell som er tilgjengelig i styringsportalen. Det skal rapporteres på gjennomføring av de konkrete prosjektene, samt vurdering av effekt.

Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
7.3.5.4 Status på gjennomførte tiltak for å ta vare på truede arter og naturtyper
Hjelpetekst Rapportering på driftsmidler gitt over kap. 1420.21. Det skal rapporteres i tabell som er tilgjengelig i styringsportalen. For de enkelte artene og naturtypene skal det rapporteres på gjennomførte aktiviteter og tiltak, og så langt mulig på kortsiktige og langsiktige effekter av tiltaket.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
7.3.5.5 Fellingstillatelser på rowiltområdet
Hjelpetekst Rapportere andel fellingstillatelser innvilget av antall søknader på rowiltområdet, fordelt på de ulike artene.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
7.3.5.6 Status på aktivitet og gjennomførte tiltak mot fremmede treslag i verneområder.
Hjelpetekst Rapportere på status aktivitet og gjennomførte tiltak mot fremmede treslag i verneområder. Fremmede treslag utgjør en stor trussel mot verneverdiene i norske verneområrdverdier. Det var i perioden 2019-2021 en særlig satsing på dette området. Det skal rapporteres i tabell som er tilgjengelig i styringsportalen.
SFOV   SFVT   SFAG   SFRO   SFVL   SFMR   SFTL   SFNO   SFTF   KLD   Miljø og klima
7.3.5.7 Status for arbeidet med avfallsplan i havn
Hjelpetekst Statsforvalteren skal rapportere på status for arbeidet med å få på plass godkjente avfallsplaner i havner. Rapporteringsmal er tilgjengelig i styringsportalen.
Alle statsforvaltere   KLD   Miljø og klima
7.3.5.8 Status for bedre tilstand og kunnskap om vannforekomstene
Hjelpetekst Statsforvalteren skal som en del av rapporteringen på bruk av tildelingsmidlene, i tilgjengelig tabell på FM-nett, rapportere på hvilke tiltak eller arbeidsoppgaver midlene i kapittel 1420.22 brukes til

7.3.6 Kommunal- og distriktsdepartementet

7.3.6.1 Modernisering i kommunene

Alle statsforvaltere | KDD | Kommunal styring

7.3.6.1.1

Det skal:

- Gis en spesifikk omtale av arbeid med innovasjons- og fornyingsprosjekter i kommunene.
- Redegjøres kort for fordeling av skjønnsmidler til formålet, herunder rapportering i søknads- og rapporteringsportalen Prosjektskjønn, og formidling av resultatene.
- Gis en omtale av virkninger og resultater av prosjektene.

Hjelpetekst

Statsforvalteren har en fast oppgave med å stimulere til lokal omstilling og modernisering i kommunesektoren ved å gi en del av skjønnssammenheng som støtte til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene, slik at de kan prøve ut nye løsninger på sine utfordringer. Midlene skal tildeles etter retningslinjer for skjønnstildelingen, og det skal ikke tildeles prosjektskjønnsmidler til ordinær drift.

Det er ønskelig med informasjon om hva som legges vekt på i tildelingen av midler til fornyings- og innovasjonsprosjekter. Det skal også rapporteres på fordeling av skjønnsmidler til formålet. Det er viktig at eventuelle avvik mellom det som rapporteres i årsrapporten og det som framkommer av portalen for prosjektskjønn forklares.

SF skal rapportere på virkninger og resultater av prosjektene og formidling av resultatene. Selv om rapporter fra de enkelte prosjektene som er ferdigstilt finnes i portalen for prosjektskjønn, er det ønskelig med et helhetsbilde av resultater og virkninger av prosjektene. Noen få innovasjonsprosjekter kan trekkes spesielt fram.

7.3.6.2 Kommunalrett

Alle statsforvaltere | KDD | Alle temaer

7.3.6.2.1

Det skal gis rapportering i tabell som viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av statsforvalteren, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.

Alle statsforvaltere | KDD | Alle temaer

7.3.6.2.2

Statsforvalterne skal gi en kortfattet omtale av hvilke særlige kommunalrettslige tema de veileder kommunene om, og om eventuelle kommunalrettslige saker som har vært ressurskrevende/hatt mye oppmerksomhet hos statsforvalteren.

Alle statsforvaltere | KDD | Alle temaer

7.3.6.2.3

Statsforvalterne skal, på bakgrunn av egne erfaringer etter kontakt med kommunene, gi en kort omtale av omfanget av interkommunalt samarbeid i fylket, i hvilke former kommunene samarbeider, og hvilke tjenester det samarbeides om.

Det skal også gis en kortfattet omtale av utviklingstrekk og utfordringer statsforvalterne ser i det interkommunale samarbeidet i fylke.

7.3.6.3 Samordning av statlige innsigelser til kommunale planer

Alle statsforvaltere | KDD | Areal, by og samfunn

7.3.6.3.1

Det skal rapporteres på statsforvalterens arbeid med samordning av statlige innsigelser, herunder i hvilken grad innsigelser blir løst gjennom dialog.

Hjelpetekst

Opplysninger det ønskes rapportert på er:

1. Antall planer der statlige etater har sendt innsigelse til statsforvalteren for samordning, totalt og for hver etat.
2. Antall planer der innsigelser fra andre statlige etater er løst gjennom dialog før de er fremmet for kommunen, totalt og for hver etat.
3. Antall planer der innsigelsene er avskåret av statsforvalteren før de er fremmet for kommunen, totalt og for hver etat.
4. Antall planer der innsigelse fra statsforvalteren og andre statlige etater er fremmet for kommunen, totalt og for hver etat.

7.3.6.4 Rapportering om byggesaker etter plan- og bygningsloven

Alle statsforvaltere | KDD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling

7.3.6.4.1

Alle statsforvalterne rapporterer byggesaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for statsforvalterne.

- Av årsrapporten skal det fremgå totalt antall behandlede byggesaker.
- Av årsrapporten skal det fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.
- Av årsrapporten skal det i tillegg fremgå antall saker som ikke ble avgjort innen 12 uker. Det skal vises hvor lang gjennomsnittlig overskridelse var i disse sakene. Overskridelse skal føres i antall dager.
- Av årsrapporten skal det i tillegg fremgå hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i saksbehandlingsforskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd, hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

7.3.6.5 Rapportering om plansaker etter plan- og bygningsloven

Alle statsforvaltere | KDD | Alle temaer

7.3.6.5.1

Alle statsforvalterne rapporterer plansaker i SYSAM-ny rapporteringsløsning for statsforvalterne.

- Av årsrapporten for 2022 skal det fremgå totalt antall behandlede klager på reguleringsplaner og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i antall dager. Det skal i tillegg fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.

7.3.6.6 Lærlinger

Alle statsforvaltere | KDD | Alle temaer

7.3.6.6.1

Statsforvalteren skal rapportere på antall lærlinger i 2022. Det skal også fremgå innenfor hvilke fag.

7.3.7 Kulturdepartementet

Alle statsforvaltere | KUD | Alle temaer

7.3.7.1

Statsforvalteren skal gi en omtale av statsforvalterens arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Alle statsforvaltere | KUD | Alle temaer

7.3.7.2

Nye regler om aktivitets- og redegjørelsesplikten på likestillingsområdet trådte i kraft 1.1.2020. I årsrapporten for 2021 skal det redegjøres for arbeidet for likestilling i tråd med il de nye kravene for redegjørelsesplikten, jf. økonomi- og virksomhetsinstruks pkt. 4.2.3 og pkt. 5.1.1.2, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 24 om offentlige myndigheters aktivitets- og redegjørelsesplikt samt §§ 26 og 26 a om arbeidsgivers aktivitets- og redegjørelsesplikt. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har utarbeidet veiledning og maler for det aktive likestillingsarbeidet og maler for redegjørelse.

Lenke: [Aktivitets- og redegjørelsesplikten \(ARP\) \(bufdir.no\)](https://bufdir.no)

7.3.8 Kunnskapsdepartementet

Alle statsforvaltere | KD | Barnehage og opplæring | Klagesaksbehandling

7.3.8.1

Statsforvalteren skal rapportere på medianverdi og gjennomsnittstid på saksbehandlingen i håndhevings sakene per 31.12. Statsforvalteren skal kun rapportere på saker som gjelder brutt/ikke brutt aktivitetsplikt.

Hjelpetekst

Statsforvalteren skal beregne median og gjennomsnittlig saksbehandlingstid for året under ett og ut fra kalenderdager.

Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilsyn
7.3.8.2 Statsforvalteren skal beskrive vurderingene som var avgjørende for valg av: a) tilsynstema b) omfang c) skriftlig eller stedlig tilsyn d) tilsynsobjekt
Hjelpetekst Her ønsker vi at dere skal beskrive vurderingene som var avgjørende for valgene dere tok. Det er ikke tilstrekkelig kun å oppgi kildene som er brukt.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilsyn
7.3.8.3 Statsforvalteren skal redegjøre for hvordan de følger opp avdekket risiko som ikke er fulgt opp med tilsyn.
Hjelpetekst Dersom dere av ulike årsaker ikke har fått gjennomført planlagte tilsyn, skal dere gjøre rede for hvordan avdekket risiko vil bli ivarettatt.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Tilsyn
7.3.8.4 Statsforvalteren skal redegjøre for hvordan valgte virkemidler har ført til endring av praksis som ikke var i samsvar med regelverket.
Hjelpetekst Statsforvalteren skal vurdere hvilken virkning de benyttede virkemidlene har hatt.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring   Klagesaksbehandling
7.3.8.5 Statsforvalteren skal rapportere på antall klager, type klager og resultatet av behandlingen på barnehage- og opplæringsområdet.
Hjelpetekst Tabellrapportering.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
7.3.8.6 Statsforvalteren skal rapportere på hvordan de har forvaltet tilskuddsordningen, jf. alle underpunkt i punkt 5 i de forskriftsfestede retningslinjene. I tillegg skal statsforvalteren vurdere hvordan samarbeidsforum har fungert og i hvilken grad kompetansetiltakene er forankret i en langsiktig felles plan i samarbeidsforum. Statsforvalteren skal gi sin vurdering av hva som karakteriserer barnehage- og skoleeiere som ikke deltar i ordningen. Statsforvalteren skal også tabellrapportere på fordeling av midler og deltakelse på kompetansetiltak i 30-prosentdelen i regional ordning for barnehage.
Hjelpetekst I tillegg til å redegjøre for det som rapporteringskravet etterspør, skal statsforvalteren redegjøre for hvordan deres innsats har bidratt til måloppnåelse. I den grad statsforvalter har kunnskap om hvorfor noen barne- og skoleeiere ikke deltar i ordningen skal de redegjøre for det, og trekke fram hva de mener fremmer og hemmer deltakelse i ordningen.
Alle statsforvaltere   KD   Barnehage og opplæring
7.3.8.7 Viser til oppgave 5.1.2.7 i hovedinstruksen. Statsforvalteren skal vurdere om tiltakene som er iverksatt i kommuner i oppfølgingsordningen bidrar til bedret læringsmiljø og læringsutbytte.
Hjelpetekst Dette rapporteringskravet gjelder for alle statsforvaltere med kommuner i oppfølgingsordningen.

7.3.9 Landbruks- og matdepartementet

<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>7.3.9.1</p> <ul style="list-style-type: none">
• Antall årsverk i landbruksavdelingen og antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindrift per 31.12.2022.
• Antall årsverk benyttet til førsteinstansforvaltningen av de økonomiske virkemidlene på landbruks- og reindriftsområdet.
• Antall årsverk benyttet til veiledning og kontroll med kommunenes forvaltning av de økonomiske virkemidlene på landbruksområdet. <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren legger inn ev. kommentarer til innholdet i tabellen. Med økonomiske virkemidler menes tilskuddsordninger, kompensasjonsordninger, erstatningsordninger og skogfondsordningen.</p>
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Areal, by og samfunn   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>7.3.9.2</p> <p>Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart (AR5) skal det rapporteres i henhold til tabell:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Antall kommuner i fylket som ikke har utarbeidet og/eller oppdatert rutinebeskrivelse for ajourhold av AR5.
• Antall kommuner i fylket som ikke har hatt periodisk ajourhold siste 5 år, og som ikke har planlagt ajourhold i gjeldende geodataplan.
• Antall reinbeitedistrikt som har oppdatert reindriften arealbrukskart i løpet av året. <p>Hjelpetekst</p> <p>Vi ønsker at dere i stikkordsform beskriver:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Ev. utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5), og eventuelle tiltak som er gjennomført for å løse utfordringene.
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>7.3.9.3</p> <p>Rapportere om antall saker på landbruks- og matdepartementets område der anmeldelse er vurdert, antall saker som er anmeldt og hvilket regelverk sakene gjelder.</p>
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>7.3.9.4</p> <p>Gi en kort vurdering av hvordan rutiner for utveksling av informasjon mellom Mattilsynet og landbruksforvaltningen i saker om dyrevelferd fungerer.</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Er sakene som sendes fra Mattilsynet (MT) til landbruksforvaltningen i tråd med beskrivelsen av hvilke saker som skal sendes over (punkt 3 i rutinen)?
• Gjennomføres det jevnlig møter mellom landbruksforvaltningen og MT i tråd med rutinen punkt 8 og saksbehandlingsrundskrevet kap. 2?
• Hvordan vurderer SF kommunenes oppfølging av sakene fra MT? Foretar kommunen relevante og gode vurderinger av disse sakene opp mot forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2?
• Hvordan arbeider SF for å løfte kvaliteten på kommunenes arbeid med dyrevelferdssaker og deres kompetanse på dette området?
<p>Alle statsforvaltere   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>7.3.9.5</p> <p>Rapporter iht. tabell vedrørende vedtak knyttet til avikling av pelsdyrproduksjon.</p>
<p>SFTL   SFNO   SFTF   LMD   Landbruk og mat</p> <hr/> <p>7.3.9.6</p> <p>Rapporter på status for prosjektet "Ut på vidda", herunder statsforvalterens arbeid med å promotere prosjektet.</p> <p>Hjelpetekst</p> <p>Statsforvalteren bes rapportere på:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Prioriteringer og oppnådde resultater
• Vurdering av "Ut på vidda" som en permanent ordning
• En vurdering av om iverksatte tiltak fra SF gir ønsket effekt og resultat
• Hvilke utfordringer SF ser for å sikre tilstrekkelig måloppnåelse

Alle statsforvaltere | LMD | Landbruk og mat

7.3.9.7

I gevinstrealiseringsplanen for LMD forventes det at sammenslåing av statsforvaltere skal gi økt kvalitet gjennom mer ensartet rådgivning, veiledning og forvaltningspraksis, og økt profesjonalisering og likebehandling innenfor områdene:

- Reindriftsloven
- Eiendomslovgivningen
- Husdyrkonsesjonsregelverket
- Kontroll og oppfølging av kommunenes forvaltning av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning, og regionale miljøtilskudd

Statsforvalteren bes redegjøre kort for status for hvordan gevinstrealiseringsplanen følges opp på LMDs område, herunder ev. utfordringer og risiko knyttet til realisering av gevinst innen hver av de fire fagområdene.

Alle statsforvaltere | LMD | Areal, by og samfunn | Klagesaksbehandling | Landbruk og mat

7.3.9.11

Rapportere i tabeller om saker statsforvalteren har behandlet etter jordloven, konsesjonsloven og odelsloven i 2022

7.3.10 Tverrsektoriell rapportering

7.3.10.1 Tverrsektorielt samarbeid for utsatte barn og unge

Alle statsforvaltere | **BFD** | AID | FD | HOD | JD | KDD | KUD | KD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

7.3.10.1.1

Statsforvalteren skal redegjøre for effekten av det tverrsektorielle samarbeidet for utsatte barn og unge, og hvordan embetet vurderer hovedutfordringene knyttet til samordning når kommunene ses under ett.

Hjelpetekst

Vi viser til oppgave 5.2.2.1 Koordinert innsats for utsatte barn og unge og deres familier i HI.

Statsforvalteren skal gi en kort, overordnet kvalitativ vurdering av i

hvilken grad kommunene har et samordnet tjenestetilbud til utsatte barn og unge. Hvordan vurderer embetet hovedutfordringene knyttet til samordning når kommunene ses under ett?

På hvilken måte har nye krav fra 2022 hatt innvirkning, jf. oppdrag 3.2.1.1.3. Statsforvalteren skal videre gi en kort omtale av embetes innsats på området i 2022 og hvordan effekten/resultatet av arbeidet vurderes. Det skal i tillegg gis en kort overordnet vurdering av utviklingen når det gjelder konsekvenser av pandemien for utsatte barn og unge.

7.3.10.2 LMD og KLD

Alle statsforvaltere | **LMD** | KLD | Landbruk og mat | Miljø og klima

7.3.10.2.1

Rapporter på status i forvaltningen av det todelt målet for rovviltpolitikken, både på landbruks- og reindriftsområdet

Hjelpetekst

Det skal sikres både levedyktige rovviltbestander og en bærekraftig beitenæring. Målet skal nås ved en geografisk differensiert rovviltforvaltning;

- I prioriterte beiteområder: raskt uttak av skadedyr
- I prioriterte rovviltområder: tilpassing av produksjoner basert på utmarksbeite til forekomsten av rovdyr gjennom forebyggende tiltak og omstilling

Alle statsforvaltere | LMD | KLD | Landbruk og mat | Miljø og klima

7.3.10.2.2

Rapporter på status for forvaltningen av ordningene Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap, både på landbruks- og miljøområdet.

Hjelpetekst

Gi en kort vurdering for hvert enkelt område i fylket:

- om tiltak støttet av tilskuddsordningen bidrar til å ivareta naturmangfold, kulturarv og jordbruksdrift på en tilfredsstillende måte.
- om miljøverdiene i områdene er styrket eller svekket.
- om det er noen spesielle trusler eller utfordringer mot miljøverdier eller jordbruksdrift i noen av områdene?
- om det er positive trender i noen av områdene?
- om ordningen brukes i næringsutvikling basert på miljøverdier og jordbruksdrift?
- om forvaltningsplanene/områdeplanene fungerer på en hensiktsmessig måte for å prioritere de viktigste tiltakene knyttet til alle deltema omfattet av formålet med ordningen
- om samarbeidet mellom de ulike aktørene på lokalt og regionalt nivå fungerer på en tilfredsstillende måte?

7.3.10.3 AID og HOD

Alle statsforvaltere | AID | HOD | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

7.3.10.3.1

Statsforvalteren skal:

- Redegjøre for kartleggingen av tjenestesamhandlingen som er etablert mellom NAV-kontor og kommunenes helse- og omsorgstjeneste
- Redegjøre for felles tiltak for å styrke og bedre tjenestesamhandlingen om tjenestemottakere/pasienter som har behov for tjenester fra NAV og helsetjenesten

8 Budsjettmessige forutsetninger

Statsforvalteren har ansvar for å planlegge virksomheten i 2022 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* § 9 og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.2.

Statsforvalteren kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntaket er hvis det er gitt en slik fullmakt i pkt. 6 i dette brevet.

Statsforvalteren har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at statsforvalteren rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, pkt. 4, hvor det framgår at "Det enkelte fagdepartement disponerer sin andel av ressurser på kap. 525 dersom omprioriteringer ikke er gjort av regjeringen". Dette innebærer at ressursmessige utfordringer innen et departements fagområder om nødvendig, må løses gjennom omprioriteringer innen dette departementets oppgaveportefølje.